

ΑΛΙΕΥΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ
ΤΡΙΠΟΛΙΣ

ΕΤΟΣ ΝΑ', ΑΡΙΘΜ. Φ.306, ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΙΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2022, Είδ. Κωδ. Αριθ. Έντύπου 040008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ ΤΗΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ
Ειδικός Κωδικός
Αριθμός Έντύπου 040008

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ
Γρηγορίου Ε' 13, 221 32 Τρίπολι
Τηλ. 2710 222445 και 222446

ΕΚΔΟΤΗΣ
ὁ Σεβασμ. **ΛΛΕΞΑΝΔΡΟΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ὁ Ἀρχιμ. Φιλόθεος Κολλιόπουλος
Χρόνος: Πεντηκοστός Τέταρτος
Τεύχος: 306
Ἀπρίλιος-Μάιος-Ιούνιος 2022

Φωτογραφίες Ἐξωφύλλων:

1. Ἀπό τήν ἑορτή τῶν Πολυούχων Τριπόλεως Ἀγίων Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου.
2. Μεταφορά τοῦ Ἱεροῦ λευψάνου τοῦ Ἀγίου Νικολάου στήν Ἱερά Μονή Καλτεζῶν.
3. Κάτω ἀπό τό βλέμμα τοῦ Γέρον τοῦ Μοριᾶ, ἡ ἑορτάζουσα Τρίπολι τούς Νεομάρτυρές της.
4. Ἐκδήλωση τοῦ Νηπιαγωγείου τῆς Μητροπόλεώς μας.

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ἡ τελευταία συνομιλία τοῦ Κυρίου μέ τούς μαθητάς ἐγινε ἐπάνω στό ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Τό ὄρος αὐτό εἶναι ἱερό γιά κάθε Χριστιανό καί ἱστορικό γιά ὅλη τήν ἀνθρωπότητα. Στούς πρό-

ποδές του ὑπῆρχε καί ὑπάρχει ὁ κήπος τῆς Γεδσημανῆ. Λίγες βδομάδες νωρίτερα, τή νύχτα τῆς μεγάλης Πέμπτης, ἐκεῖ ὁ Κύριος μέ ἀγωνία ἀπερίγραπτη προσευχόταν πρὸς τόν οὐράνιο Πατέρα, ἐνῶ

ὁ αἱματηρός ἰδρώτας του ἔλουζε σέ πυκνές σταγόνες ὅλο τό σῶμα. Ἐκεῖ κάτω οἱ μισοκοιμισμένοι ἀπό τόν κόπο καί τήν λύπη μαθηταί εἶχαν ἰδῆ τόν ὑπεράνθρωπο καί βαδύτατα συγκινητικό ἀγώνα καί πόνο τοῦ Διδασκάλου των. Ἐκεῖ τόν ἄκουσαν νά ἀναφωνεῖ πρὸς τόν Πατέρα μέ κραυγή ἰσχυρή καί δάκρυα θερμά «Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστί, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τό ποτήριον τοῦτο», ἀλλά καί μέ ἄκαμπτο ἥρωϊσμό νά διακηρύσσει «Πάτερ, οὐχ ὡς ἐγώ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ γεννηθῇτω τό θέλημά σου» (Ματθ. κστ' 39, 42). Ἐκεῖ εἶδαν νά τόν συλλαμβάνη ὁ φανατισμένος ὄχλος τῶν ὑπηρετῶν καί τῶν στρατιωτῶν, πού τούς εἶχαν στείλει οἱ πονηροί ἄρχοντες. Ἀλλά τώρα ποιά θαυμαστή μεταβολή! Τώρα οἱ μαθηταί βρίσκονται μαζί μέ τόν ἀναστημένο ἐνδοξο Διδάσκαλό τους στήν κορυφή τοῦ ὄρους. Βλέπουν πρὸς τά κάτω ἕνα-ἕνα τά μέρη, ὅπου τόσο εἶχε ὑποφέρει Ἐκεῖνος. Ὅχι μονάχα τόν κῆπο τῆς ἀγωνίας, ἀλλά καί τά πλούσια εὐρύχωρα σπίτια τῶν δύο πονηρῶν ἀρχιερέων, ὅπου τόσους ἐξευτελισμούς καί δαρμούς εἶχε δεχθῇ ὁ Κύριος. Τό φανταχτερό πραιτώριο τοῦ Πιλάτου, πού τούς ὑπενθύμιζε τήν ἄδικη καταδίκη καί τό τρομερό φραγγέλωμα. Πιο πέρα τόν Γολγοθά, ὅπου εἶχε στηθῇ ὁ σταυρός καί δίπλα τό μνημεῖο τοῦ Ἰωσήφ, στό ὁποῖο εἶχε ταφῇ νεκρὸ

πιά τό καταπληγωμένο σῶμα τοῦ Κυρίου. Ὅλα αὐτά τά θυμόνταν οἱ μαθηταί μέ φρίκη καί σφιγμένη καρδιά.

Ἀλλά ἡ φρίκη εἶχε πιά δώσει τῇ θέσει της στή χαρά, πού δοκίμαζαν τώρα μέ τό νά ἔχουν μεταξὺ τους ἀναστημένο τόν Διδάσκαλον κύριον τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου. Τόν ἐβλεπαν, τόν ἄκουαν μέ σεβασμό καί λατρεία. Τόν θαύμαζαν μέ πίστι, πού δυνάμωνε ὅλο ἕνα καί περισσότερο. Ρουφοῦσαν τά λόγια του μέ δίψα. Τά μάτια τους δέν ξεκολλοῦσαν ἀπ' αὐτόν, γιατί εἶχαν ἀρχίσει νά ἐννοοῦν καλά καί νά αἰσθάνονται καλύτερα ὅτι αὐτός εἶναι ἀσύγκριτα ἀνώτερος ἀπὸ ὅσο τόν εἶχαν νομίζει πρωτύτερα, ὅτι εἶναι «ὁ Κύριός των καί ὁ Θεός των», ὅπως εἶπε ὁ Θωμᾶς. Ἀλλά καί καταλάβαιναν ὅτι δέν μποροῦσε νά μένη ἔτσι γιά πάντα μαζί τους ὅπως πρῶτα. Ἦταν λοιπόν ψυχικῶς προετοιμασμένοι καί περίμεναν κάποιο ἔκτακτο γεγονός. Καί ἐκεῖ ἐπάνω στό ὄρος ἄξαφνα ἐσήκωσε τά χέρια ὁ Κύριος, εὐλόγησε τούς ἀγαπημένους του μαθητάς, ἔχυσε στήν καρδιά τους τή δροσιά τῆς θείας χάριτος καί «βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη καί νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτόν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν». Ἐνῶ δηλαδή οἱ μαθηταί τόν κοίταζαν μέ ἀγάπη καί θαυμασμό, ὑψώθηκε πρὸς τά ἐπάνω κι' ἕνα σύννεφο ἀπλώθηκε κάτω ἀπὸ τά πόδια του καί τόν ἐπῆρε

ἀπό τά μάτια τους, σάν μέσα εἰς ἓνα οὐράνιο ὄχημα.

Ἀνέβαινε ἐκεῖ ἀπό ὅπου εἶχε κατεβῆ. Κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό, ἀπό τόν Πατέρα κι' ἐπήγαινε πάλι πρὸς τόν Πατέρα, γιά νά κλείσῃ ἔτσι τόν κύκλο τῆς πορείας του καί νά ὀλοκληρώσῃ τό ἔργο του. Οἱ μαθηταί ἔβλεπαν τό Θεάνθρωπο διδάσκαλό τους ν' ἀνεβαίνει ν' ἀνεβαίνει στή ὕψι, νά μακραίνει ἀπό τά ἐκπληκτα μάτια τους, νά φαίνεται σάν σημεῖο πλέον στή ἀπροσμέτρητα ὕψι καί νά χάνεται στή ἀνεξερεύνητα βάθη τοῦ οὐρανοῦ. Καί αὐτοί ἔμεναν ἀκόμα μέ τά μάτια «ἀτενίζοντες εἰς τόν οὐρανόν». Ἄν μπορούσαν τά μάτια τους νά διαπεράσουν τά ἄγνωστα αὐτά διαστήματα, τότε θά ἔβλεπαν ἓνα ὑπέροχο, ἓνα μοναδικό στήν ἱστορία τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ φαινόμενο.

Θά ἔβλεπαν στρατιές ἀπό ἀγγέλους, τόν ἀναρίθμητο πνευματικό κόσμος, νά σπεύδουν νά ὑποδεχθοῦν καί ὡς ἄνθρωπον τόν Κύριον καί Θεόν των καί νά συνοδεύουν θριαμβευτικά αὐτόν, ὡς μοναδικόν βασιλέα τῆς δόξης. Νά ψάλλουν μέ χαρά καί ἀγαλλίασι τόν ψαλμό πού χίλια χρόνια νωρίτερα εἶχε ἐμπνεύσει τό Πνεῦμα τό Ἅγιο στόν Δαβίδ καί νά λένε «Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καί ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι καί εἰσελεύσεται ὁ βασιλεύς τῆς δόξης». Διότι αὐτός εἶναι πραγματικά «Κύριος κραταίος

καί δυνατός, Κύριος δυνατός ἐν πολέμῳ, Κύριος τῶν δυνάμεων. Αὐτός ἐστίν ὁ βασιλεύς τῆς δόξης» (Ψαλμ. κγ'). Δηλαδή ἐσεῖς οἱ ἄρχοντες τοῦ οὐρανοῦ ἀνοίξτε διὰ πλάτα τίς πόρτες ἐκεῖνες πού εἶχε διπλοκλειδώσει γιά τόν ἄνθρωπο ἡ ἁμαρτία. Ἀνοίξτε τις, γιά νά περάσῃ ὁ νικητής τῆς ἁμαρτίας καί τοῦ θανάτου, ὁ ἐλευθερωτής τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτός πού κατέβηκε στή γῆ, γιά νά ἀνεβάσῃ στόν οὐρανό τούς ἀνθρώπους. Αὐτός εἶναι Κύριος κραταίος καί δυνατός, παντοδύναμος δημιουργός καί ἐξουσιαστής τοῦ σύμπαντος. Κύριος πανίσχυρος καί ἀκαταγώνιστος, πού ξέρει πάντοτε νά νικάῃ σέ μάχες καί πολέμους. Κύριος ἐπάνω σέ ὅλες τίς ἀσώματες δυνάμεις τοῦ οὐρανοῦ καί σέ ὅλες τίς ἀγγελικές στρατιές. Αὐτός εἶναι ὁ βασιλεύς τῆς δόξης, πού θριαμβευτής τώρα ἀνεβαίνει στους οὐρανούς. Κύριος ἀπάνω σέ ὅλες τίς δυνάμεις.

Καί ἀκόμα θά ἔβλεπαν οἱ μαθηταί τόν οὐράνιο Πατέρα νά ὑποδέχεται μέ ὅλο του τό θεϊκό μεγαλεῖο τόν ἀγαπημένο του μοναδικόν Υἱόν, νά τόν καθίζει καί σάν ἄνθρωπο δεξιά στό θρόνο τῆς μεγαλοσύνης του, νά τόν ὀνομάζῃ Κύριον τοῦ παντός, νά τοῦ χαρίζῃ «ὄνομα τό ὑπέρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καί ἐπιγείων καί καταχθονίων» (Φιλιπ. β' 10, 11). Θά ἔβλεπαν τόν

Διδάσκαλό τους, τόν ἔως χθές ταπεινό καί περιφρονημένο, νά γίνεται ἔξουσιαστής στά οὐράνια, στά ἐπίγεια καί στά καταχθόνια. Νά κυριαρχῇ στό σύμπαν, τό πνευματικό καί τό ὑλικό. Νά δοξάζεται μέ τήν αἰώνια καί ἀπέραντη ἐκείνη δόξα, πού εἶχε πρὶν ἀκόμα δημιουργηθῇ ὁ κόσμος. Τόν ἐθαύμασαν κι' ἔμειναν σάν παράλυτοι ἀπὸ τήν κατάπληξί τους, ὅταν γιά λίγες στιγμές εἶδαν μιὰ ἀχτίδα τῆς δόξης του ἀπάνω στό ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως. Πόσο περισσότερο θά θαύμαζαν, ποιά κατάπληξις θά τοὺς πλημμύριζε τώρα, ἂν τόν ἔβλεπαν σέ ὑπέρλαμπρο θρόνο μέ ὅλη τὴ θεανθρώπινη ἀπειρή δόξα του;

Καί τό ὑπέροχο αὐτό θέαμα θά τοὺς ἦτανε ἀκόμα περισσότερο ἐλκυστικό, ἐνθουσιαστικό καί εὐχάριστο ἂν σκεπτότανε ὅτι ἔχει πολὺ μεγάλη σχέσι μέ αὐτοὺς καί μέ ὅλους ἐκείνους, πού ὡς τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου θά πιστέψουν στό Χριστό.

Ἀλλά ὁ Κύριος μέ τήν ἔνδοξη ἀνάληψί του διακήρυξε στοὺς μαθητάς καί στόν κόσμο, ὅτι μιὰ τέτοια ἀνάληψις καί δόξα περιμένει καί ὅλους ἐκείνους, πού πιστεύουν σ' αὐτόν καί ζοῦν σύμφωνα μέ τόν νόμον του. Αὐτός ὁ ἴδιος εἶχε πῇ στοὺς μαθητάς του λίγες βδομάδες πρωτότερα, ὅτι πηγαίνει νά τοὺς ἐτοιμάσῃ τόπο. Σήμε-
ρα ἐκπληρώνει τήν ὑπόσχεσί του αὐτή.

Πρεσβύτερος ἀδελφός καί πρόδρομός μας ἀνεβαίνει στό σπίτι τοῦ Πατέρα μας, τοῦ Θεοῦ, γιά νά ἀνοίξῃ καί δείξῃ σέ μᾶς τὸ δρόμο. Αὐτός εἶναι ἡ κεφαλὴ καί ἡμεῖς τὰ μέλη. Ὅπου εἶναι ἡ κεφαλὴ, ἐκεῖ θά εἶναι καί τό σῶμα. Αὐτός, τρεῖς μέρες πρὶν σταυρωθῇ, εἶχε πῇ «ὅπου εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖ θά εἶναι καί ὁ διάκονός μου». Κύριος καί ἀδελφός μας, θησαυρός καί ζωὴ μας εἶναι αὐτός. Καί γι' αὐτό θέλει νά μᾶς ἔχῃ πάντοτε μαζί του, στά δεξιά τοῦ θρόνου τοῦ Πατρός. Θέλει νά μᾶς δώσῃ ὅμοια δόξα μ' ἐκείνη πού ἔχει αὐτός στόν οὐρανό. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγει ὅτι ὁ Χριστός θά μεταμορφώσῃ τό ταπεινό καί ὑλικό σῶμα μας, ὥστε νά τό κάμῃ ὅμοιο μέ τό δικό του ἔνδοξο σῶμα. Ἐπειδὴ ἐπῆρε τήν ἰδική μας ἀνθρώπινη φύσι, ἐπειδὴ ἔγινε ἀνθρώπος ὅμοιος μέ μᾶς, χωρίς ἁμαρτία, ἐπειδὴ, τήν ἀνθρώπινη φύσι τήν ἔχει συνδέσει αἰώνια μαζί του, γι' αὐτό θέλησε νά δώσῃ σ' ὅλο τό ἀνθρώπινο γένος αἰώνια δόξα καί τιμὴ καί μακαριότητα, ὅμοια μ' ἐκείνη πού ἔχει αὐτός στοὺς οὐρανοὺς. Αὐτὴ τήν ἔνδοξη ἀνάληψί μας τήν θεωροῦσε σάν βέβαιο γεγονός, γι' αὐτό καί στό ἐπίσημο ἐκείνο δεῖπνο τῆς μεγάλης Πέμπτης ἔλεγε πρὸς τὸ Θεό: «Πάτερ, τήν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς» (Ιωάν. ιζ' 22).

Ἄς σκεφθοῦμε λοιπὸν τώρα πόση δόξα ἔχει ἐτοιμάσει γιά μᾶς ὁ

Κύριος στὸν οὐρανό. Λέμε νά σκεφθοῦμε. Ἀλλά ὅσο κι ἂν στίψουμε τὸ μυαλό μας, δέν θά μπορέσωμε ποτέ νά συλλάβουμε οὔτε ἓνα μικρὸ μέρος ἀπὸ τὴ δόξα ἐκείνη. Περισσότερο σοφοί καὶ θεόπνευστοι ἀπὸ τὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη δέν εἴμαστε ἡμεῖς. Αὐτὸς λοιπὸν γράφει τὰ ἐξῆς: «ἀγαπητοί, ξέρομε τώρα ὅτι εἴμαστε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, τί θά γίνωμε ὅμως εἰς τὸ μέλλον, ποιά δόξα καὶ μακαριότης μᾶς περιμένει, δέν μᾶς ἔχει ἀποκαλυφθῇ. Ἐνα μονάχα ξέρομε, ὅτι ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ μέ ὅλη του τὴ δόξα, τότε θά γίνωμε καὶ μεῖς ὅμοιοι μέ αὐτόν». Καὶ ὅμως ὁ Εὐαγγελιστὴς εἶχε ἰδῇ τὴ δόξα τοῦ Κυρίου στὸ ὄρος τῆς μεταμορφώσεως, εἶχε ἰδῇ τὴν ἔνδοξο ἀνάληψί του ἀπὸ τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Ἀλλά τὰ ὅσα εἶδε, τὰ ὅσα εἶχε ἐννοήσει ἦτανε πολὺ μικρότερα ἀπὸ τὴ δόξα, πού ἔχει ἐτοιμάσει γιὰ μᾶς ὁ Κύριος.

Ἄς σκεφθοῦμε πάλι, ὅτι τὸ σῶμα αὐτό πού ἔχει τώρα τόσες ἀνάγκες καὶ περνάει τόσες δοκιμασίες, πού παγώνει ἀπὸ τὸ κρύο καὶ λιώνει ἀπὸ τὴ ζέστη, πού μαραίνεται ἀπὸ τὴν ἀρρώστια, νεκρώνεται ἀπὸ τὸ θάνατο, διαλύεται στὸν τάφο κι ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὸ χρόνο, «τὸ σῶμα αὐτό πού τσακίζεται σάν τὸ καλάμι καὶ σωριάζεται ἀπὸ ἓνα φύσημα ἀέρος, σαρακώνεται ἀπὸ τὸ μικρόβιο καὶ πέφτει κουφάρι ἄψυχο ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ φονιᾶ, αὐτό τὸ σῶμα

θά τὸ κάμει ἔνδοξο κι' ἀθάνατο, πνευματικὸ καὶ ἄφθαρτο, σάν τὸ δικό του, ὁ Χριστὸς» καὶ ἐνωμένο μέ τὴν ψυχὴ θά τὸ ἀνεβάσει στοὺς οὐρανούς. Ἡ ἀνάληψι τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀκριβῶς τὸ προμηνυμα καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς δικῆς μας ἀναλήψεως. Ὁ οὐρανός, ἡ κατοικία τῶν ἀγγέλων καὶ τοῦ Θεοῦ, θά εἶναι καὶ δική μας πανένδοξη κατοικία. Λοιπὸν στή φωνή πού ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κι' ἀπὸ τὴ γῆ, στή φωνή πού βγαίνει ἀπὸ τὰ βάθη τῆς συνειδήσεώς μας καὶ βροντοφωνεῖται κάθε τόσο στήν ἐκκλησία «ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας», ἃς ἀπαντᾶμε μέ ὅλη μας τὴν προθυμία «ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον». Ἐχομε δώσει τίς καρδιές μας στὸν Κύριο.

Ἀκόμα ὅμως ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος πρέπει νά μᾶς ὑπενθυμίζει καὶ τὰ καθήκοντα, πού ἔχομε σάν Χριστιανοί. Γιατί ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσι αὐτῶν θά ἐξαρτηθῇ καὶ ἡ δική μας ἀνάληψις. Ὁ Κύριος ἀνελήφθη στοὺς οὐρανούς, ἀφοῦ πρῶτα ἐξεπλήρωσε πιστὰ ὅλα τὰ καθήκοντά του ἐδῶ στή γῆ ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ τελευταῖο, ἀπὸ τὸ μέγιστο ὡς τὸ ἐλάχιστο. Ὁ ἴδιος εἶχε πλήρη συναίσθησι ὅτι ἔκαμε στήν ἐντέλεια τὸ καθήκον του. Γι' αὐτό καὶ λίγες ὥρες πρὶν σταυρωθῇ ἔλεγε: «Πάτερ, τὸ ἔργον, πού μοῦ ἀνέθεσες νά κάμω ἐδῶ στή γῆ, τὸ ἐτελείωσα». Καὶ γιὰ νά δείξη, ὅτι μόνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος ὁδηγεῖ στὸν οὐρανὸ

καί στήν ἀληθινή δόξα, ἐπρόσδε-
σε: «Καί τώρα δόξασέ με ἐσύ, Πά-
τερ, μέ τή δόξα πού εἶχα κοντά
σου, προτοῦ ἀκόμα δημιουργηθῇ
ὁ κόσμος».

Ρωτοῦσε κάποτε ὁ Δαβίδ, σέ
μιά του προσευχή τόν Θεόν:
«Κύριε, ποιός θά κατοίκηση κο-
ντά στόν ἱερό ναό σου, ἀπάνω
στόν ἅγιο λόφο;» Καί τοῦ ἀπα-
ντοῦσε τό Πνεῦμα: «Ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος πού εἶναι καθαρός καί δί-
καιος, αὐτός πού μιλάει πάντοτε
τήν ἀλήθεια καί ποτέ δέν βάζει
στό στόμα του ψευτιές καί δολιό-
τητες, αὐτός πού δέν ἔκαμε ποτέ
κακό καί δέν εἶπε κανένα πονηρό
καί κοροϊδευτικό λόγο ἐναντίον
τοῦ πλησίον του». Καί ἡμεῖς ἄν
ρωτήσωμε: «Ποιός, Κύριε, θά ἀξι-
ωθῇ νά κατοικήσῃ πλησίον σου
στόν οὐρανό;» θά λάβωμε τήν
ἀπάντησι: «Ἐκεῖνος πού εἶναι κα-
θαρός ἀπό ἁμαρτίες καί πλούσι-
ος σέ ἀρετές. Ἐκεῖνος πού ἀγαπάει
μέ ὅλη του τήν καρδιά τό Θεό καί
τόν πλησίον. Ἐκεῖνος πού κάνει
πάντοτε τό καθήκον του καί κα-
τορθώνει ὁλοένα καί περισσότερο
νά μιμῆται στήν καθημερινή του
ζωή καί ν' ἀντιγράφη τόν Κύρι-
ον». Πρέπει νά ζήσωμε ἅγιοι στήν
κοινωνία τῆς γῆς, γιά νά γίνωμε
αἰώνια μακάριοι στήν κοινωνία
τοῦ οὐρανοῦ.

Εἶναι βέβαια αὐτό δύσκολο καί
μάλιστα ἄν θελήσωμε νά τό κα-
τορθώσωμε μόνο μέ τίς δικές μας

δυνάμεις. Ἀλλά πρέπει νάχωμε
ὑπ' ὄψιν μας, ὅτι ὁ Κύριος βρί-
σκεται δεξιά στό θρόνο τοῦ Πα-
τρός σάν δικός μας ἀδελφός καί
μεσίτης, ἀρχιερέυς καί ὑπερασπι-
στής, πού προσεύχεται πάντοτε
γιά μᾶς. Τοῦ εἴμαστε γνωστοί κι
ἀγαπητοί καθέννας ἀπό μᾶς προ-
σωπικῶς. Ξέρει τίς ἀνάγκες μας,
τίς θλίψεις καί τούς πειρασμούς
μας, τή δύναμι καί τίς ἀδυναμίες
μας σέ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μας.
Καί κάθε φορά, πού παρουσιάζε-
ται ἡ πρόκειται νά παρουσιασθῇ
κάποιος κίνδυνος, κάποια δυσκο-
λία, πρίν ἀκόμα σκεφθοῦμε ἡμεῖς
νά καταφύγωμε σ' αὐτόν, προ-
σεύχεται ἐκεῖνος πρὸς τόν Πατέρα
καί μεσιτεύει γιά μᾶς. Ζητάει γιά
λογαριασμό μας τή θεία φώτισι
καί δύναμι. Ὁ Χριστός — γράφει ὁ
ἀπόστολος Παῦλος — «σώζειν εἰς
τό παντελές δύναται τούς προ-
σερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ,
πάντοτε ζῶν εἰς τό ἐντυγχάνειν
ὑπέρ αὐτῶν» (Εβρ. ζ' 25). Δύνα-
ται νά σώζη τελείως ἐκείνους, πού
διά μέσου αὐτοῦ προσέρχονται
πρὸς τόν Πατέρα, ἐπειδή αὐτός
ζῇ πάντοτε γιά νά μεσιτεῦν καί
νά προσεύχεται πρὸς χάριν τῶν
πιστῶν! Καί ἡμεῖς αἰσθανόμα-
στε τήν εὐεργετική ἐπίδρασι τῆς
προσευχῆς τοῦ Κυρίου. Αἰσθανό-
μαστε νά γεμίζῃ τήν ψυχή μας
ἓνα ὑπερκόσμιο θάρρος, καί τήν
πλούσια δύναμι τοῦ Θεοῦ νά το-
νώνῃ τή θέλησί μας.

Ήταν ἓνα Ἰουσβιτς ἐν ροῇ...

Γράφει ὁ Βύρων Γ. Πολύδωρας

Δέν δά πάψω ποτέ νά ἀναστενάζω γιά τόν ἀνθρώπινο πόνο. Καί ἀκόμη πιό πολύ γιά τόν χαμένο ἀδελφό. Γιά τόν ἀδιχοχαμένο Ἑλληνα, τόν «Τραντέλληνα» τοῦ Πόντου. Ἡ σκέψη μου γίνεται «ἄνηχη κι ἀνάφριστη σάν πετρωμένη» κραυγή, σάν βουβό μοιρολόι, Μανιάτικο, Ἡπειρώτικο, Ποντιακό. Ἡ μνήμη δέν ἀντέχει νά ἀναπαραστήσει τό δράμα τοῦ αἵματος. Τό αἷμα δέν ἀπορροφᾶται ἀπό τή γῆ, ἀλλά ἐξατμίζεται στούς οὐρανοὺς. Καί γίνεται πνεῦμα καί φῶς. Καί ὁδηγός νά μή ξαναχυθεῖ ποτέ πιά τέτοιο αἷμα. Αἷμα ἀδῶν.

Ἡ πραγματικότητα ξεπερνᾷ

ὁποιαδήποτε φαντασία. Ἀκόμη καί ἐκείνη τοῦ ζωγράφου τῆς κάμερας Μ. Μανουσάκη, πού «ζωγράφισε» μέ τὰ μαῦρα δάκρυα τοῦ πόνου καί τῆς ὀργῆς τό «Κόκκινο Ποτάμι» του. Τά γεγονότα εἶναι ἀφορμές δοκιμασίας τοῦ αἰσθηματικοῦ συστήματος. Ὅσο τό σύστημα παραγωγῆς αἰσθημάτων/συναισθημάτων λειτουργεῖ, τόσο οἱ ἀποδείξεις ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι γνήσιος, ἐμψυχος, ἔλλογος, ὀρθίος, ἐλεύθερος, ἐκτίθενται πασίδηλες μπροστά σου.

Στίς 19 Μαΐου 1919, ἡμέρα πού ἀποβιβάσθηκε ὁ Κεμάλ στή Σαμψούντα, στήν πανάρχαια Ἀμισό (στήν Ἀμισό-Σαμσό/Σαμ-

ψούνται), πού ἐνδιάμεσα γύρω στόν 4ο αἰ. π.Χ. τήν εἶπαν καί «Πειραιά» λόγω ἐνός νέου ἀποικισμού τότε ἀπό Ἀθηναίους, ἦταν ἡ κορύφωση τοῦ δράματος. Εἶχαν προηγηθεῖ «ἐκκαθαρίσεις» μέ τά «Τάγματα Ἐργασίας» (τά διαβόητα Ἀμελέ Ταμπουρού) διά πεζοπορίας στή Μ. Ἀσία, στό Ἀἰβαλί, πού περιγράφει ὁ Ἡλίας Βενέζης στό Νο31328, καί σ' ἄλλα μέρη ἤδη ἀπό τό 1914. Τώρα ὁ Κεμάλ ἔφθασε στή Σαμψούντα μέ τό σχέδιο τῆς γενοκτονίας τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου ἔτοιμο καί σχεδιασμένο ἀπό Γερμανούς. Θυμίζω τόν διαβόητο ἀρχιστράτηγο τοῦ Ὀθωμανικοῦ στρατοῦ Λίμαν Φόν Σάντερς, ὁ ὁποῖος ἐπέβαλε στόν Μουσταφά Κεμάλ ἤδη ἀπό τήν ἄμυνα τῆς Καλλιπόλης, ὅπου συνυπηρέτησαν πολέμοντας κατά τῶν Ἀγγλο-Γάλλων, τήν ἐξόντωση διά τοῦ ἐκτοπισμοῦ τῶν Ἀρμενίων καί τῶν Ποντίων. Εἶχαν ἀποφασίσει νά «καθαρίσουν» ἀπό τά μολύσματα τό ὀθωμανικό πολυεθνικό καί πολυφυλετικό θεοκρατικό, πλήν πολυθρησκευτικό, κράτος καί νά τό κάμουν «μονοεθνικό». Ἐμπόδια τρία: Οἱ Ἑβραῖοι, πού ἦσαν λίγοι καί φιλήσυχτοι, δέν διώχθηκαν. Οἱ πολλοί, ἄλλωστε, ἦσαν στήν Θεσσαλονίκη πού ἦταν ἐλεύθερη/Ἑλληνική ἀπό τό 1912. Οἱ Ἀρμένιοι (τούς ὁποίους ἐξόντωσαν ἀπό τό 1915, ἦσαν 1,5 ἑκατομμύριο!) καί οἱ Ἑλληνες/Ρωμιοί. Ἐν τέλει,

μετά ἀπό μιὰ βαθύτερη ἀνάλυση τῆς ἐπικινδυνότητας ἐνός ἐκάστου ἐμποδίου, κατέληξαν στό ἐξῆς: Οἱ Ἑλληνες ἦταν ὁ κίνδυνος. Καί ἀπό τούς Ἑλληνες, ὁ Ποντιακός Ἑλληνισμός. Γιατί ἦσαν ἡ ἀνώτερη τάξη μέσα στόν κοινωνικό τους «ἄχταρμά», οἱ πιο πλούσιοι, οἱ πιο κοσμοπολίτες, οἱ πιο μορφωμένοι μέ κέντρο τό Φανάρι τῆς Πόλης, οἱ πιο ἑξυπνοι, οἱ πιο Εὐρωπαῖοι. Καί οἱ Πόντιοι δυνατοί, ὑπερήφανοι καί ἐλεύθεροι, εἴτε παράλιοι εἴτε ὄρειοί.

Καί ἡ ἐπιχείρηση τῆς ἐξόντωσης τῶν «Τραντέλλινων» ξεκίνησε. Μέ τόν Κεμάλ νά καθοδηγεῖ τόν «Κουτσό Βαρχάρη» Τοπάλ (κουτσός) Ὀσμᾶν, διοικητή τῶν Σωματοφυλάκων του καί ἀρχηγό τῶν ἀτάκτων πού στή Σαμψούντα, Κερασούντα, Τραπεζούντα, Τρίπολη καί σ' ὅλη τήν ἀκτή καί στά βουνά τοῦ Νότιου Πόντου, σκότωναν, βίαζαν, ἄρπαζαν τά τιμαλφῇ ἀπό τά σπίτια τῶν Ἑλλήνων καί τούς ὀδηγοῦσαν στίς πορεῖες τοῦ θανάτου. Τόν Τοπάλ Ὀσμᾶν τόν σκότωσαν οἱ ἴδιοι οἱ Κεμαλικοί φρουροί τό 1923 μέ πυροβολισμό στό κεφάλι. Δέν θά ἄντεχαν, φαίνεται, οὔτε τή μαρτυρία τοῦ ἐγκλήματος καί ἀπό τόν ἴδιο τόν φονιά. Ὁ Ταλαάτ Πασάς, ἄλλος στρατηγός ὑπεύθυνος τῶν γενοκτονιῶν καί συγκεκριμένα τῆς Γενοκτονίας τῶν Ἀρμενίων τοῦ 1915, δολοφονήθηκε τό 1921 ἀπό ἕναν Ἀρμένη ἐκδικητή,

τόν Τεϋλιριάν, ὁ ὁποῖος τόν πυροβόλησε κατακουτέλα λέγοντάς του: «Σέ δικάζω στό ὄνομα τῶν ψυχῶν πού ἐσύ ἄδικα σκότωσες».

Ὁ μεγάλος σχεδιαστής τοῦ ἐγκλήματος τῆς Γενοκτονίας τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου καί εὐρύτερα τῆς Μικρασίας, ὁ Γερμανός Ὁθωμανικός ἀρχιστράτηγος Λίμαν Φόν Σάντερς, κατέληξε αἰχμάλωτος τῶν Ἀγγλο-Γάλλων στίς φυλακές τῆς Μάλτας, 1919, ὑπόδικος γιά ἐγκλήματα πολέμου. Λόγω μὴ ἐγέρσεως ἀξιώσεων ἐκ μέρους καί τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως (!) ἀφέθηκε ἐλεύθερος καί πέθανε στό Μόναχο τό 1929.

Τύχη ἀγαθή τό ἔφερε νά εἶναι ὁ γράφων ὁ πρῶτος κυβερνητικός ἀξιωματοῦχος πού στίς 19 Μαΐου 1993, ὡς Ὑφυπουργός Ἐξωτερικῶν, σπάζοντας ἔνοχη σιωπή 74 ἐτῶν, κατήγγειλε καί καταδίκασε τούς Τούρκους γιά τή Γενοκτονία τῶν Ποντίων. Τό 1994 ἀκολούθησε καί ἡ Βουλή τῶν Ἑλλήνων.

Δέν ἔχω τό κουράγιο νά περιγράψω τό σκηνικό τοῦ δράματος. Οἱ Τοῦρκοι διοικοῦν θαυμάσια τούς ἄτακτους «Τσέτες». Διοικητής τους ὁ Κεμάλ. Πεδίο τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ Πόντος. Ἀπό τή Σαμψούντα, τήν Τραπεζοῦντα, τήν Κερασούντα, σ' ὅλον τόν Πόντο καί σ' ὅλη τή Μικρασία, τό Ἀἰβαλί καί τή Σπάρτη (κάτω στήν Πισιδία) ἐφήρμοσαν τήν τακτική τοῦ Λευκοῦ Θανάτου καί ἐξόντωσαν χιλιάδες Ἑλληνες, τοῦ

Πόντου καί τῆς Μικρασίας. Σκορποῦσαν παντοῦ τό μαρτύριο τοῦ θανάτου, σέ ὅλες τίς δυνατές παραλλαγές τῆς Κόλασης. Ὅπου χιλιάδες ἀδῶοι, λιπόσαρκοι ἀπό τίς πορεῖες, ἄνδρες καί γυναῖκες καί παιδιά κατακρεουργημένα, ἐγίνοντο ὀσιομάρτυρες. Δέν ἀντέχω αὐτές τίς εἰκόνες/ἀγιογραφίες στή σκέψη μου.

Ὁ καθηγητής Πολυχρόνης Ἐνεπεκίδης, μελετητής τῶν ἀρχείων τῆς Βιέννης, γράφει: «Λευκός Θάνατος εἶναι ἡ γενοκτονία ἀλά Τούρκα. Βουβή, πονηρή, ἀνατολίτικη. Οἱ καλούμενες ἐκτοπίσεις, ἐξορίες τῶν κατοίκων ὁλόκληρων χωριῶν, οἱ ἐξοντωτικές ἐκείνες ὁδοιπορίες μέσα στό χιόνι τῶν γυναικόπαιδων καί τῶν γερόντων, οἱ ἄνδρες βρίσκονται ἤδη στά τάγματα ἐργασίας ἢ στόν στρατό, δέν ὀδηγοῦν φυσικά σέ κανένα Ἀουσβιτς μέ τούς διαβολικά ὁργανωμένους μηχανισμούς τῆς φυσικῆς ἐξόντωσης τοῦ ἀνθρώπου. Ἦταν ὅμως «ένα Ἀουσβιτς ἐν ροῇ» (25 χρόνια πρὶν ἀπό ἐκεῖνο τῆς Πολωνίας.) Οἱ ἄνθρωποι πέθαιναν καδ' ὁδόν, δέν περπατοῦσαν γιά νά φθάσουν κάπου. Ὁχι, περπατοῦσαν γιά νά πεθάνουν ἀπό τίς κακουχίες, τήν παγωνιά, τήν πείνα, τόν ἐξευτελισμό τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτό ἦταν τό διαβολικό σύστημα, πονηρά ὁργανωμένο. Δέν ὑπῆρχε στό τέρμα κανένα Ἀουσβιτς, γιατί γιά τούς περισσότερους δέν ὑπῆρχε

τέρμα. Τό ταξίδι πρὸς τὸν θάνατο ἦταν ὁ θάνατος, ὅχι τὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ».

Καί πόσα ἦσαν τὰ ἱερά θύματα αὐτῆς τῆς Γενοκτονίας; Ἡ «Μαύρη Βίβλος» τῆς Γενοκτονίας τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου (1919), τὰ βρίσκει μᾶλλον ἐλλειπτικῶς πάνω ἀπὸ 353.000 ψυχές. Ἀλλὰ ἡ εἰκόνα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν παταχθέντων Ἑλλήνων τοῦ Πόντου καὶ τῆς Μικρασίας ὅλης, «ἐν στόματι μαχαίρας» βέβηλης καὶ ἀπὸ χέρια βρωμερά, προκύπτει ἀπὸ δύο ἀριθμούς: ὁ συνολικὸς πληθυσμὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Μικρασίας πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τοῦ Ἀ΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1914) ἀνῆρχετο σέ 2,5 ἑκατομμύρια. Μετὰ τὸν Πόλεμο (1928) ὁ πληθυσμὸς τῶν καταμετρηθέντων προσφύγων ἀνῆρχετο σέ 1,3 ἑκατομμύρια. Ἀπώλειες ἀπὸ τὴ συμφορὰ τῆς γενοκτονίας: 1,2 ἑκατομμύρια ψυχές. Ἀνάβω ἕνα ἅγιόκερι γι' αὐτές τίς ψυχές. Καί εὐχομαι νά ἔχουν δύναμη μνήμης καὶ πείρας διδακτικῆς οἱ αἰώνιοι «Τραντέλληνες»! Καί οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες.

Ποιοί ἦσαν αὐτοί οἱ Ἕλληνο-Πόντιοι; Πῶς καὶ ἀπὸ ποιοῦ «ταξίδι» ξέμειναν; Ἀπὸ ποῦ ἦρθαν; Δέν ἦρθαν καὶ δέν ξέμειναν. Ἦσαν στὸν τόπο τους. Ἦρθαν τότε, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει νά μετράει ὁ χρόνος καὶ νά γράφεται ἡ Ἱστορία. Ἦρθαν εἰρηνικοὶ καὶ ἀνήσυχοι, περιέργοι καὶ φιλομαγεῖς θαλασ-

σοπόροι μὲ τὴν Ἀργώ καὶ τὸν Ἰάσονα καὶ πιὸ μπροστά. «Προχθές» ἦρθαν οἱ διωκτες τους. Οἱ γενοκτόνοι Τοῦρκοι. Πού ποτέ δέν ἀπέκτησαν συνείδηση «φυτρώματος» σ' ἐκεῖνα τὰ μέρη-ἐδάφη. Ἀρπαγες καὶ λεηλάτες ἦσαν. Καί τέτοιοι ἔμειναν.

Ἡ Ἀργοναυτικὴ Ἐκστρατεία τοῦ Ἰάσονα εἶναι τὸ δεύτερο «ἐπεισόδιο», ἡ δευτέρη φάση τῆς ἐξόρμησης τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴ μακρινὴ καὶ σκοτεινὴ, τὴ θρυλικὴ καὶ χρυσοφόρα Κολχίδα (τὴ σημερινὴ Γεωργία), τὴ χώρα τῆς μαγείας καὶ τοῦ μυστηρίου, τοῦ Εὐξείνου (φιλόξενου) Πόντου.

Ἡ πρώτη φάση χάνεται στὰ βάδη τοῦ μύθου, ὅπου ἦρως εἶναι ὁ Φρίξος καὶ ἡ Ἑλλη, τὰ παιδιά τῆς Νεφέλης, τῆς πρώτης συζύγου τοῦ Ἀδάμαντος, τοῦ βασιλιᾶ τοῦ Ὁρχομενοῦ τῆς Βοιωτίας, τῶν Μινυῶν. Ἡ Νεφέλη, προκειμένου νά σώσει τὰ παιδιά της ἀπὸ τὴν κακιὰ μητριά τους, πού τὰ καταδίωκε, ἀποφάσισε νά τὰ φυγαδεύσει. Τὰ ἔβαλε πάνω στήν πλάτη ἑνὸς χρυσόμαλλου κριοῦ πού τῆς εἶχε δωρίσει ὁ Ἑρμῆς καὶ ὁ ὁποῖος μποροῦσε νά πετᾷ στὸν ἀέρα. Στὰ μισὰ τῆς πτήσης, ἡ Ἑλλη γλίστρησε καὶ ἔπεσε στὴ θάλασσα (στὰ Στενά τῶν Δαρδανελλίων), πού ὀνομάστηκε ἀπὸ τότε Ἑλλησποντος. Ὁ Φρίξος συνέχισε μόνος τὸ ταξίδι καὶ ἔφτασε στήν Κολχίδα. Ἐκεῖ θυσιάσε τὸ κριάρι καὶ δώρισε τὸ χρυσόμαλλο δέρας (δέρμα)

στόν βασιλιά Αιήτη, ὁ ὁποῖος τό κρέμασε ἀναθηματικά σ' ἓνα δέντρο τοῦ Ἱεροῦ Δάσους καί ἀνέθεσε τήν αἰώνια φύλαξή του σ' ἓναν ἄγρυπνο καί ἀθάνατο δράκοντα.

Ὁ βασιλιάς τῆς ἄλλης ἐστίας τῶν Μινυῶν, τῆς θεσσαλικῆς Ἰωλκοῦ (στόν σημερινό Βόλο), ὁ Πελίας, ἀφοῦ «ἄρπαξε» τόν θρόνο ἀπό τόν ἀδελφό του, ἀναθέτει στό παιδί τοῦ ἀδελφοῦ του, στόν Ἰάσωνα, ἓναν ἀκατόρθωτο μέ τά δικά του κριτήρια ἄθλο (νά τοῦ φέρεي ἀπό τή μακρινή Κολχίδα τό «χρυσόμαλλο δέρασ»), μέ τή δόλια σκέψη νά τόν ἐξοντώσει στήν προσπάθειά του νά ἐπιτύχει τό ἀκατόρθωτο.

Ὁ Ἰάσων δέχθηκε. Δέν ἦταν ἀφελής. Ἀπλῶς ἀνταποκρίθηκε στήν πρόκληση γιατί ἡ «χρυσόφόρος» Κολχίδα ἦταν γῆ πολλὰ ὑποσχόμενη. Γνώριζε ἀκόμη πῶς ὁ ἴδιος ἦταν ὁ «μονοσάνδαλος» τοῦ χρησμοῦ πρὸς τόν Πελία. Ὁ δυνητικός, δηλαδή, διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἰωλκοῦ. Δέχθηκε, ὅπως γίνεται πάντα μέ ὅλους τούς γενναίους καί ριψοκίνδυνους τῆς ἱστορίας, ἀκολουθώντας τό πεπρωμένο του. Καί εὐαισθητοποιούμενος ἀπό τήν ἡθική παράμετρο τοῦ ταξιδιοῦ: νά φέρεي πίσω καί τά λείψανα τοῦ θανόντος συγγενοῦς του στήν Κολχίδα, τοῦ Φρίξου. Ἀρμάτωσε καράβι, τήν «Ἀργώ», καί κάλεσε ὅλους τούς ἥρωες τῆς ἐποχῆς -οἱ περισσότεροι ἦσαν Μινύες- μέ

πρῶτον τόν Ἡρακλεῖ, καί «... ἄνοιξαν πανιά».

Μετά ταῦτα καί μέ σχετικά ἥρεμο διάπλου τοῦ Πόντου, ἔφτασαν στήν Κολχίδα τοῦ Αἰήτη, στά ἀνατολικά παράλια τοῦ Πόντου. Οἱ πρῶτοι Μαυροθαλασσίτες!

Ὁ Αἰήτης, ὁ βασιλιάς τῆς Κολχίδας, εἶχε μίᾳ ἀκόμη θυγατέρα, τή Μήδεια, ἐκτός ἀπό τήν Χαλκιόπη πού τήν εἶχε παντρεύει μέ τόν Φρίξο. Σκέφτηκε νά τήν δώσει στόν νεαρό Ἰάσωνα, τόν πρίγκηπα-καπετάνιο τῆς «Ἀργούς», τοῦ πρώτου πλοίου πού πέρασε τίς Συμπληγάδες. Ἐπρεπε νά δοκιμάσει τίς ἱκανότητες τοῦ Ἰάσωνα γιά νά γίνει γαμπρός του. Θά τοῦ ἔδινε τό «χρυσό δέρασ», ὑπό τούς ὅρους ὅτι ὁ Ἰάσων: Θά ὀργωνε μιά δεδομένη ἔκταση γῆς, ἀφοῦ θά εἶχε ζεύξει στό ἄροτρο δύο ταύρους μέ χάλκινες ὀπλές, πού θά φυσοῦσαν φωτιά ἀπό τά ρουθούνια τους, καί θά ἔσπερνε στήν ὀργωμένη γῆ δόντια δράκοντα. Ὁ Ἰάσων δέχθηκε τήν πρόκληση. Καί μέ τή βοήθεια τῆς «μάγισσας», πλὴν ἐρωτευμένης Μήδειας (τό ἴδιο εἶδαμε καί στήν περίπτωση τῆς Ἀριάδνης, πού βοήθησε τόν Θησέα στόν φοβερό Λαβύρινθο τοῦ Μινώταυρου), ἀλείφθηκε μέ «ἀντιπυρικό» φάρμακο πού τοῦ ἔφτιαξε ἡ ἴδια καί ἦπие ἄλλο (κάποιο μαγικό-ἀναβολικό ἴσως;) πού ἔδινε ὑπεράνθρωπες δυνάμεις στόν Ἰάσωνα καί ἐξουδετέρωσε τόν κίνδυνο τοῦ ζευγαριοῦ τῶν ταύ-

ρων μέ τά φλογοβόλα ρουθούνια
καί τά χάλκινα ακρόποδα. Καί
θά ἔσπερνε τόν τόπο μέ δόντια
δράκοντα. Καί ὅταν σχεδόν ἀμέ-
σως φύτρωναν ἀπό αὐτούς τούς
σπόρους ἔνοπλοι δρακόμορφοι
ἄνδρες, ὁ Ἰάσων τούς ἐξουδετέρω-
σε ρίχνοντας, χωρίς νά γίνει ἀντι-
ληπτός, μιά πέτρα (πού τοῦ εἶχε
δώσει κρυφά ἡ Μήδεια) σέ ἕναν
ἀπό αὐτούς. Καί τότε «ἐκείνοι, μή
γνωρίζοντας ποιός ἔριξε τήν πέ-
τρα καί παρερμηνεύοντας τό συμ-
βάν, χτυπιοῦνταν μεταξύ τους
καί ἀλληλοσκοτώνονταν. Ὁ Ἰά-
σων μέ τήν «πολύτροπη» σκέψη
του εἶχε νικήσει. Καί ὁ Ἰάσωνας
μέ τή Μήδεια καί τό «Χρυσόμαλ-
λο δέρας» ὡς «λάφυρα» καί τούς
Ἀργοναῦτες του, τό πριγκηπικό
πλήρωμα τῆς «Ἀργοῦς», πῆρε τόν
δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Ἐνα ταξίδι
πρόδρομο τῆς Ὀμηρικῆς Ὀδύσει-
ας. Μέ Κύκλωπες καί Λαιστρυγό-

νες, μέ Σκύλλα καί Χάρυβδη καί
μέ Σειρῆνες καί ἄλλα θαυμαστά
σημεῖα καί τέρατα τῆς θάλασσας.

Αὐτός ὁ μῦθος τοῦ Φρύξου καί
τοῦ Ἰάσονα εἶναι μιά ἀλήθεια, βα-
θειά ὑποσυνείδητη. Πού ἔχει γίνει
ἕνα μέ τό κύτταρο. Καί ἀκόμη πε-
ρισσότερο «προζύμι» τῆς Ἑλληνο-
ποντιακῆς ψυχῆς.

Μετά ἀπό αὐτό τό ἀφήγημα,
ὅταν λέμε Τραντέλληνες, βλέπου-
με μιάν ἐτυμολογία, ἕνα νόημα
ἀκριβές καί ἱστορικό καί κάπως
ἀνύποπτο: Ἑλληνες ἡλικίας τριά-
ντα αἰώνων! Καί σ' αὐτή τήν ἡλι-
κία μιά εὐκταία ὑποδήλωση: Ὅτι
θά ζήσουν αὐτοί οἱ Τραντέλληνες
ἄλλες τόσες χιλιάδες χρόνια στό
μέλλον. Τόση δύναμη ζωῆς ἔχει ὁ
σπόρος τους πού «φυτρώνει καί
ἀνθεῖ καί φέρει κι ἄλλον», ἡ θέ-
λησή τους καί ἡ εὐχή-προσευχή
τους στόν Θεό!

Μνήμη Ὁσίου Νείλου τοῦ Μυροβλύτου

Τό Σάββατο 7ῃ Μαΐου 2022, ἐορτάστηκε μέ κάθε λαμπρότητα στήν κωμόπολη τοῦ Ἀγίου Πέτρου Κυνουρίας, γενέτειρα τοῦ ἁγίου Νείλου τοῦ Μυροβλύτου, ἡ μνήμη τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀσκητοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τοῦ Ὁρθρου τῆς πανηγύρεως χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, ἐνῶ τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, συλλειτουργούντων τοῦ Μητροπολίτου Πατρῶν κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ καί τοῦ Ἐπισκόπου Τεγέας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ.

Τόν θεῖο λόγο ἐκήρυξε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τεγέας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ. Μεταξύ ἄλλων ἐτόνισε: «Μέσα στό φῶς τῆς Ἀναστάσεως, εὐρισκόμενοι στήν δεύτερη ἐβδομάδα ἀπό τό Πάσχα τῆς χαρᾶς καί τῆς ἐλπίδος, ἐδῶ στόν Ἅγιο Πέτρο τῆς Κυνουρίας, μᾶς ἐκάλεσε ὁ σήμερον ἐορταζόμενος Ἅγιος Νεῖλος ὁ μυροβλύτης ἐπὶ τῇ εὐρέσει τῶν Ἱερῶν λειψάνων του, ἐδῶ στήν γενέτειρά του, γιά νά γευθοῦμε λίγο ἀπό τήν χάρι του καί τήν μυροβλυσία τῶν κόπων καί τῶν μόχθων του γιά τόν

Ἀναστάντα Ἰησοῦ.

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τή δόξα τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως. Γι' αὐτό καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διαπιστώνει πῶς ὁ Χριστός χωρίς τήν Ἀνάσταση θά μᾶς κληρονομοῦσε μία κενή καί μάταια πίστη, πού δέν θά προσέφερε κάτι καινούργιο στήν ἀνθρωπότητα καί κυρίως δέν θά προσέφερε τήν πολυπόθητη σωτηρία...

Ἡ δύναμη τῆς Ἀναστάσεως, ὅπως τήν περιγράφουν ὅλοι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀνα-

γνωρίζεται στίς μορφές όλων τῶν Ἁγίων μας, καί στίς μορφές τῶν δικαίων ἀνθρώπων όλων τῶν ἐποχῶν πού τήν βίωσαν μυστικῶς.

Ἡ ὁσιακή ζωή τοῦ Ἁγίου Νείλου, μέ καταγωγή ἀπό ἐδῶ, τόν Ἅγιο Πέτρο τῆς Κυνουρίας, ἡ ἐγκαταβίωσή του στήν Ἱερά Μονή τῆς Μαλεβῆς, ἡ ταπείνωση καί ἡ ὑπακοή του στόν θεῖο του, τόν διδάσκαλο καί γέροντά του Μακάριο, οἱ μοναχικοί ἀγῶνες του, ἀποδεικνύουν ἐμπρακτα ὅτι ἔγινε «σύμφυτος τοῦ θανάτου καί τῆς ἀναστάσεως» τοῦ Χριστοῦ καί πῶς ἡ Ἀνάσταση τελικά δέν εἶναι γεγονός τοῦ παρελθόντος ἀλλά ἐκτείνεται στό σήμερα. Ἀπόδειξη τῆς Ἀναστάσεως εἶναι καί τά ἀναρίθμητα θαύματα τοῦ Ὁσίου Νείλου καί ἡ μυροβλυσία τῶν ἁγίων λειψάνων του».

Ἀκολουθήσε ἡ Λιτάνευσις τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνης καί τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ὁσίου πατρός ἡμῶν Νείλου τοῦ Μυροβλύτου ἐντός τοῦ χωρίου, μέ στάσι

ἐμπροσθεν τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου, τό ὅποιο εἶναι κτισμένο ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκετο ἡ πατρική οἰκία τοῦ Ἁγίου, ἐκεῖ ὅπου ἐγεννήθη καί ἔζησε πρὶν ἀκολουθήσει τή μοναχική πολιτεία.

Κατά τήν διάρκεια τῆς Λιτανείας Κλῆρος καί Λαός ἔγιναν μάρτυρες γιά ἓνα ἀκόμη ἔτος τοῦ μεγάλου θαύματος τῆς ρεύσεως ἁγίου μύρου ἀπό τήν εἰκόνα τοῦ Ὁσίου, γεγονός τό ὁποῖο συμβαίνει σχεδόν κάθε φορά στή Λιτανεία τῆς μηνῆς του.

Ὁ ἐορτασμός τῆς μηνῆς τοῦ Ἁγίου ἔκλεισε μέ τήν παρουσί-
 ασι βιβλίου γιά τόν Ὁσιο Νεῖλο
 τοῦ συγγραφέως Νικολάου Ἰ.
 Κουφοῦ μέ τίτλο «Ὁσιος Νεῖλος
 ὁ Μυροβλύτης». Γιά τό βιβλίο,
 ἐκτός ἀπό τόν συγγραφέα, ὁμίλη-
 σαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπο-
 λίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας
 κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ὁ Καθηγητής
 marketing κ. Πέτρος Τομάρας
 καί ὁ Πρωτοπρεσβύτερος π. Ἄγγελος
 Βακαλόπουλος.

Εορτή τῶν Πολιούχων Τριπόλεως

Μέ λαμπρότητα, ὅπως κάθε ἔτος, ἡ Τρίπολις ἐόρτασε τή μνήμη τῶν πολιούχων Ἀγίων της, τῶν Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου.

Οἱ λατρευτικές ἐκδηλώσεις ξεκίνησαν τό Σάββατο 21 Μαΐου 2022 μέ τήν ὑποδοχή τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τῶν Ἀγίων ἀπό τήν παλαίφατο Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Βαρσῶν καί τῆς τιμίας Κάρας τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Δημητρίου ἀπό τόν Μητροπολιτικό Ναό τῆς Τριπόλεως, ὅπου φυλάσσεται.

Ἀκολούθως, ἐτελέσθη ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἁρτης κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε καί τόν θεῖο λόγο μέ ἀναφορά στό μαρτύριο καί τή μαρτυρία τῶν Ἀγίων Μαρτύρων. Τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ συγχοροστάτησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Πατρῶν κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καί Ἀρδαμερίου κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ, ὁ οἰκεῖός Μητροπολίτης μας Μαντινείας καί Κυ-

νουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ καί ὁ βοηθός αὐτοῦ Ἐπίσκοπος Τεγέας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ.

Τό πρωί τῆς κυριωνύμου ἡμέρας τῆς ἐορτῆς, τήν Κυριακή 22α Μαΐου, τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ. Τῆς Ἀρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε

ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, συλλειτουργοῦντων τῶν προαναφερθέντων Ἀρχιερέων. Τόν θεῖο λόγο ἐκήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν ἀναφερόμενος στό μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως καί στή «χαρά τοῦ μαρτυρίου» τῶν

Νεομαρτύρων, οἱ ὁποῖοι κατά τά χρόνια τῆς μαύρης σκλαβιάς ὀδηγήθηκαν στόν θάνατο φωνάζοντας τό «Χριστός Ἀνέστη».

Μετά τήν Ἀπόλυσι τῆς Θείας Λειτουργίας ἐτελέσθη Ἐπιμνημόσυνος Δέησις ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἱερισσοῦ κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟ στό Μνημεῖο τῶν Ἀρχιερέων καί Προκρίτων στήν

Πλατεία Ἄρεως, ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν θυμάτων τῆς γενοκτονίας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐτελέσθη ὁ μεθεορτος Ἑσπερινός τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων Δημητρίου καὶ Παύλου καὶ ἀκολούθησε ἡ καθιερωμένη Λιτάνευσις τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τους στοὺς δρόμους τῆς πόλεως.

Ἡ συμμετοχὴ πάντων τῶν Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεως, τῶν Ἀρχόντων, τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Στρατοῦ, τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τῶν Ἀγχημάτων, τῆς Μπάντας τοῦ Στρατοῦ, τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Τριπόλεως, τῶν Προσκόπων, τῶν Μαθητῶν, καθὼς καὶ ἡ ἀδρόα προσέλευσις τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλαγίου Λαοῦ ἐτίμησαν τὴν μνήμη τῶν Ἁγίων μας.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας, Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, κατὰ τὸ πέρας τῆς Λιτανείας, εὐχαρίστησε ἅπαντας τοὺς συμμετέχοντες καὶ εὐχήθηκε πρὸς ὅλους τὴν εὐλογία τῶν Ἁγίων καὶ τὴν μίμηση ὅλων μας στὴ μεγάλη πίστι, τὴ δύναμι καὶ τὴν ἀγάπη τους πρὸς τὸν Θεό.

Οἱ λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν πολιούχων Τριπόλεως Ἁγίων Νεομαρτύρων Δημητρίου καὶ Παύλου κορυφώθηκαν μὲ τὴν τέλεσι ἱερᾶς Ἀγρυπνίας στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναό Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως.

Τό ἐσπέρας τῆς Τρίτης 24 Μαΐου 2022 μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὸν Ἱερό Ναό τοῦ Προφήτου Ἡλίου - Ἁγίων Νεομαρτύρων τὰ Ἱερὰ Λείψανα τῶν Ἁγίων στὸν Μητροπολιτικὸ Ναό, ὅπου ἐτέθησαν πρὸς προσκύνησιν καὶ ἀγιασμό τῶν πιστῶν καὶ ἰδιαίτερος τῶν νέων μας, τῶν μαθητῶν καὶ φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν περίοδο αὐτὴ δίνουν τὸν δικό τους ἀγώνα στίς ἐξετάσεις ὅλων τῶν βαθμίδων τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Τὴν ἱερὰ Ἀγρυπνία ἐτέλεσαν, μὲ εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Βαρσῶν καὶ οἱ πατέρες αὐτῆς.

Ὁ Ἡγούμενος, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Μελχισεδέκ, μετέφερε τίς εὐχές τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας γιὰ ἐπιτυχία τῶν μαθητῶν στίς ἐξετάσεις τους καὶ ἐτόνισε πὼς μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων καὶ Πολιούχων μας καὶ μὲ τὸν προσωπικό ἀγώνα καθενός, θὰ ἔρθουν καὶ οἱ ἐπιτυχίες.

Συγκινητικὴ ἦταν ἡ προσέλευσις τῶν πιστῶν, τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Γονέων καὶ Κηδεμόνων Μαθητῶν Δήμου Τριπόλεως, τῶν γονέων τῶν μαθητῶν καὶ κυρίως τῶν νέων μαθητῶν.

Ἐπικρατοῦσα θρησκεία

Δημήτρης Σπηλιώτης, Ἐφέτης ΔΔ

1. Στό ἄρθρο 3 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος ὁρίζεται ὅτι «Ἐπικρατοῦσα θρησκεία στήν Ἑλλάδα εἶναι ἡ θρησκεία τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ». Προβλέποντας ὁ συνταγματικός νομοθέτης ὅτι ἐπικρατοῦσα στήν Ἑλλάδα Θρησκεία εἶναι ἡ Ὁρθόδοξια, ἀσφαλῶς καί δέν ἀρκεῖται μόνο στή διαπίστωση ὅτι ἡ μεγάλη πλειονότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρεσβεύει τό ὀρθόδοξο δόγμα, ὅπως ἐπιμένει νά δέχεται ἡ κρατοῦσα γνώμη. Ἀναδεικνύει ταυτόχρονα πολύ πῶ οὐσιαστικές ἔννοιες, μερικές ἀπό τίς ὁποῖες εἶναι καιρός νά ἀντικρίσουμε.

2. Ἀπό τήν ἀνωτέρω διάταξη συνάγεται ὅτι ὁ συνταγματικός νομοθέτης γνωρίζει τή διαφορὰ μεταξύ τῶν ὁρῶν θρησκεία καί Ἐκκλησία. Γνωρίζει δηλαδή ὅτι θρησκεία εἶναι ἡ ἀντίληψη περί Θεοῦ καί οἱ σχετιζόμενες μέ αὐτήν μεταφυσικές καί ἡθικές παραστάσεις, πρὸς τίς ὁποῖες ὁ ἄνθρωπος συνδέεται μέ τήν πίστη, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι, σύμφωνα μέ τήν κρατοῦσα Πατερική Θεολογία, Θεανθρώπινος Ὁργανισμός, ἥτοι σῶμα Χριστοῦ καί κοινωνία θεώσεως. Γνωρίζει, μέ ἄλλα λόγια, ὅτι ἡ θρησκεία δηλώνει τήν κίνηση τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τό θεῖο, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία ἐκφρά-

ζει τήν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο. Γνωρίζει συναφῶς ὅτι ὁ Χριστιανισμός παρουσιάστηκε στήν ἱστορία ὡς Ἐκκλησία καί ὄχι ὡς θρησκεία (βλ. Γεώργιου Πατρώνου «Χριστιανισμός: Ἐκκλησία ἢ θρησκεία;», Μητροπολίτη Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεου «Θρησκεία καί Ἐκκλησία» καί «Θρησκεία καί Ἐκκλησία στήν κοινωνία» τοῦ ἰδίου). Γνωρίζει περαιτέρω ὅτι ἡ θρησκεία ἐν πολλοῖς εἶναι ἀσθένεια, ἡ ὁποία συνίσταται κυρίως στό ὅτι, ἐνῶ, κατὰ τήν κυρίαρχη Ὁρθόδοξη Παράδοση, ὑπάρχει διαφορὰ μεταξύ νοερᾶς ἐνέργειας καί λογικῆς ἐνέργειας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου (ἡ νοερά ἐνέργεια κινεῖται στόν χῶρο τῆς καρδιάς, ἐνῶ ἡ λογική ἐνέργεια φανερώνεται στήν περιοχή τοῦ ἐγκεφάλου καί ἐκφράζει ὅσα συλλαμβάνει ὁ νοῦς, πού εἶναι ὁ ὀφθαλμός τῆς ψυχῆς), στήν ὁποία θρησκεία (ὅπου ταυτίζεται τό κτιστό μέ τό ἄκτιστο) ἡ νοερά ἐνέργεια ὑποδουλώνεται στή λογική ἐνέργεια, μέ ἀποτέλεσμα ὁ ἄνθρωπος νά γίνεται εἰδωλολάτρης καί δοῦλος τοῦ περιβάλλοντος, δεδομένου ὅτι ἀπό αὐτό προέρχονται τά νοήματα τοῦ ἐγκεφάλου (βλ. π. Ἰωάννη Ρωμανίδη «Ἡ θρησκεία εἶναι νευροβιολογική ἀσθένεια, ἡ δέ Ὁρθόδοξια ἡ θεραπεία της»

σέ «Ὁρθοδοξία – Ἑλληνισμός/πορεία στήν τρίτη χιλιετία», ἔκδοση Ι. Μονῆς Κουτλουμουσίου Ἁγίου Ὁρος). Γνωρίζει δέ ὅτι ἡ Ἐκκλησία θεραπεύει τή νοσοῦσα προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν πατερική ψυχοθεραπευτική ἀγωγή της (βλ. Μητροπολίτη Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου Ἱεροδίου «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ»).

3. Ἐκφραζόμενος συμβατικά, μέ τόν ὄρο «ἐπικρατοῦσα θρησκεία» ὁ συνταγματικός νομοθέτης ἐκλαμβάνει κατ' ἀρχήν τήν Ὁρθοδοξία ὡς τή μόνη ἀληθινή θρησκεία, ἡ ὁποία ἐπαληθεύεται μέ τόν βίο τῶν θεουμένων της καί τά θαύματα πού ἐπιτελοῦνται καθημερινά ἀπό τόν Ἰησοῦ Χριστό καί τούς Ἀγίους Του, οἱ δέ κατηγορίες καί τά δόγματά της ἀποτελοῦν τήν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας, (ἀλήθεια) τήν ὁποία ἐνστερνίζεται ἡ μεγάλη πλειονότητα τῶν Ἑλλήνων. Οὐδόλως κωλύεται ὁ συνταγματικός νομοθέτης νά ἐκλαμβάνει τήν Ὁρθοδοξία κατ' αὐτόν τόν τρόπο, δεδομένου ἄλλωστε ὅτι τό Σύνταγμα, σύμφωνα μέ τό προοίμιό του, τέθηκε καί ἰσχύει «Εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγίας καί Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος» καί ὅτι, ἐξάλλου, ἡ θρησκευτική οὐδετερότητα τοῦ Κράτους νοεῖται μόνο στό ἐπίπεδο τῆς νομοθέτησης συγκεκριμένων ρυθμίσεων καί ὄχι στόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο τό Σύνταγμα ἐννοεῖ πνευματικά μεγέθη.

4. Ἀναγνωρίζει περαιτέρω

τόν ἐκχριστιανισμό τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας (τοῦ τετάρτου αἵωνα καί κάποιοι ἀργότερα) γνώριζαν πολύ καλά τήν ἑλληνική φιλοσοφία καί τούς ἀρχαίους Ἑλληνες φιλοσόφους. Ταυτόχρονα γνώριζαν πολύ καλά τήν ἐμπειρική ἀποκαλυπτική θεολογία, μέσα ἀπό τή νηπτική-ἡσυχαστική παράδοση πού διασώζεται μέχρι σήμερα. Διαθέτοντας τά δύο αὐτά προσόντα, πέτυχαν τή δημιουργική συνάντηση μεταξύ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τοῦ Χριστιανισμοῦ, γονιμοποιώντας τόν Ἑλληνισμό καί προβάλλοντας τό οἰκουμενικό πνεῦμα. Ἀφενός χρησιμοποίησαν τήν ὁρολογία τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας γιά νά ἐκφράσουν τήν ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ πού ζοῦσαν καί ἀφετέρου ἀπάντησαν σέ ὅλα τά ὑπαρξιακά, ὄντολογικά καί κοσμολογικά προβλήματα τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων. Ἐτσι, συνέδεσαν τήν «καλή ἀλλοίωση» τοῦ Ἑλληνισμοῦ: τόν ἐκχριστιανισμό του. Ἀντίθετα, στή Δύση, ὁ σχολαστικισμός, κατά τή συνάντησή του μέ τήν ἑλληνική φιλοσοφία, παρέλαβε τό περιεχόμενό της, δηλαδή τή μεταφυσική, καί διαμόρφωσε ἕναν ἐξελληνισμό τοῦ Χριστιανισμοῦ (βλ. Μητροπολίτη Περγάμου Ἰωάννου Ζηζιούλα «Σχέσεις Ἑλληνισμοῦ καί Χριστιανισμοῦ» σέ «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ» Εἰσηγήσεις τοῦ «Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος).

5. Ὅρίζει ἐπίσης ὅτι φυλαττό-

μενη στήν Ἑλλάδα Θρησκεία εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία. Ἐπιτάσσει δηλαδή τόν κοινό Νομοθέτη καί τήν κανονιστικῶς δρώσα Διοίκηση νά διαφυλάττουν τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση, ὅπως διαμορφώθηκε κυρίως ἀπό τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Μέ ἄλλα λόγια, τά ὄργανα τοῦ Κράτους δέν ἔχουν τήν ἐξουσία νά θεσπίζουν ρυθμίσεις πού ἀκρωτηριάζουν πτυχές ἐκδήλωσης τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης, τήν ὁποία υἱοθετεῖ ἡ μεγάλη πλειονότητα τῶν Ἑλλήνων, ὑποβαθμίζοντας τήν Ὁρθοδοξία στό ἐπίπεδο μίας ὁποιασδήποτε θρησκείας καί στερώντας ἀπό τούς Ἕλληνες τή γνώση καί τήν ἐπαλήθευση τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖο τό ὀρθόδοξο δόγμα μεταποιεῖται σέ ζωή. Τοῦ τρόπου δηλαδή μέ τόν ὁποῖο οἱ Ἕλληνες βιώνουν θεραπευτικά τήν πίστη τους, τήν ἐκδηλώνουν καί τή διδάσκουν στά παιδιά τους.

6. Διακηρύσσει δέ σέ Ἀνατολή καί Δύση ὅτι νικῶσα Θρησκεία εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία. Νικᾷ στούς διωγμούς τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων. Νικᾷ στίς αἱρέσεις (Αρειανοί, Μονοφυσίτες, Εἰκονομάχοι κ.ἄ.). Νικᾷ στήν παναίρεση τοῦ Παπισμοῦ, ἔστω καί μέσα ἀπό τή σκλαβιά (τό 1773 ὁ Πατροκοσμᾶς ἔλεγε ὅτι «Τριακοσίους χρόνους μετά τήν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ μᾶς ἔστειλεν ὁ Θεός τόν Ἅγιον Κωνσταντῖνον καί ἐστερέωσε Βασίλειον Χριστιανικόν. Καί τό εἶχαν οἱ Χριστιανοί τό Βασίλειον 1150 χρό-

νους. Ὑστερα τό ἐσήκωσεν ὁ Θεός ἀπό τούς Χριστιανούς καί ἔφερεν τόν Τοῦρκον καί τοῦ τό ἔδωσε διά τό ἰδικόν μας καλόν καί τό ἔχει ὁ Τοῦρκος 320 χρόνους. Καί διατί ἔφερεν ὁ Θεός τόν Τοῦρκον καί δέν ἔφερεν ἄλλο γένος (Λατίνους); Διά ἰδικόν μας συμφέρον, διότι τά ἄλλα ἔθνη θά μᾶς ἐβλαπτον εἰς τήν πίστιν, ὁ δέ Τοῦρκος ἄσπρα (χρήματα) ἅμα τοῦ δώσεις, κάμνεις ὅ,τι θέλεις», Νικόλαου Παραλίκα «ΚΟСМАС О ΑΙΤΩΛΟС» σελ. 121-122). Νικᾷ στή Μωαμεθανική λαίλαπα. Ἀντιστέκεται καί θά νικήσει στό ὕλιστικό περιβάλλον τοῦ λεγόμενου Δυτικοῦ πολιτισμοῦ καί στήν παγκοσμιοποίηση.

7. Ἡ σύγχρονη Ἑλλάδα δέν ἔχει τήν ἐπικράτεια πού τῆς ἀναλογεῖ, σύμφωνα μέ τήν ἱστορική της προβολή. Ἡ Ὁρθοδοξία ὅμως δέν ἀπώλεσε τήν ἐπικράτεια τῆς Ρωμοσύνης, ἀκόμη καί στούς λαούς οἱ ὁποῖοι, παρόλο πού καταδυναστεύονται πνευματικῶς, εἴτε συνεχίζουν ἐν κρυπτῷ νά ἀποτελοῦν μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀναμένοντας τήν ἐπαναφορά τῶν πραγμάτων στήν πρότερη κατάσταση, εἴτε εἶναι ἔτοιμοι νά γίνουν μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν οἱ συνθῆκες τό ἐπιτρέψουν. Ἐτσι, διατηρώντας τήν πρότερη ἐπικράτεια τῆς Ρωμοσύνης, ἡ Ὁρθοδοξία ἀποτελεῖ καί κατά κυριολεξία τήν ἐπικρατοῦσα στήν Ἑλλάδα Θρησκεία.

«S.O.S ΠΝΙΓΟΜΑΣΤΕ»

Τοῦ Αἰδεσιμ. Δημητρίου Λυμπεροπούλου,
Ἐφημέριου Ἱεροῦ Ναοῦ Προφ. Ἡλιοῦ Τριπόλεως

Αὐτές εἶναι δυστυχῶς οἱ ἀπεγνωσμένες φωνές τῶν νέων μας.

12η Αὐγούστου. Ἡμέρα καδιερωμένη, ἐπισήμως, ὥς ἡμέρα τῆς νεολαίας. Γιορτάζουν οἱ νέοι μας. Τά παιδιά μας. Οἱ συνεχιστές τοῦ αὐριο. Ἐρχονται καί μᾶς κτυποῦν τόν κώδωνα τοῦ κινδύνου καί μᾶς λέγουν: «Ἐυπνήστε». Γιατί σέ λίγο θά εἶναι πολύ πιό ἄργά, ἀκόμη καί γιά δάκρυα... Ἀναζητεῖστε τήν διέξοδο ἀπό τό ἀδιέξοδο, στίς ρίζες τῆς φυλῆς μας, στήν Θρησκεία, στήν Πατρίδα, στήν οἰκογένεια, στήν χριστιανική ἀνωτερότητα, στά ἀγνά ἔδιμα τοῦ λαοῦ μας. Πάψτε νά μιμῆσθε τοῦ ξένου. Δέν ἔχουμε ἀνάγκη νά ἀντιγράψουμε ξένα ἤδη καί ἔδιμα. Αὐτή ἡ ξενομανία μᾶς ἔφαγε. Ἄς γυρίσουμε στήν ἀπλότητα καί ἀγνότητα τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς. Στήν ὁμορφιά τῆς ψυχῆς τοῦ Ὁρθόδοξου λαοῦ μας. Βοηθήστε ἐμᾶς τοὺς νέους καί τίς νέες. «ΠΝΙΓΟΜΑΣΤΕ».

Ὅντως συγκινητικά τά λόγια βγαλμένα μέσα ἀπό τά μύχια τῆς ψυχῆς τῶν νέων μας. Εἶναι με-

γάλη καί ἀδήριτος ἡ ἀνάγκη νά ζεστάνει κανεῖς τίς παγωμένες καρδιές, νά διαλύσει τά θλιβερά σκοτάδια πού τήν κυκλώνουν. Νά μοιραστεῖ τήν ἀγωνία τῶν νέων μας, νά γίνει ἓνα μαζί τους, νά πονέσει μαζί τους, νά χαρεῖ μαζί τους. Νά τοὺς δώσει καινούργιον ἀέρα νά ἀναπνεύσουν, μακριά ἀπό τόν μολυσμένο ἀέρα μιᾶς ἀσφυκτικῆς κοινωνίας. Νά τοὺς ἐλευθερώσει ἀπό τίς κακές σκέψεις πού τοὺς ταλαιπωροῦν. Νά τοὺς χαράξει ἓναν καινούργιο τρόπο ζωῆς, μακριά ἀπό τήν ξεφτισμένη σημερινή κοινωνία. Νά τοὺς ἀνοίξει διάπλατα τά μάτια, γιά νά γνωρίσουν τό ἀληθινό ἀπό τό ψεύτικο. Τό ὁμορφο ἀπό τό ἄσχημο τῆς ζωῆς. Νά τοὺς δώσει φτερά νά πετάξουν.

Ὅταν ἀπουσιάζει ἡ ἀγάπη ἀπό τίς καρδιές, ἀλλοιώνονται οἱ ἡθικές ἀξίες καί προβάλλουν πολλοί ἀπειλητικοί κίνδυνοι. Ὅταν δέν ἀνδίζει ἡ πνευματικὴ ζωὴ καί δέν ἀγγίζει τίς ψυχές θεία ἀκτινοβολία, τό κακό παίρνει διαστάσεις. Ὅταν ἀπουσιάζει τό ὀξυγόνο τοῦ οὐρανοῦ, τότε εἶναι τό μεγαλύτε-

ρο δράμα. Πνίγεται ο άνθρωπος μέσα στην τρικυμία της ψυχής του και υποφέρει. Τότε δυστυχώς έρχεται ή ψυχική ασθένεια που δά είναι μεγαλύτερη από την σωματική. Η λάμψη της αγάπης έχει τή δύναμη νά έμπνέει και νά γλυκαίνει τή ζωή. Αγάπη που σημαίνει φροντίδα, ενδιαφέρον, συμπαράσταση.

Η Ελλάδα μας πληγωμένη γιατί έτσι τό θέλουν οί δῆθεν ισχυροί της γῆς. Θέλουν νά έξοντώσουν τόν πολιτισμό μας, νά άφανίσουν τά ιδανικά μας. Πολιτισμό χλιετών. Μία Ελλάδα που έδωσε τά φῶτα από τών αρχαιοτάτων χρόνων σέ ὅλο τόν γνωστό τότε κόσμο. Είναι ο μόνος τρόπος γι' αυτούς νά μᾶς πληγώσουν, αλλά ὅμως δέν θά μᾶς έξαφανίσουν, γιατί κρατάμε γερά στην ψυχή μας τίς εικόνες της Ιστορίας μας. Ο έξυπνος τοῦτος λαός, ο Έλληνικός λαός, ο ψυχοπόνος που άντεξε αιώνες τήν σκλαβιά και στάθηκε ὀρθιος, προστατεύοντας μέσα στόν κόρφο του τήν γλώσσα του που τήν κατακρεουργοῦν, τήν ιστορία του που τοῦ τήν κλέβουν και τήν έξαφανίζουν, τήν τέχνη του που τήν αρπάζουν, τήν Θρησκεία του που ζητοῦν νά τήν απαλείψουν, και τέλος τήν πατρίδα του που караδοκοῦν νά τήν κατακτήσουν, δέν γονατίζει.

Στήν δύμισή μου ἦλθαν ἐκείνα τά άπεχθῆ λόγια τοῦ Ὑπουργοῦ τών Έξωτερικῶν τών Η.Π.Α.

HENRY KISSINGER, «ὅτι εάν θέλετε νά έξοντώσετε τήν Ελλάδα, νά τήν κτυπήσετε σέ τρία καιρια σημεία. Στήν Θρησκεία, στην γλώσσα, στην Ιστορία».

Ο Έλληνας πατριώτης κρατά γερά. Περιμένει ή σπίδα νά γίνη φλόγα, νά κάψει τήν καρδιά του και νά ξεσηκωθεί. Είναι οί νέοι μας. Τά παιδιά σας που άντέχουν, γιατί μέσα στην ψυχή τους, υπάρχει ή φωνή που τούς προστάζει μέ αγάπη νά μήν λυγίσουν και νά μήν άπογοητευθοῦν. Είναι τά παιδιά μας, που μέσα στίς φλέβες τους ρέει αίμα, αίμα Έλληνικό. Τά παιδιά μας που ποτέ δέν θά υποστείλουν τήν Σημαία τοῦ Γένους μας, τό χλιοτραγουδισμένο και ιερό αυτό πανί, τό λάβαρο της Έλευθερίας, κάτω από τό ὁποιο ὀρκίστηκαν τά φλογερά παλληκάρια τό 1821 γιά τόν μεγάλο άγώνα της Έλληνικής Έπανάστασεως, γιά τήν άποτίναξη τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Κοντολαγίς και θά βγει ο αυγερινός, γιά νά γεννηθεῖ ή μέρα, νά γεννηθοῦν τά ὄνειρα, νά γεννηθεῖ ή έλπίδα, νά κρατηθεῖ στην ζωή τοῦτος ο τόπος, ο βασανισμένος που τόν κατέστησαν ένα πειραματοζώο. Έδω μοῦ έρχονται στό νοῦ τά μεστά εκείνα λόγια τοῦ μεγάλου Φιλέλληνα Λόρδου Βύρωνα που έλεγε: «Πέστε μου τά ιδανικά της νεολαίας σας, και θά σᾶς πῶ τό μέλλον της χώρας σας».

Εὐρωπαῖος φιλόσοφος μᾶς δίνει

τό νόημα τῆς ὑπάρξεως τοῦ νέου: «Οἱ ἄνθρωποι μεγαλώνουν, καί τοῦτο πνευματικά, ὅταν ἐμπνέονται ἀπό ἓνα μεγάλο ἰδανικό, ὅταν δηλαδή ἀτενίζουν πλατιούς ὁρίζοντες. Δέν εἶναι δύσκολη ἡ δυσία τοῦ ἑαυτοῦ μας, καί δέν ὑπάρχει πιό ὠραία περιπέτεια καί πιό ἐπικίνδυνη ἀπό τήν ἀνανέωση τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου».

Ἡ κοινωνία μας δυστυχῶς στήν σημερινή της διαδρομή, κληροδοτεῖ στήν νεότητα, πίκρες, ἀπογοητεύσεις, ὑποκρισία, βία, ἀβεβαιότητα, χάος καί γενικά μία ἀπαξίωση θρησκείας, ἱστορίας καί πολιτισμοῦ. Θέλει τήν νεολαία μας πραγματικά πιόνια νά ἄγονται καί νά φέρονται σύμφωνα μέ τίς προσταγές τῶν ἀνδελφῶν καί ἁδερσῶν ἰδεολόγων. Δεκαετίες πρὶν οἱ διδάσκοντες καί διδασκόμενοι ἐμφοροῦντο ἀπό τίς σωτήριες ἀρχές τῆς φυλῆς μας «Θρησκεία, Πατρίδα, Οἰκογένεια». Σήμερα ὅμως, δυστυχῶς, πού ἔχουν πληθυνθεῖ οἱ λεγόμενοι νεωτεριστές, ἡ ἄτομα τῆς κουλτούρας, ἰδιοτελῶς, σκοπίμως, ἔχουν καταντήσῃ ὥς ἐπὶ τό πλεῖστον ὄργανα τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων, καί δέν διστάζουν νά ἀμβλύνουν τήν πίστη στίς ἀνεκτίμητες αὐτές «σκουριασμένας ἰδέες» καί αὐτοῦς πού πιστεύουν σέ αὐτές, γραφικούς, ρατσιστές καί ἐθνικιστές.

Ὑπάρχει ὅμως καί ἡ μαγιά κρυμμένα καί ἡ ποιότητα πού πρέπει

νά ἀντιδράσει. Ὑπάρχει ἡ πνευματική δεξαμενὴ πού ὀφείλουμε νά θρέψουμε τό πνεῦμα μας μέ ἐκλεκτό ὕλικό, νά τό ταῖσουμε ὅπως ἔλεγε ὁ Νίκος Καζαντζάκης «μέ μπουκιές ἀπὸ λιονταρίσιο μυαλό», τονίζοντας ὅτι: «μάθε νά σπᾶς τά σύνορα τοῦ ἀνθρώπου».

Ἀγαπητά μας παιδιά. Νειάτα δημιουργίας. Νέοι μας. Νέος, πού σημαίνει τό ὁμορφο, τό ὠραῖο, τό ἀνθρώπινο. Χρειάζεται ὅμως μία αὐτοσυγκράτηση γιὰ νά ζήσετε καί νά ζήσουμε ὅλοι μαζί στά πλούσια, στά ὀρθά, τά Χριστιανικά καί νά μὴν γίνουμε εὐάλωτοι σέ κάθε εἶδους δέλεαρ, ἱκανό νά μᾶς ἀποσπάσει ἀπὸ τήν εὐθεία ὁδὸ καί νά μᾶς ὁδηγήσει στό σκοτό, στήν σύγχυση καί τέλος στήν ἀπώλεια. Προσοχή λοιπόν, μὴν μᾶς καί σᾶς ἐξαπατήσουν σκοτεινές δυνάμεις, πού σκοπό ἔχουν τήν ἀλλοίωση, τήν στρέβλωση τοῦ Ἑθικοῦ Νόμου, καί μὴ μᾶς καταστήσουν πρόβατα ἀπολωλὸτα χωρὶς ποιμένα καί ὁδηγό.

Ἐμπρὸς λοιπόν νέοι μας, αὐθόρμητα νά φθάσετε στίς πηγές τῆς ζωῆς. Τολμῆστε νά κάνετε κάτι πού δέν κάνουν οἱ ἄλλοι. Ἀρχίστε νά δημιουργεῖτε, γιατί ἡ δημιουργία εἶναι ἄδλημα. Γιατί κάθε ἄδλημα εἶναι ἀγώνισμα. Ἀγωνιστεῖτε γερὰ καί τολμηρά. Ζῆστε τήν ὀρθή ἐλευθερία, μέ προμετωπίδα σας τό ἀρχαῖο ρητό: «Εὖ ἀγωνίζεσθαι». Νέοι μας, προτιμήσατε τήν τραχεία ἀνηφορική

καί δύσκολη ὁδὸ καί νά σκέπτεστε πάντοτε Ἑλληνικά. «Θέλω νά εἶμαι ὠραῖο δεῖγμα Ἑλλήνων. Νά ὁ σκοπὸς μιᾶς ζωῆς». Αὐτὰ ἔλεγε ὁ Ἴων Δραγούμης.

Νέοι μας. Ἐσεῖς εἴσαστε ἡ ἐλπίδα τῆς Μάννας μᾶς Ἑλλάδος. Ὁ δυναμισμὸς σας νά γίνει ἡ χειρουργικὴ ἐπέμβαση καί νά καθαρίσει τὴν κοινωνία μας ἀπὸ τὰ δηλητηριασμένα σάπια ἀποστήματα πού τὴν ἔχουν μολύνει καί τείνει νά πάθει γάγγραινα. Νά γνωρίζετε ὅτι ἡ τύχη ἑνὸς ἔθνους ἐξαρτᾶται ἀπὸ τίς ιδέες πού ἔχουν οἱ νέοι ὡς συνεχιστὲς τῆς ζωῆς. Ἀντισταθεῖτε λοιπὸν μὲ φιλότιμο, μὲ ἀπόλυτη προσοχή, μὲ σύνεση, μὲ μεθοδικότητα, μὲ ἑλληνικὴ ὀρθόδοξη λεβεντιά, μὲ τὴ φλόγα νά καίει στὴν καρδιά σας, γιὰ μία ἐπανάσταση πνευματικὴ, γιὰ μία καλύτερη κοινωνία. Ἔτσι θὰ σᾶς καμαρώνουμε καί θὰ σᾶς χαίρομαστε. Ἐσεῖς πού θὰ μπορεῖτε νά βλέπετε τόσο μὲ τὰ μάτια τοῦ σώματος, ὅσο καί μὲ τὰ πνευματικά σας μάτια, πίσω ἀπὸ τὴν ὁμίχλη τῆς ἀνθρωπότητος, κοιτάζοντας τὸ ἀκέραιο, τὸ γνήσιο, τὸ ἀδιάβλητο.

Μὲ τέτοιες λοιπὸν ἀρχές, θὰ ἔχουμε ἰσορροπημένους πολῖτες τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας καί τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοπολιτείας πού δὲν θὰ ἔχουν ἀνάγκη νά καταφεύγουν σὲ ὑποκατάστατα γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῶν «προηγμένων δώρων», οὔτε θὰ προσφεύγουν

σὲ ψυχοφθόρα καί σωματοκτόνα μέσα καί κέντρα γιὰ τὴν κατὰκτηση «παραδεισένιων κολάσεων ἢ χαρῶνιων παραδείσων», ἐνῶ συγχρόνως θὰ εἶναι ἀπηλλαγμένοι καί ἀπελευθερωμένοι ἀπὸ ἀνώμαλες καί ἐπιθετικὲς ἀντικοινωνικὲς καί ἀντικοινωνικὲς τάσεις καί πράξεις.

Νέοι καί νέες. Ἐσεῖς καί ἐμεῖς μὴν κύπτουμε τὸν αὐχένα σὲ κάθε ξένο ἀφέντη. Αὐτὸ τὸ χῶμα πού πατᾶμε εἶναι χῶμα ἑλληνικό, ποτισμένο μὲ αἷμα καί ἀνήκει σὲ ἐμᾶς. Δέν χαρίζεται. Εἶναι δικό μας. Θὰ τὸ κρατήσουμε μὲ νύχια καί μὲ δόντια, ὅσον καί ἂν θέλουν νά μᾶς βγάλουν ἀπὸ αὐτό. Ἄν πιστεύουν ἔτσι, πλανῶνται πλάνην οἰκτρὰν. Γι' αὐτὸ λοιπὸν, ἄς ἐνώσουμε ὅλοι μαζί τὰ χέρια μας καί μὲ στεντόρειαν τὴν φωνὴν ἃς ἀναφωνήσουμε: ΟΧΙ δέν θὰ περάσουν τὰ ἀνοίκεια καί βδελυρὰ σχεδιά τους, γιατί θὰ βροῦν μπροστὰ τους τεῖχος συμπαγὲς ἀπὸ Ἑλληνικὴ λεβεντιά. ΟΧΙ ἄλλοι ἐμπαιγμοὶ καί ἀθλιότητες. Ὁ Ἕλληνας ξέρει νά βαστάει τὸ κεφάλι του πάντα ψηλά. ΟΧΙ στὴν ἱστορικὴ λησμονιά. ΟΧΙ στὴν δι-αφθορά. ΟΧΙ στὸν ἀφελληνισμό καί τὴν ἀποχριστιανοποίηση. ΟΧΙ στὸν ἀμοραλισμὸ καί τὴν ἰσοπέδωση γιὰ νά μὴν γίνουμε Ἑλληνικὴ μειονότητα στὴν χώρα μας.

Νέοι καί νέες, σᾶς καλεῖ καί μᾶς καλεῖ τὸ πεπρωμένο μας, ἡ ἱστορία μας, τὸ ἐθνικὸ μας φιλότιμο,

τά κόκκαλα τῶν ἡρώων προγόνων μας καί τῶν Νεομαρτύρων πού τρίζουν. Μᾶς προστάζει ἡ Πατρίδα, μᾶς καλεῖ ἡ Ἐκκλησία. Ὅλοι σέ ἓνα Ἑλληνικό προσκλητήριο ἀγώνα καί νίκης ὑπέρ τῆς Μάννας μας Ἑλλάδος. Νά σπᾶσουμε τά δεσμά πού μᾶς φόρεσαν οἱ ξένοι δυνάστες. Ἡ νέα γενιά ὀφείλει νά μπεῖ πρωταγωνιστής, νά τῆς ἀνοίξει ὁ δρόμος νά δράσει γιά νά ἀντιμετωπίσει σέ βᾶθος τά ὀξέα προβλήματα πού ταλανίζουν τήν χώρα μας. Νά ὀρθώσει καί ἀρδρῶσει λόγο μεστό καί ἐναργῆ μπροστά στήν λεγόμενη Παγκοσμιοποίηση, πού σάν χοάνη καταβροχθίζει τά πάντα καί σάν ὀλετήρας συνθλίβει ἰδανικά, ἥδη καί ἔδιμα.

Εἶναι μέγα πράγμα νά φρονοῦμε καί νά αἰσθανόμεθα ὅτι ἔχομεν ρίζες καί μάλιστα ρίζες Ἑλληνικές Ὁρθόδοξες καί ὅτι ἰσχυροί, ἀκατάλυτοι καί ἱεροί δε-

σμοί μᾶς συνδέουν μέ τό παρελθόν καί μέ τόν τόπο μας. Ὅτι εἴμεθα δαδοῦχοι ἐνός Ἱεροῦ Πυρός, τό ὁποῖο παρελάβαμε παρὰ τῶν προγόνων μας μέ τό χρέος νά τό παραδώσουμε στίς γενεές πού ἀκολουθοῦν.

Διαχρονικά τά λόγια τοῦ ποιητοῦ μας Λορέτζου Μαβίλη (Ἰθάκη 1860). Ὑμνησε τήν Πατρίδα καί εἰδικότερα τήν Μητέρα Ἑλλάδα, γιά νά σαλπίσει μέ τήν λύρα του καί τόν λυρικό του λόγο ὡδή μεγαλόστομη: «Μάννα μου Ἑλλάδα, τί δέ εἶσαι τώρα σάν πρῶτα ὀρθή, ψηλή στεφανωμένη μέ δάφνες. Τί δέν εἶσαι μέ τά δῶρα τῆς ἀθάνατης νίκης στολισμένη. Ἀχ πότε θά ῥῃθι, πότε θά ῥῃθι ἡ ὦρα νά μεταστρέψῃ ἡ ὄψη σου ἡ σβησμένη, καί τῆς Λευτεριᾶς θέ νά προβάλῃ ἡ μέρα, καί τό Θεῖο πρόσωπό σου θά λάμψῃ σάν τόν ἥλιο της, μεγάλη θά γίνῃς, κι ἄλλοιά τότε στόν ἐχτρώ σου».

Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΑ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Στίς ἀρχές τοῦ δεκάτου ἑνάτου αἰῶνος καί εἰδικώτερα στήν πρώτη εἰκοσαετία, πού ἦσαν οἱ τελευταῖοι χρόνοι τῆς μαύρης σκλαβιάς καί πικρῆς δουλείας τῆς Ἑλλάδος στήν ὀθωμανική τυραννία, ἡ θρυλική Τριπολιτσά εἶχε τό προνόμιο νά γίνη στάδιο ἀδελήσεως πολλῶν Ἑθνομαρτύρων καί Νεομαρτύ-

ρων, οἱ ὅποιοι ὑπέστησαν τό μαρτύριο τοῦ αἵματος γιά τήν Πίστι καί τό Γένος. Στήν καρδιά καί στήν συνείδησι τῶν Τριπολιτωτῶν ἰδιαίτερη θέσι κατέλαβαν οἱ Νεομάρτυρες Δημήτριος καί Παῦλος.

Ὁ Νεομάρτυς Δημήτριος κατήγετο ἀπό τήν Λιγούδιστα Τριφυλίας, τήν σημερινή Χώρα,

ειργάζετο σέ διάφορα σπίτια στήν Τριπολιτσά ὡς ὑπηρέτης Τούρκων καί ἐτούρκεψε μετονομαζόμενος σέ Μεχμέτ. Ἐγκατέλειψε τήν Τριπολιτσά καί ἐπεριπλανήθη στήν Μ. Ἀσία μέχρι νά καταλήξῃ στήν Χίο. Ἐκεῖ ἐγνωρίσθη μέ τόν πρῶν Κορίνθου Μακάριο, ὁ ὁποῖος τόν καθοδήγησε καί τόν ἐβοήθησε νά μετανοήσῃ. Μετά ἀπό καιρό ἐπέστρεψε στήν Τριπολιτσά ὁμολογώντας τόν Χριστόν μπροστά στόν πασά, ὁ ὁποῖος διέταξε τόν ἀποκεφαλισμό του. Ὁ Δημήτριος ἐμαρτύρησε στίς 14 Ἀπριλίου τοῦ 1803.

Ὁ Νεομάρτυς Παῦλος, κατά κόσμον Παναγιώτης, καταγόμενος ἀπό τό Σοπωτό Καλαβρύτων εἰργάζετο ὡς σανδαλοποιός στήν Πάτρα. Μετά ἀπό διαφωνία πού εἶχε μέ τόν ιδιοκτήτη τοῦ ἐργαστηρίου του, ἐπροτίμησε νά ἀλλαξοπιστήσῃ παρά νά πληρώσῃ παραπάνω μίσθωμα. Μόλις συνειδητοποίησε τί ἔκαμε, μετενόησε ἀμέσως καί μετέβη στό Ἅγιον Ὄρος, ὅπου ἔλαβε τό μοναχικόν σχῆμα μετονομασθεῖς Παῦλος. Μετά ἀπό πολλά ἔτη καί μιμούμενος τόν Νεομάρτυρα Δημήτριο ἐπέλεξε τήν Τριπολιτσά γιά τό μαρτύριό του. Ἐκεῖ προκάλεσε τήν σύλληψι, δίχη καί τελικῶς τήν καταδίκη του εἰς θάνατον. Πράγματι ἀπεκεφαλίσθη στίς 22 Μαΐου 1818. Ἀπό τήν ἡμέρα τοῦ μαρτυρίου

τοῦ Δημητρίου καί Παύλου τοὺς ἀπεδέχθησαν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Τριπόλεως ὡς Ἁγίους καί τοὺς ἀνεκήρυξαν προστάτες καί Πολιούχους τῆς πόλεώς τους, τιμοῦσαν τά ἱερά τους Λείψανα καί τελοῦσαν κάθε χρόνο τήν ἡμέρα τῆς ἀθλήσεώς τους λατρευτικές συνάξεις στούς τόπους τοῦ μαρτυρίου τους, πού μέ πολλήν εὐλάβεια καί ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον διεσφάλισαν καί διεφύλασσαν.

Στό παρόν κείμενο θ' ἀναφεροῦμε συνοπτικῶς στό ἱστορικόν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ πρὸς τιμὴν τῶν Πολιούχων τῆς Τριπόλεως Ἁγίων Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου καί Προφήτου Ἡλιοῦ. Στίς 16 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1848 τό Δημοτικὸ Συμβούλιο Τριπόλεως μέ Δήμαρχο τόν Χρῆστο Μπιλάλη κάνει μία ἀναφορά γιά τήν προσφορά τῶν Νεομαρτύρων στό σκλαβωμένο Γένος καί τήν ὀφειλὴ τῶν Τριπολιτῶν στούς Νεομάρτυρες τῆς Τριπολιτσᾶς γιά τήν ἀνέγερσι Ναοῦ εἰς τιμὴν καί μνήμην αὐτῶν. Ὅμως τό θέμα δέν προχωρεῖ καί γιά ἄλλους λόγους (οἰκονομικά τοῦ Δήμου) καί διότι ἤδη ἔχει ξεκινήσει ἡ ἀνοικοδόμησι τοῦ μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Τριπόλεως ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Βασιλείου. Ἐξ ἄλλου τήν ἐποχὴ αὐτὴ ξεσπᾷ τό κίνημα τοῦ Παπουλάκου, στό ὁποῖο ἔλαβε μέρος καί ὁ Δήμαρχος τῆς Τρι-

πολιτῶς Χρῖστος Μπιλάλης. Ἡ Πολιτεία γιά τήν καταστολή τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ κινήματος ἀπέσπειλε τόν Στρατηγό Γενναῖον Κολοκοτρώνη, ὁ ὁποῖος ἐπέτυχεν νά διαλύσῃ τό κίνημα καί νά συλλάβῃ τόν Παπουλάκο χωρίς καμμίαν ἀντίστασι. Τότε δέ, τόν Μάιο τοῦ 1853, παύεται ἀπό τό ἀξίωμα τοῦ Δημάρχου ὁ Χρῖστος Μπιλάλης καί φυλακίζεται στήν Ἀθήνα γιά τήν συμμετοχή του στό κίνημα Παπουλάκου.

Ὅμως μετά ἀπό 21 χρόνια ἀπό τήν πρώτη ἀναφορά στό Δημοτικό Συμβούλιο Τριπόλεως γιά τήν ἀνέγερσι Ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τῶν Νεομαρτύρων, στήν συνεδρίασι τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1869 ὁ εὐσεβῆς καί δημιουργικός Δήμαρχος Τριπόλεως Ἀλέξιος Νικόπουλος προτείνει εὐδῶς στό Δημοτικό συμβούλιο τήν ὑποχρέωσι ἀνεγέρσεως Ναοῦ ἀφιερωμένου στούς δύο Νεομάρτυρες Δημήτριον καί Παῦλον. Τό Δημοτικό Συμβούλιο ἀποδέχεται τήν πρότασι τοῦ Δημάρχου καί μάλιστα διορίζει διαχειριστική Ἐπιτροπή Ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων, ἀποτελουμένην ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτην Μαντινείας καί Κυνοῦρίας Θεόκλητον Α' (Βίμπον 1832-1903) ὡς Πρόεδρον καί τούς διακεκριμένους πολῖτες τῆς Τριπόλεως Ἀθανάσιον Μαλλοῦχον, Διαμαντή Χατζησαράντον καί Σωτή-

ριον Καρακασόπουλον ὡς Μέλη. Ἡ Ἐπιτροπή ὁμως ἔμεινε ἀνενεργός καί τό ἔργο τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ δέν ἄρχισε.

Τόν Μάιον τοῦ 1871 ἐμφανίζεται ὁ Ἡλίας Μπιλίδας, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη στήν Τρίπολι ἀλλά διέμενε στό Ναύπλιο ὅπου εἶχε χρυσοχοεῖο. Αὐτός προσφέρει γιά τήν ἀνέγερσι τοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων τό ποσόν τῶν χιλίων δραχμῶν καί καταθέτει σχετικήν αἴτησι τήν 26ῃ Μάιου 1871 στό Δημοτικό Συμβούλιο, τό ὁποῖον στήν συνεδρίασι τῆς 27ῆς Μαΐου 1871 ἀποδέχεται τήν δωρεά Μπιλίδα, στό δέ σχετικό Πρακτικό αὐτοῦ καταγράφονται τά ἑξῆς: «Πρακτικά Συνεδριάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Τριπόλεως τῆς 27ῆς Μαΐου 1871 ἔτους. Ἐνταῦθα ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι τό Δημοτικόν Συμβούλιον εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν συγκείμενον ὑπό τοῦ Προέδρου κ. Χρήστου Καλαντζοπούλου καί τῶν συμβούλων αὐτοῦ Βασ. Κ. Πετουνῆ, Τριαντ. Τριανταφυλλάκου, Νικ. Βασιλείου, Ἀθανασίου Ἡλιοπούλου, Ἀθαν. Μουζακιώτη, Δημ. Ροδοπούλου, Νικολ. Σπηλιοπούλου, Δημ. Γ. Συναδινοῦ, Δημ. Βλαντούση, Δημ. Κουροπούλου, Ἀργυρίου Ἀργυροπούλου, Νικολ. Τζαμοπούλου καί Ἀναγν. Παναγιωτοπούλου, παραστάντος καί τοῦ Δημάρχου Τριπόλεως κ. Ἀλεξ.

Νικοπούλου καί λαβόν γνώσιν διά τοῦ κ. Κωνστ. Σπυροπούλου ἀπό 26 Μαΐου ἐ.ἔ. ὑποβληθείσης αἰτήσεως τοῦ κ. Ἡλίας Μπιλίδας, ὅστις προσφέρει δραχμάς (1.000) χιλίας διά τήν ἀνέγερσιν Ἱεροῦ Ναοῦ, πρὸς τιμὴν τῶν Ἀγίων Ἀθλητῶν Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου καί μετὰ τινός συζητήσεως τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη τήν δωρεάν καί ἀπεφάσισε νά γίνῃ πρᾶξις καί ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας τοῦ Σώματος πρὸς τὸν δωρητὴν κ. Ἡλίαν Μπιλίδαν καί νά ληφθῇ πρόνοια περὶ σχεδίου κ.λπ. ἐκ μέρους τοῦ Δημάρχου καί νά διορισθῇ Ἐπιτροπὴ συγκείμενη ἐκ μέρους τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ (Βίμπου) καί τῶν πολιτῶν Κωνσταντίνου Ἀργυροπούλου, Ἀθανασίου Μαλλούχου, Γεωργίου Ἀντωνοπούλου καί Σπυρίδωνος Μεντώρου, ἵνα φροντίσῃ αὕτη διά τήν συλλογὴν καί ἐτέρων συνδρομῶν, ἵνα χρησιμεύσῃ αὐτάς ὑπὲρ τοῦ ἀνεγερθησομένου Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου».

Δέν γνωρίζομε πῶς ἐνήργησε ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ, ἐκεῖνο ὅμως πού εἶναι δεδομένον εἶναι ὅτι τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο τὸν Ἰούλιο τοῦ ἰδίου ἔτους 1871 ζητεῖ ἀπὸ τὸ Δημόσιο τήν παραχώρησι καταλλήλου οἰκοπέδου κοντὰ στήν διαμορφούμενη τότε πλα-

τεία τοῦ Ἁρεῶς γιὰ τήν ἀνέγερσιν Ναοῦ. Τό Δημόσιο ἀποδέχεται τὸ αἶτημα τοῦ Δήμου Τριπόλεως καί ὁ Συνταγματάρχης Μηχανικοῦ, ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α', Γεράσιμος Μεταξᾶς ἐκπονεῖ σχεδιάγραμμα γιὰ τήν πλατεία τοῦ Ἁρεῶς Τριπόλεως, ὅπου προβλέπεται στό ΒΑ ἄκρον τῆς πλατείας χώρος ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ.

Στὴν συνέχεια τὸ ἔτος 1873 ὁ Δήμαρχος Τριπόλεως Ἀλέξ. Νικόπουλος τὸν Ἰούνιο προτείνει στό Δημοτικὸ Συμβούλιο νά καθορισθῇ ἡ ἡμερομηνία θεμελιώσεως τοῦ Ναοῦ τῶν Ἀγίων Νεομαρτύρων. Δέν ἔγινε ὅμως καμμία ἐνέργεια γιὰ τὸν Ναό καί μὲ τίς ἐκλογές τοῦ 1874 ἀνεδείχθη Δήμαρχος Τριπόλεως ὁ Παναγιώτης Οἰκονομίδης, ὁ ὁποῖος δέν ἔδειξε κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ ἐν λόγῳ θέμα κατὰ τήν διάρκεια τῆς δημαρχίας του. Ὁ Οἰκονομίδης ἀπέθανε στίς 23 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1877 καί στήν δημαρχία τὸν διεδέχθη ὁ δραστήριος Γεώργιος Πετρόπουλος. Αὐτός ἡσχολήθη μὲ τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ τῶν Ἀγίων Νεομαρτύρων, ἐπέδειξε ἱερὸν ζῆλο καί ἔπεισε τὸν χορηγὸν Μπιλίδαν νά ἀναλάβῃ ἐξ ὀλοκλήρου τήν δαπάνην τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ τούτου. Στίς 18 Ἰουνίου 1880 προκηρύσσεται δημόσιος μειοδοτικὸς διαγωνισμός γιὰ τήν ἀνάληψιν τῆς

ἐργολαβίας τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ. Ἡ δημοπρασία διενεργήθη στήν Τρίπολι στίς 22 Ἰουνίου καί κατεκυρώθη στόν Τριπολίτη ἐργολάβο Ἰωάννη Γιαννακόπουλο ἀντί τοῦ ποσοῦ τῶν 8.950 δρχ.

Ὁ Μπιλίδας δέ, ἐπειδή διέμενε στό Ναύπλιο καί λόγω τῆς προχωρημένης ἡλικίας του δέν ἦταν δυνατόν νά παρακολουθήσῃ τήν πορεία καί τήν πρόοδο τῶν ἐργασιῶν. Ὁρίσε λοιπόν τρεῖς ἐντολοδόχους του γιά νά παρακολουθοῦν καί νά ρυθμίζουν γιά λογαριασμό του τήν πορεία τῶν ἐργασιῶν. Οἱ ἐντολοδόχοι του αὐτοί ἦσαν: ὁ Δήμαρχος Τριπόλεως Γεώργιος Πετρόπουλος, ὁ ἔμπορος καί μεγαλοκτηματίας Τριπόλεως Νότης Πανόπουλος καί ὁ ἐπίσης ἔμπορος Τριπόλεως Ἐμμανουήλ Θεοδωρόπουλος. Καί ἐνῶ μέχρι τότε ἐγένετο λόγος περί ἀνεγέρσεως Ναοῦ τῶν Ἀγίων Νεομαρτύρων, ξαφνικά ὁ Δήμαρχος Γεώργιος Πετρόπουλος σέ ἔγγραφό του μέ ἀριθ. πρωτ. 1138/27-6-1880 γράφει πρὸς τοὺς ἐντολοδόχους τοῦ Ἡλίου Μπιλίδα τά ἑξῆς:

«Σὰς ἀπευθύνομεν τό ἐκπονηθέν σχεδιάγραμμα διά τήν κατασκευήν τοῦ Ναοῦ τῶν Νεομαρτύρων Παύλου καί Δημητρίου καί τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ὃν ὁ ἐντολοδόχης σας δαπάναις καί ἀφιερῶσει εἰς κοινήν λατρείαν καί τά Πρακτικά τῆς διενεργη-

θείσης μειοδοτικῆς δημοπρασίας διά τήν ἐργολαβίαν αὐτοῦ καί σὰς παρακαλοῦμεν νά ἐκτελέσετε τήν ἐντολή του.

Ὁ Δήμαρχος Γεώργιος Πετρόπουλος».

Γεννᾶται τώρα τό ἐρώτημα πῶς στόν Ναό τῶν Ἀγίων Νεομαρτύρων προστίθεται καί τό ὄνομα τοῦ Προφήτου Ἡλίου; Ἦταν ἀπαιτήσεις τοῦ δωρητοῦ, ἀφοῦ τό ὄνομά του ἦταν Ἡλίας, ἢ ὁ Δήμαρχος Πετρόπουλος συγκινημένος ἀπό τήν προσφορά τοῦ Μπιλίδα ἐθεώρησε δίκαιο νά ἀφιερῶθῃ ὁ Ναός καί στόν λαοφιλεῖ Προφήτη Ἡλίῳ; Τοῦτο εἶναι ἄγνωστον.

Πάντως ὁ ἴδιος Δήμαρχος μέ νεώτερο ἔγγραφο δηλώνει ὅτι τό Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐνέκρινε τήν ἀνέγερσι τοῦ Ναοῦ μόνον ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἀγίων Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου. Τό ἔγγραφο, πού εὐρίσκεται στό Ἀρχεῖον Ἀθανασιάδου, ὅπως καί τό προηγούμενο, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ
Ἀριθ. πρωτ. 2817

Ἐν Τριπόλει τῇ 29ῃ Σεπτεμβρίου 1880

Πρὸς τοὺς Ἐντολοδόχους τοῦ Ἡλίου Μπιλίδα κ.κ. Γεώργιον Πετρόπουλον, Παναγιώτην Πανόπουλον καί Ἐμμανουήλ Θεοδωρόπουλον

Ἐνταῦθα

Γνωστοποιοῦντες ὑμῖν ὅτι τό

Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δι' ἀποφάσεώς του ἐνέκρινε τήν ἀνέγερσιν τοῦ Ναοῦ εἰς μνήμην τῶν Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου, ὃν ὁ ἐντολοδόχος σας ἀπεφάσισεν νά ἀνεγείρῃ ἰδίαις δαπάναις, σᾶς παρακαλοῦμε νά ἐκτελέσετε τὰ καθ' ἑαυτοῦς.

Ὁ Δήμαρχος Γεώργιος Πετρόπουλος.

Οἱ ἐργασίαι ἄρχισαν σχεδόν μετὰ δύο ἔτη, δηλαδή τό 1882, ἀλλά δέν προχωροῦσαν κανονικά καί ἐδημιουργήθησαν διαφορινές, ὥστε ἡ ἐφημερίδα τῆς Τριπόλεως «Ἐργάτης» στό φύλλο τῆς 13/26-8-1882, ἀντιπολιτευομένη τόν Δήμαρχον νά γράφῃ: «...ὅ,τι ὁμως δύναται νά δοξάσῃ τόν κ. Δήμαρχον εἶναι ἡ ἀνέγερσις τοῦ Ναοῦ τῶν Μαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου. Ἐπιστεύσαμεν ὅτι θά εἶχαν κάποια ὄρια τὰ θαύματα τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς. Εἶναι ψεῦδος ὅτι ὁ Ναός οὗτος λέγεται ὅτι οἰκοδομεῖται ὑπό τοῦ ἐν Ναυπλίῳ κ. Ἡλία Μπιλίδα, ἐνῶ ἀληθές εἶναι ὅτι ἀνεγείρεται διά διαφόρων συνδρομῶν συλλεγεῖσιν καί εἰς χεῖρας τοῦ Μπιλίδα εὐρισκομένων ἕως τώρα, μεταξύ δέ τῶν συνδρομητῶν εἶναι καί ὁ Λῆμος Τριπόλεως ἔκτοτε. Ὁ κ. Μπιλίδας νομίσας τόν καιρόν κατάλληλον ἐπεχείρησε τήν οἰκοδομήν εἰς ἣν ἐπιστατεῖ ὁ κ. Δήμαρχος, ὅστις ἔκαμε λάθος καί ἐνόμισεν ἔργον του τό Ναόν».

Στό σχόλιο τοῦτο ἀπαντᾷ μία ἄλλη ἐφημερίδα τῆς Τριπόλεως, «Μαντινεῖα», ἡ ὁποία συμπολιτεύεται τόν Δήμαρχον καί μετὰ δύο ἡμέρες στό φύλλο τῆς 13/28-8-1882 γράφει: «Ὁ Ἐργάτης ἀφοῦ διά τοῦ προτελευταίου φύλλου ἔρριψεν ἀμφιβολίας ἀνυποστάτους περί τῆς κακῆς δῆθεν ποιότητος τῶν ὑλικῶν, δι' ὧν ἐγείρεται ὁ Ναός τῶν Νεομαρτύρων, διά τοῦ χδεσινοῦ φύλλου ἐν γνώσει, ὅπως ἀτόπως, διαστρέφει τήν ὑπόθεσιν τῆς ἀνεγέρσεως τῶν Νεομαρτύρων καί πικραίνει ἀξιωμαμπτως καί πρὸς ζημίαν τοῦ τόπου τόν ἀξιότιμον κ. Ἡλίαν Μπιλίδαν, ὁ ὁποῖος πρὸς τόν σκοπόν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ κατέθηκεν (10.000) δέκα χιλιάδες δραχμάς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ταμείου καί οὐχί ἐκ συνεισφορῶν προερχομένων, ὡς ψευδῶς δημοσιεύει ὁ Ἐργάτης, ὁ δέ Λῆμος Τριπόλεως μόνος συμπληροῖ τό ὑπόλοιπον τῆς δαπάνης ποσόν. Διαβεβαioῦμεν τόν Ἐργάτην ὅτι ταῦτα εἰσὶ τοῖς πᾶσιν γνωστά καί ὁ τόπος πλήν αὐτοῦ εὐγνωμονεῖ τόν κ. Μπιλίδαν διά τήν γενναιοδωρίαν του, ὡς καί πάντας τούς τοιούτους εὐεργέτας συμπολίτας καί ὅτι ὁ αὐτός ἀξιότιμος συμπολίτης μας κ. Μπιλίδας γινώσκων τήν τακτικὴν τοῦ Ἐργάτου δέν θέλει τόν συνερισθῇ».

Ἐνῶ δέ ἐγράφοντο στίς ἐφημερίδες αὐτά, οἱ ἐργασίαι τῆς ἀνε-

γέρσεως τοῦ Ναοῦ προχωροῦσαν ἐντατικά. Ὁ Μπιλίδας ἀπέθανε τίς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1882. Μέ τήν διαθήκη του ἄφησε τά δύο τρίτα περίπου τῆς περιουσίας του στούς Ναούς τῆς Τριπόλεως καί τοῦ Ναυπλίου, μέσῳ ἐνός κληροδοτήματος πού συνέστησε. Ὁ θάνατός του εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα οἱ ἐργασίες νά ἀτονίσουν καί ὁ Ναός νά μείνῃ ἡμιτελής γιά μεγάλο χρονικό διάστημα, ὥστε ἡ ἐφημερίδα «Μαντινεία» στό φύλλο 85/28-7-1884 νά ἐρωτᾷ τόν Δήμαρχον μέ τό ἐξῆς σχόλιο «Τί ἐπὶ τέλους θά γίνῃ ὁ Ναός τῶν Νεομαρτύρων ὁ διά τῆς δωρεᾶς τοῦ μακαρίτου Μπιλίδα ἐν τῇ πλατεῖᾳ τοῦ Ἄρεως ἀνεγειρόμενος; Θά μένῃ ἐπὶ πολύ εἰς τήν στασιμότητα ταύτην; Καί διατί οἱ ἐργολάβοι δέν ἐκπληροῦσι τάς ὑποχρεώσεις των; Τί δέ πράττει καί ὁ Δήμαρχος; Ἄγνοεῖ ὅτι ὅταν οὕτω φερόμεθα πρός τάς διαθήκας, ἀποθαρρύνομεν πάντα πολίτην ὅπως σκεφθῇ διά καλόν τι τοῦ τόπου του; Περιμένομεν νά μάθωμεν ὅποταν θά ἐπανέλθωμεν».

Ἀλλά ἡ ἐφημερίδα δέν ἐπανῆλθε, διότι φαίνεται δέν ἔμαθε τόν λόγον τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ, ὅμως ὁ Δημήτριος Ἀθανασιάδης μᾶς πληροφορεῖ μέ δημοσίευσμά του στήν ἐφημερίδα «Μορηᾶς» τῆς 15ης Μαΐου 1903,

ὅτι ὁ Ναός τό 1903 δέν εἶχε ἀκόμα ἀποπερατωθῇ. Ὁ Ναός ἐστεγάσθη ἐπὶ Δημαρχίας Νικολάου Λαγοπάτη καί τά ἐγκαίνια ἐγιναν ἐπισήμως τό 1907. Στό φύλλο 39/30-5-1910 τῆς ἰδίας ἐφημερίδος ὁ Ἀθανασιάδης γράφει «...χάριτας ὁ τόπος ἀνομολογεῖ τῷ πρωταγωνιστήσαντι εἰς τήν καθιέρωσιν καί ἐπισημοποίησιν τῆς 22ας Μαΐου ὡς ἐορτῆς τῶν Πολιούχων Δημητρίου καί Παύλου τῶν Νεομαρτύρων Σεβασμιωτάτῳ Ἐπισκόπῳ Μαντινείας καί Κυνουρίας Γερμανῶ, οὐ μὴν ἀλλά καί τῷ κ. Ν. Λαγοπάτη ἐπὶ Δημαρχίας τοῦ ὁποίου ἀποπερατώθη καί ἐκαλλωπίσθη ὁ «Μπιλιδεῖος» ὁμώνυμος τῶν Νεομαρτύρων Ναός». Ἔτσι ἐπιβεβαιώνεται ὅτι ὁ Ναός τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου, ὁ ὁποῖος ἐξεκίνησε ὡς ἰδέα τό ἔτος 1848, κατέληξε ὡς πραγματικότης ὕστερα ἀπό 60 περίπου χρόνια χάρις στήν γενναία δωρεά τοῦ Ἡλία Μπιλίδα καί παρεδόθη στούς εὐσεβεῖς Χριστιανούς τῆς Τριπόλεως γιά τήν λατρεία τοῦ Θεοῦ καί τόν ἁγιασμό τοῦ λαοῦ. Ἀνήκει στόν τύπο τρίκλιτης βασιλικῆς καί εἶναι τρισυπόστατος, δηλαδή στό κεντρικό κλίτος τιμᾶται ὁ ἐνδοξος Προφήτης Ἡλίας, εἰς δέ τά ἐκατέρωθεν κλίτη δεξιά ὁ Νεομάρτυς Παῦλος καί ἀριστερά ὁ Νεομάρτυς Δημήτριος, οἱ δύο Πολιούχοι καί Προστάτες

ΛΙΘΕΥΣ

τῆς πόλεώς μας, ὧν «ταῖς ἀγίαις
πρεσβείαις ὁ Θεός ἐλέησον καί
σῶσον ἡμᾶς».

Τελειώνοντας, ἀξίζει νά ἀνα-
φέρωμε τιμητικῶς τούς Ἱερεῖς
πού ἐφημέρευσαν στόν Ναόν
αὐτόν:

Δημήτριος Ἀθανασόπουλος
(1904-1945),

Βασίλειος Κουλολιάς
(1927-1958),

Παναγιώτης Γιαννακούλιας
(1942-1960),

Γεώργιος Ρουμπάνης
(1952-1992),

Ἀθανάσιος Μπερλής
(1950-1988),

Δημήτριος Δεδούσης
(1988-2003),

Δημήτριος Λυμπερόπουλος
(1974-),

Βασίλειος Ἡλιοπούλος
(1977-),

Ἀλέξανδρος Παπαδόπουλος
(1977-2021),

Γερμανός Μίχος (2012-)

Παναγιώτης
Δημητρακόπουλος (2021-).

Ἐπίσης τά δύο ἀναλόγια τοῦ
Ἱεροῦ αὐτοῦ Ναοῦ ὑπηρέτησαν
τήν τελευταίαν πεντηκονταετί-
αν οἱ Ἱεροψάλτες: Παραδείσης,
Ἰωάννης Θεοδωρίδης, Θεόδωρος
Τόλιας, Ἰωάννης Βαρβέρης, Σω-
τήριος Ἀνδριανόπουλος, Χρίστος
Λαχανᾶς, Μαρίνος Τσεκούρας,
Σπύρος Σπυρόπουλος, Σωτήριος
Πετροπούλος, Δημήτριος Σπυρό-
πούλος, Νικόλαος Δελής, Δημή-
τριος Κωνσταντίνου.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας
κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Τόν τελευταῖο καιρό ἦλθαν στά χέρια μου ἀποσπάσματα ἐπιστολῶν πού ἔχουν γραφεῖ τό ἔτος 1896 ἀπό μίαν ἀρχόντισσα τῶν Ἀθηνῶν, τήν Ἑλένην σύζυγον Μιχαήλ Γ. Μελά καί ἀπευθύνονται πρὸς τόν υἱόν της Κωνσταντῖνον Μελά πού διέμενε στή Μασσαλία τῆς Γαλλίας.

Ἐθεώρησα ὅτι οἱ ἐπιστολές αὐτές ἦτο καλόν νά δημοσιευθοῦν εἰς τό περιοδικό τῆς Μητροπόλεώς μας “**ΛΙΘΥΣ**”, γιατί ἔχουν ἐνδιαφέρον τόσον τά γραφόμενα εἰς αὐτές ὅσον καί ἐκείνη πού συνέγραψε τίς ἐπιστολές.

Ἑλένη Μελά

Στήν ἔρευνα πού ἔκαμα προκειμένου νά σχολιάσω τίς ἐπιστολές διεπίστωσα ὅτι ἡ Ἑλένη σύζυγος Μιχαήλ Μελά ἦταν κόρη τοῦ κεφαλλονίτη μεγαλεμπόρου Ἰωάννου Βουτσινᾶ καί γεννήθηκε στήν πόλι τῆς Ὁδησοῦ ὅπου καί μεγάλωσε. Ἦλθε σέ γάμου κοινωνίαν μέ τόν Μιχαήλ Γ. Μελά, πλούσιον ἔμπορον ἀπό τήν Σύρον, πού κατοικοῦσε στήν Μασσαλίαν τῆς Γαλλίας καί ἀπό ἐκεῖ ἐγκαταστάθηκαν οἰκογενειακῶς εἰς τήν Ἀθήνα.

Ὁ σύζυγός της Μιχαήλ Γ. Μελάς γεννήθηκε στή Σύρο τό 1833 καί ἦταν υἱός τοῦ Γεωργίου Μελά, μέλους τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καί γόνος μεγάλης ἡπειρωτικῆς οἰκογενείας, σπούδασε νομικά εἰς τό Παρίσι καί ἀσχολήθηκε ἀπό νεαρῇ ἡλικίᾳ μέ τό ἐμπόριο καί κυρίως μέ τήν εἰσαγωγὴν ρωσικῶν σιτηρῶν εἰς τό Λονδίνον καί τήν Μασσαλίαν. Τό 1874 ἐγκαταστάθηκε μονίμως στήν Ἀθήνα καί διεκρίθη σύντομα μεταξύ τῶν μελῶν τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, ὥστε τό 1891 ἕως τό 1894 νά διατελέσει Δήμαρχος τῶν Ἀθηναίων. Μέ τήν σύζυγόν του Ἑλένην ἀπέ-

Μιχαήλ Μελάς

κτησαν έπτά παιδιά κατά σειράν τήν Μαρία, τήν Άννα, τόν Γεώργιον, τόν Παύλο, τόν ήρωικόν Μακεδονομάχον, τόν Λέοντα, τόν Κωνσταντίνον καί τόν Βασίλειον.

Ή πολύτεκνη οίκογένεια Μιχαήλ Μελά καί Έλένης Βουτσινά στήν Άθήνα κατοικοῦσε στό σπίτι τους στήν ὁδό Πανεπιστημίου, ἐκεῖ πού σήμερα εἶναι ἡ Ἀθηναϊκή Λέσχη. Τά καλοκαίρια τους τά περνοῦσαν πότε στήν Ὁδησό καί πότε στό Φάληρο, ἀλλά κυρίως στήν Κηφισιά ὅπου εἶχαν τό ἐξοχικό τους σπίτι. Ή μητέρα τους μεριμνοῦσε γιά ὅλους καί γιά ὅλα, ἐπέβλεπε καί κατήγδυνε τό προσωπικό, ἔρραβε καί ἐπλεκε ἡ ἴδια γιά τά παιδιά της, φρόντιζε γιά τούς πτωχοῦς καί γενικά προσπαθοῦσε νά ικανοποιήσῃ ὅλους καί τά βράδυνα μέ τό σύζυγό της ὁμορφοντυμένη παρευ-

ρίσκετο στίς χοροεσπερίδες τῆς κοσμικῆς τότε Ἀθήνας. Ἐτσι φθάνουμε στόν Ἰανουάριον τοῦ 1896 ὅτε γράφει τά πιό κάτω γράμματα, πού τά ἀπευθύνει πρὸς τόν υἱό της Κωνσταντίνον ὁ ὁποῖος ἐνδιατρίβει εἰς τήν Μασσαλίαν τῆς Γαλλίας.

19 Ἰανουαρίου 1896

«Μόλις ἔμαθα ἕνα νέο πού μέ στεναχώρησε πάρα πολύ. Φαντάσου πὼς ὁ πολυαγαπημένος μας Μητροπολίτης πέθανε. Χθές τόν εἶχα δεῖ στήν κηδεῖα τοῦ κυρίου Σούτσου, καί σήμερα ἦταν νά πάει σέ ἄλλη κηδεῖα στίς 3 ἡ ὥρα. Εἶχε πεῖ στόν Διάκο νά τόν ξυπνήσῃ στίς 2½. Ὅταν ἀνέβηκε ἐκείνη τήν ὥρα ὁ Διάκος, βρῆκε τόν καϋμένο Μητροπολίτη πεσμένο χάμω, εἶχε πεθάνει ἀπό ἀποπληξία. Σέ ἡλικία 45 ἐτῶν εἶχε γίνει Μητροπολίτης, θά πρέπει ὄντως νά ἦταν πάρα πολύ ικανός. Καί τί δέν εἶχε κάνει, τόσα καλά, εἶχε εὐπρεπήσει ἐξωτερικά τήν μητρόπολη, ἐνδύματα γιά τούς ἱερεῖς, τήν σχολή γιά ἐπιμόρφωση νέων ἱερέων πού ἄρχισε νά κτίζεται, ἦταν ἅγιος ἄνθρωπος, τί δυστυχία νά πεθάνει καί νά ἐγκαταλείψῃ ὅλες τίς ἀγαθοεργίες του! Ὁ πατέρας σου μᾶς ἔλεγε ἀπόψε, ὅτι ἦταν γύρω του καμμιὰ δεκαριά νέοι πού κλαίγανε, ἀπελπισμένοι μέ αὐτή τήν μεγάλη ἀπώλεια.»

Ὁ πολυαγαπημένος Μητρο-

Μητροπολίτης Γερμανός Καλλιγᾶς

πολίτης, τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος ἐλύπησε πολύ τήν ἐπιστολογράφο, εἶναι ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ ὁ Καλλιγᾶς πού γεννήθηκε στήν Κεφαλλονιά τό 1844. Μετά τήν ἀποπεράτωσι τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν του, σέ ἡλικία 15 ἐτῶν, ἀπεστάλη στή Ρωσία ὅπου περᾶμεινε κοντά στόν ναυτικό ἐπιχειρηματία πατέρα του. Μετά δύο ἔτη μετέβη εἰς τήν νῆσον τῆς Πάτμου ὅπου ἐχειροτονήθηκε Διάκονος ἀπό τόν συγγενή του Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ τοῦ Κυρίου καί εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καί στή συνέχεια ἐφοίτησε στή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης ἀπό τήν ὁποίαν ἀπεφοίτησε τό ἔτος 1874.

Διετέλεσε Διάκονος καί ἀργότερα Πρωτοσύγκελλος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί ἐν

συνεχείᾳ Προϊστάμενος τῆς Ὁρθόδοξου ἐνορίας τῆς Μασσαλίας ὅπου ἀνέπτυξε ἐκκλησιαστική καί κοινωνική δράσι καί τέλος τό ἔτος 1884 ἐξελέγη Μητροπολίτης Κεφαλληνίας στήν ὁποίαν ἐπίσης ἀνέπτυξε μεγάλη ὀργανωτική ικανότητα καί ἀνεπανάληπτη φιλανθρωπική δραστηριότητα καί τό 1889 παρά τήν σφοδρή ἀντίδρασιν τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων ἐξελέγη Μητροπολίτης Ἀθηνῶν.

Ἱστορική παρέμεινε ἡ ἀρχιερατεία τοῦ Γερμανοῦ ὡς Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καί Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐργάσθηκε γιά τήν πνευματική, ἡθική καί οἰκονομική ἀνέλιξι τοῦ Κλήρου, ἵδρυσε τόν Ἱερατικόν Σύνδεσμο, ὑπῆρξε ἀπό τούς θεμελιωτές τῆς «Ἐταιρείας τῶν φίλων τοῦ Λαοῦ». Ἀσκήσε φιλανθρωπίαν πρὸς κάθε κατεύθυνσι, ὑπεράσπισε τήν Ὁρθοδοξίαν ἐναντι τοῦ Παπισμοῦ καί ἀντιτάχθηκε σθεναρά στίς ἐπιχειρούμενες παρεμβάσεις ὑπὸ τῆς Πολιτείας στά πράγματα τῆς Ἐκκλησίας.

23 Ἰανουαρίου 1896

«Μεγάλο πένθος σ' ὅλη τήν Ἀθήνα γιά τόν καὶ μένο Μητροπολίτη, πόσο τόν θρηνήσαμε, εἶχε κάνει τόσα καλά στόν κλῆρο καί ἦταν τόσο εὐτυχής πού θά ἔκτιζε μία σχολή γιά ἱερεῖς μέ τίς 500 χιλιάδες πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ Μαρῖνος (Βαλλιάνος). Τώρα, ὅλα πέφτουν στό νερό. Ποιός

ξεύρει ποιός άνίκανος θά τόν δι-
αδεχθεῖ. Τόν πολεμήσανε άγρίως
γιατί ήταν δίκαιος καί έντιμος,
πράγμα πού δυστυχώς έχει γίνει
πολύ σπάνιο στόν τόπο μας. Οί
βασιλεῖς καί οί πρίγκιπες ήταν
καλεσμένοι άπόψε για γεῦμα
στήν κυρία Σκουζέ, αλλά δέν
πήγαν λόγω πένθους γι' αὐτόν
πού τόσο σεβόντουσαν, τά θέα-
τρα κλειστά μέχρι τήν Κυριακή,
ήμέρα τῆς κηδείας του. Πρό όλί-
γων ήμερῶν δείπνησε σπíti μας,
καί καθώς τοῦ εἶχα παραχωρή-
σει τήν θέση μου, μοῦ ἔλεγε "Μέ
παραχαΐδεύετε", καί μετά πρό-
σθεσε "Δέν αἰσθάνουμαι καλά,
ύποφέρω άπό τήν καρδιά μου,
ἔχω πολλές στεναχώριες". Μόλις
ήρνεϊτο νά κάνει ἕναν Διάκο Ίε-
ρέα, οί ἐφημερίδες τόν καθύβρι-
ζαν, φυσικά τό προκαλοῦσαν οί
συγγενεῖς αὐτῶν τῶν πρόστυχων
άνδρῶπων.

Σήμερα γίνεται ἡ κηδεία του.
"Όλη ἡ βασιλική οἰκογένεια θά τήν
παρακολουθήσει. Θά πάω στήν
κυρία Παχῷ για νά δῶ τήν κη-
δεία. Καί τί δέν εἶχε ὑπ' ὄψη του
νά κάνει αὐτός ὁ άγιος άνθρω-
πος. Καμμιά φορά, τολμάει νά
πεῖ κανεῖς ὅτι ἡ Μοίρα εἶναι
άδικη, διότι ὁ άνθρωπος αὐτός
ἔκανε καλό σέ ὅλους, στούς φτω-
χοῦς, στούς πλούσιους, ἤθελε νά
βελτιώσει τόν κλῆρο πού ἔχει
τό κακό του τό χάλι. Άκούγεται
για διάδοχός του ἕνας Κολιά-
τσος, πού εἶναι θεόκουφος καί

άνακατεύεται στήν πολιτική, ἡ
ἕνας άλλος πού εἶναι στήν Σύρο
καί πού ἔχει κακή φήμη. Ό τε-
λευταῖος άνθρωπος πού τόν εἶδε
πρίν πεθάνει ήταν ὁ Don Rivelli,
στόν ὁποῖο παραπονέθηκε για
τίς ὕβρεις τῶν ἐφημερίδων. Τοῦ
εἶπε "Θά μέ κάνουν νά σκάσω
αὐτοί". Φαντάσου πού ὁ Μητρο-
πολίτης εἶχε λάβει τήν ἡμέρα τοῦ
θανάτου του ἕνα γράμμα, ὅπου
άπειλοῦσαν νά τόν σκοτώσουν,
καί τό ἔδωσε στόν Don Rivelli νά
τό διαβάσει, ὁ τελευταῖος άνθρω-
πος πού τοῦ φίλησε τό χέρι. Όσο
για τήν κηδεία, γελοῖο θέαμα,
φοβερή άκαταστασία, 85 στε-
φάνια, 60 ιερεῖς, ὁ διάδοχος καί
οί 2 πρίγκιπες παρακολούθησαν
μέχρι τό νεκροταφεῖο πεζῇ καί οί
βασιλεῖς σέ άμαξα.»

18 Φεβρουαρίου 1896

«Όλη ἡ πόλη εἶναι άνάστα-
τη μέ τό θέμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ
νέου Μητροπολίτη. Όλοι ἐπιθυ-
μοῦν τόν Οἰκονομίδη, τόν καθη-
γητή τῶν πριγκίπων, καί λίγοι
μόνον τόν Κολιάτσον πού δέν
ἀξίζει τίποτα καί εἶναι θεόκου-
φος, καί λιγότεροι ακόμα τόν
Σκαλτσούνη πού εἶναι λαϊκός,
άλλά πού μπορεῖ νά διορισθεῖ
Μητροπολίτης. Δέν διακρίνεται
οὔτε για τήν έντιμότητά του,
οὔτε για τό ἥθος του, καί τώρα
νά βλέπεις τόν Άννινο νά γράφει
στό «Άστν» ὅτι πρέπει ὁ Σκαλ-
τσούνης νά γίνει Μητροπολίτης,

Σωκράτης Κολιάτσος

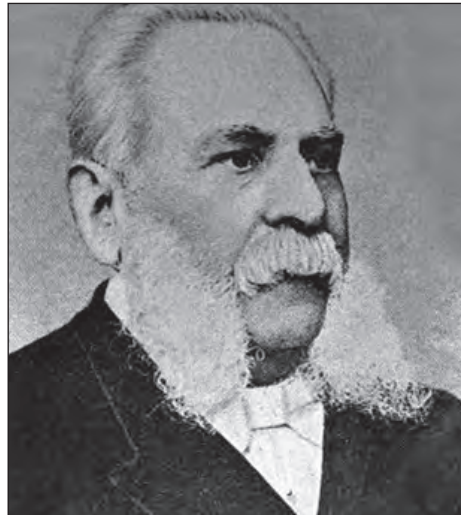
είναι πράγματα πού μόνον στήν Ἑλλάδα γίνονται!»

Ὁ ἀναφερόμενος στήν ἐπιστολή τῆς Ἑλένης Μελά, ὡς φερόμενος διάδοχος τοῦ ἀποθανόντος Μητροπολίτου Γερμανοῦ Καλλιγᾶ ᾽Κολιάτσος, πού εἶναι θεόκουφος καί δέν ἀξίζει τίποτε εἶναι ὁ ἀργότερα Μητροπολίτης Κορίνθου Σωκράτης Κολιάτσος.

Ὁ Σωκράτης Κολιάτσος γεννήθηκε στήν Ἀθήνα τό 1834. Σπούδασε τήν Θεολογία στή Θεολογική Σχολή Ἀθηνῶν καί κατόπιν πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στή Γαλλία καί τή Γερμανία. Νυμφεύθηκε καί χειροτονήθηκε Διάκονος τό 1860 καί Πρεσβύτερος τό 1861 ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Πατρῶν Μισαήλ. Ὑπηρέτησε ὡς Ἐφημέριος στόν Ἱερό Ναό Παναγίας Ρόμβης καί στόν Μητροπολιτικό Ναό Ἀθηνῶν. Μετά τήν

κοίμηση τῆς συζύγου του καί τῶν δύο παιδιῶν του χειροδετήθηκε Ἀρχιμανδρίτης. Τό 1863 διορίστηκε Διευθυντής τῆς Ριζαρείου Σχολῆς. Ὁ δέ διάδοχος τοῦ Γερμανοῦ, Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Προκόπιος, ἐχειροτόνησε τόν Σωκράτην Ἀρχιεπίσκοπον Κορίνθου στόν Ναόν τῆς Ἀγίας Εἰρήνης τῶν Ἀθηνῶν, συλλειτουργούντων τῶν Ἀρχιεπισκόπων Λαρίσης Νεοφύτου καί Ἀρτης Σεραφείμ.

Ὁ δέ Ἰωάννης Σκαλτσούνης ἦταν ἑλλήν νομομαθῆς καί ἀπολογητής τοῦ Χριστιανισμοῦ πού ἐνδιέτριβε ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον στήν πρωτεύουσα τῶν Κυκλάδων καί ἐμπορικῇ νήσον τῆς Σύρου. Ἐδέχετο τήν Ἐκκλησίαν ὡς ἐξαγιάζουσα καί ἐξαγνίζουσα τά πάντα καί ἐνισχύουσα τήν Πολιτείαν διά τῆς καθημερινῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας. Ἐνεπλάκη ὁμως στά

Ἰωάννης Σκαλτσούνης

διαχειριστικά τῆς περιουσίας διαφόρων πολιτῶν καί ἐμειώθη τό κῦρος τῆς προσωπικοτητός του πάρα πολύ.

Συνεχίζει δέ ἡ μακαριστή Ἑλένη Μελα καί μέ ἄλλα νέα τῆς πρωτεύουσας ὡς ἑξῆς:

Ἡ θεία Βαλλιάνου* [ἀδελφή τοῦ Μιχαήλ Μελα] καί ὁ Μαρίνος, [υἱός της], ἔδωσαν στόν Μητροπολίτη 150 χιλιάδες φράγκα χρυσά γιά νά κτίσει μία Σχολή πού θά ἐκπαιδεύει ἱερεῖς καί ὅπου ὁ Μητροπολίτης θά ἔχει τήν ἀπόλυτη δικαιοδοσία, ὅχι σάν τήν Ριζάρειο πού ἡ κυβέρνησις τῆς τρώει τά εἰσοδήματά της καί ὁ κάθε βουλευτής τακτοποιεῖ ὅποιο παιδί θέλει.

Μόλις ἔμαθα ὅτι πέθανε καί ὁ γέρο-Καλλιφρονάς, πατέρας τοῦ Δημάρχου, 99 ἐτῶν. Κανείς δέν τόν ἐκλαψε αὐτόν, διότι ὢν Δήμαρχος, εἶχε πουλήσει στό Δημόσιο τό οἰκόπεδό του γιά νά ἐγερθεῖ ἡ Μητροπόλη πού προοριζόταν γιά ἄλλου.

Σοῦ στέλνω τήν ἐφημερίδα "Ἱερὸς Σύνδεσμος", θά διαβάσεις τά τοῦ Μητροπολίτη, καί θά δεῖς τήν φωτογραφία του, τί φοβερή ἀπώλεια γιά τήν Ἐκκλησία μας. Λέγεται ὅτι θά τόν διαδεχθεῖ ὁ Οἰκονομίδης, καθηγητής τῶν πρυγίπων μας...

Τέλος, Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἐξελέγη ὁ καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Ἀρχιμ. Προκόπιος Οἰκονομίδης, ὁ ὁποῖος, ὅμως, λόγω τῶν Εὐαγγελικῶν γεγονότων πού

Μητροπολίτης Προκόπιος Οἰκονομίδης ξέσπασαν τό 1901, ἀναγκάσθηκε νά παραιτηθῇ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Μητροπολίτου καί νά ιδιωτεύσει.

*Σημειώσεις τῆς Ἑλένης Μελα.

Μετά τόν θάνατο τοῦ Μητροπολίτη Γερμανοῦ Καλλιγᾶ, ἀντί νά κτιστεῖ μία ἱερατική σχολή, ὅπως ἦταν ὁ σκοπός τῆς δωρεᾶς Βαλλιάνου, κτίστηκε σχολή χωροφυλακῆς. Τόσο θύμωσε ὁ Μαρίνος Βαλλιάνος, ὥστε δέν ξαναἦλθε ποτέ στήν Ἑλλάδα, οὔτε ἔμαθε ποτέ ἑλληνικά στά 2 του παιδιά, πού κι ἐκεῖνα δέν ἦλθαν ποτέ στήν Ἑλλάδα. Ἡ οἰκογένεια Βαλλιάνου ζοῦσε στήν Γαλλία, πρῶτα στή Μασσαλία, καί ἀργότερα στό Παρίσι. Ὁ Μαρίνος Βαλλιάνος ἦταν υἱός τοῦ Ἀνδρέα Βαλλιάνου, δωρητῆς μέ τόν ἀδελφό του Παναγῇ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῶν Ἀθηνῶν.

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Τοῦ Βασιλείου Τζανακάρη

Νά τος καί ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, ὁ αὐτοκράτορας, στό ἀπόγειο τῆς μοναξιάς του, νά χτυπᾷ σάν λυσσασμένος μέ τό σπαθί του δεξιά κι ἀριστερά, νά κόβει κεφάλια σάν νά 'κοβε τριαντάφυλλα, ἀπό κεῖνα τά μεγάλα καί ξακουστά τῆς Βασιλεύουσας. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος ὁ ΙΑ', ὁ πικραμένος καί προδομένος «δεσπότης τοῦ Μορέως», μόνος αὐτός νά ὑπερασπίζεται τώρα τήν τιμή τῆς Ρωμοσύνης ἥ ὅ,τι ἀπόμεινε ἀπό αὐτήν. Τόν βλέπουν οἱ λιγοστοί Ρούμηδες τῆς Πόλης στό τειχιά, πότε πάνω ἀπό τή Χρυσή Πύλη καί πότε στίς Βλαχέρνες, νά κλείνει μία μία μέ τό κορμί του τίς πολεμίστρες μπροστά στό πολύχρωμα καί διψασμένα γιά αἷμα λεφούσια τῶν Ἀγαρηνῶν πού ἔχουν ἀρχίσει κιόλας νά θριαμβολογοῦν. Καλπάζει ἀπό τή μία ντάπια στήν ἄλλη πάνω στό ἄσπρο κι ἰδρωμένο του ἄτι ὁ αὐτοκράτορας, ἴδιος Χριστός, μέ τήν ἀνάσα του βα-

ριά ἀπό τήν ἀγωνία κι ἀποτρόπαια ἀπό τή γέυση τῆς προδοσίας ὀρθόδοξων καί καθολικῶν. Ἐχει μερόνυχτα τώρα πού μόνος αὐτός νοιάζεται καί φλογίζεται ἀπό ἓνα σωρό ἔγνοιες, πού ὀρμοῦν ἄλλοτε σάν ὕαινες κι ἄλλοτε σάν λάμμες νά τόν κατασπαράξουν, νά τοῦ πιοῦν τό αἷμα. Ὅλα τοῦτα τά τελευταῖα βράδια πρὶν ἀπό τή μεγάλη ἐπίθεση ξύπναγε λουσμένος μέ ἓναν ἀρρωστημένο ἰδρώτα, πού τοῦ ἔφερνε σύγκρυο. Ἐβλεπε ἀπό ψηλά τή Βασιλική Πύλη τοῦ κάστρου του, καί πέρα στό βάθος τίς φωταψίες. Ἄκουγε τά θρησκευτικά παραληρήματα τῶν Ὁσμανλήδων καί τίς ἱερές τους ἐπικλήσεις γιά τή νίκη τῆς ἡμισελήνου καί τοῦ Ἀλλάχ ἐναντία στό σταυρό, κι ἀνατριχίαζε περισσότερο ἀπό πόνο παρά ἀπό φόβο. Κι ἐκεῖ πάνω τόν ἔπαιρνε τό παράπονο. Κι ἔκλαιγε, κοτζάμ ἄντρακλας καί κοτζάμ αὐτοκράτορας, σάν μικρό παιδί. Ἀλλά πῶς νά τό κάνουμε, ἔκλαιγε. Γιά τά πάθη· ὄχι τά δικά του, ἀλλά γιά

ἐκεῖνα τῆς Ρωμοσύνης, καί γιά τά ἄλλα τοῦ σταυρωμένου Χριστοῦ, πού τόν ἔβλεπε φορές φορές νά τριγυρίζει ξυπόλυτος στά τείχη, φορτωμένος μέ τόν τεράστιο ξύλινο σταυρό πού πάνω του ἄφησε τήν τελευταία του ἀνάσα. Καί ξανάκλαιγε ὁ αὐτοκράτορας, ὅχι γιά ὅσα τράβηξε καί πέρασε μέχρι τότε, ἀλλά γιά τά κατοπινά καί τά μελλούμενα. Γιατί τά πραγματικά πάθη τῶν ἀνθρώπων εἶναι σάν τήν ἀλυσίδα. Ὁ ἕνας χαλκᾶς δίπλα στόν ἄλλο, ἡ μία σιδεροδεσιά κολλημένη μέ τήν ἄλλη. Κι ἐκεῖ πού τελειώνει ὁ ἕνας, ἀρχίζει ἀμέσως ὁ ἄλλος. Κι ἐκεῖ πού τελειώνει τό ἕνα ἀπό τά πάθη σου καί παίρνεις ἀνάσα καί λές πάει τελείωσε, αὐτό ἦταν ὅλο, ἔρχεται ἕνα ἄλλο καί σέ βγάζει ἔξω ἀπό τό νόημα τῆς ζωῆς καί τή σειρά της. Κι ἐκεῖ πού λές πού θά πάει, θά τ' ἀντέξω καί τοῦτο κι ἐκεῖνο καί τό παρόλο, ἔρχεται ἕνα ἀκόμα μεγαλύτερο καί σ' ἐκμηδενίζει διαπαντός.

Βλέπει λοιπόν ὅλα τοῦτα τά πανηγύρια στό ἀπέραντο στρατόπεδο τῶν ἀλλόθρησκων ὁ Κωνσταντῖνος κι ἀναστενάζει, καθώς πῆρε νά ροδίζει ἡ αὐγή καί σκέφτεται τή μέρα πού χαράζει, τή μέρα τῆς μεγάλης ἐπίθεσης, τίς αἱματηρές ἐφόδους μέ τούς χιλιάδες νεκρούς, τούς διαμελισμένους καί τούς τραυματίες. Βλέπει τό χαλασμό γύρω του, καί πώς μποροῦν κι ἀντέχουν ἀκόμη, ἄλλοτε ἕνας πρὸς τρεῖς, ἄλλοτε ἕνας πρὸς δέκα, κι ὅλο κόβει μέ τό σπαθί

του, καλπάζει μέ τό ἄτι του καί σκέφτεται πώς, γιά ν' ἀντέχουν τόσες μέρες τώρα, θά πρέπει νά μάχεται μαζί τους ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Καί πώς ἐκεῖνη ἐκεῖ ἡ μαυροντυμένη κυρά πού γέρνει πάνω ἀπό τούς τραυματισμένους στρατιῶτες δίνοντάς τους νά πιοῦν νερό δέν μπορεί παρά νά εἶναι ἡ μάνα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Παναγιά ἡ Δέσποινα, μαντιλοδεμένη, σμιχτοφρύδα, μέ τό μεγάλο φτερό τῆς λύπης νά τῆς σκιάζει τά μάτια. Καί πώς αὐτή μπορεί νά ξέρει ἀπό δίψα, γιατί ὁ δικός της γιός, ὁ σταυρωμένος, ζήτησε νερό, κι ἐκεῖνοι τοῦ δώσαν ξίδι καί χολή γιά νά διψάσει περισσότερο.

Πάνω ἐκεῖ εἶδε ὁ αὐτοκράτορας τούς τελευταίους δικούς του νά φεύγουν ὁ ἕνας μετά τόν ἄλλο, μέχρι σχεδόν τόν τελευταῖο καί τόν μικρότερο. Καί πόνεσε ἡ καρδιά του ὅσο ποτέ. Μάτωσε μέχρι τήν τελευταία φλέβα τοῦ κορμιοῦ του καθώς ἔβλεπε νά χάνεται ἡ χριστιανοσύνη κάτω ἀπό τά φονικά χτυπήματα τοῦ Ἀγαρηνοῦ, πού ἔτσι στό τέλος δέν θά ὑπῆρχε κανεῖς δίπλα του ὥστε νά τοῦ προσφερθεῖ, νά πέσει στά γόνατα, κι ἐκεῖνος νά τοῦ πάρει τή βασιλικιά κεφαλῇ, τήν πονεμένη κι ἀπροσκύννητη. Καί σκέφτεται κάλλιο νά χαθεῖ ἡ ζωή του παρά νά πατήσκει στό σβέρκο του τό πόδι ὁ σουλτάνος, κατὰ πῶς τό συνήδιζε.

«Δέν ὑπάρχει κανεῖς χριστιανός νά πάρει τήν κεφαλῇ μου;» λένε ὅτι ἔκραξε μέ φωνή μεγάλη ὁ τε-

λευταῖος τῶν βασιλέων, καθὼς τώρα ὁ ἄσπρος του πήδαγε ἀγριεμένος δεξιά κι ἀριστερά, φρουμάζοντας μέ δύναμη μέσ στόν πηχτό ἀγέρα, τό χίτρινο φῶς τοῦ σύδαμπου, τ' ἀγκομαχητά, τίς οἰωγές, τό αἷμα πού χυνόταν ποτάμι.

Ἦδη μέχρι πέρα στό Χρυσό Κέρας ἡ μεγάλη πολιτεία καιγόταν. Οἱ ἐκκλησίες καί τά ἱερά της ποδοπατοῦνταν, τά σπίτια λεηλατοῦνταν, οἱ παρθένες της βιάζονταν, καί ὁ τροῦλος μέ τό σταυρό ἀπό τή μέγιστη ἐκείνη ἐκκλησιά τήν ἀφιερωμένη στήν τοῦ Θεοῦ σοφία, τό μέγα καύχημα τῆς χριστιανοσύνης σ' Ἀνατολή καί Δύση, χανόταν τώρα μέσα σέ φωτιές, καπνό καί σύννεφα.

Πάνω ἐκεῖ ὁ βασιλιάς ἐνίωσε μία ὀδυνηρή σουβλιά στόν ὦμο, ἓνα ταρακούνημα, καθὼς ἀμέτρητα βέλη εἶχαν ἀρχίσει νά μπήγουνται στή ζεστή καί ἰδρωμένη του σάρκα. Κι ἐκεῖνος γερός καί ἀνήμπορος πάνω στή ράχη τοῦ ἀφηνιασμένου ζώου, πού ὀλοένα τόν ἔπαιρνε πιό μακριά, ἀκολουθώντας τόν ἀνήφορο τ' οὐρανοῦ, μ' ἓνα σμάρι ἀπό θλιμμένους ἀγγέλους νά ἔρχονται στό κατόπι.

Ἀλλά πρὶν ἀπ' ὅλα ὁ Κωνσταντῖνος ἀκούει νά δίνει βροχή τίς διαταγές, καθὼς ἡ φωνή του πνίγεται ἀπό χτυπήματα ὀπλων, κραυγές πόνου, βρισιές, παραγγέλματα, θεϊκές ἐπικλήσεις.

Ἵστερα ὁ τελευταῖος βασιλέας, ὁ τρισεγγιστος, θυμᾶται πῶς ἐκεῖ πάνω στό ἀποκορύφωμα τῆς

μάχης κάποια στιγμή τόν γέλασε ἡ πορεία της καί θάρρεψε πῶς θά μπορούσε νά εἶναι καί νικητήρια, θυμᾶται, λέω, πῶς ἀπό κάποιο ξεχασμένο παραπόρτι μερικοί κιοτήδες καλόγηροι, ἀφοῦ τό ἄνοιξαν διάπλατα (ἢ λές νά ξεχάστηκε ἀπό κάποιον ἀφηρημένο φύλακα;), ὀδηγήθηκε ὁ ἐχθρός μέσα καί πίσω ἀπό τοὺς τελευταίους μαχητές καί τοὺς ξαφνίασε.

Γιά πότε ξεχύθηκαν οἱ λυσασμένοι Ὄσμανλῆδες πατεῖς με πατῶ σε μέσα στή Βασιλεύουσα νά τήν κουρσέψουν οὔτε πού τό κατάλαβε, παρὰ μόνο ὅταν ὁ ὀλολυγμός τῶν κατοίκων της ἔγινε θρῆνος τρισκατάρατος: «Οἱ Τοῦρκοι! Οἱ Τοῦρκοι!».

Κι ἀπό τή μία στιγμή στήν ἄλλη ἦταν πού πλημμύρισαν ἀπό ὅλο αὐτό τό πολύχρωμο καί διψασμένο γιά θάνατο λεφούσι οἱ ντάπιες, τά τειχιά καί οἱ δρόμοι τῆς πόλης, καθὼς τά αὐτοκρατορικά λάβαρα σκίζονταν καί σφάδαζε στά τελευταῖα του ὁ βυζαντινός αἰτός, ὁ δικέφαλος καί ὑπερήφανος, μήν ἔχοντας βοήθεια οὔτε ἀπό Ἀνατολή οὔτε ἀπό Δύση ὥσπου βασίλεψε ἡ ζωή του, ἔγειραν τά δύο κεφάλια του ν' ἀναπαυτοῦν στό πουπουλένιο στήθος του, πλημμύρισαν ἀπό αἷμα τά μάτια τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορα, τοῦ πικραμένου καί προδομένου, καθὼς οἱ ἄγγελοι τόν σκέπαζαν τώρα μέ τά μεγάλα πάναγνα φτερά τους, νά τόν φυλάξουν ἀπό τό φθόνο τῶν ἀνθρώπων...

«Γκιουννανλάρ γκελίορλαρ» «Έρχονται οί Έλληνες»

Τοῦ Βασιλείου Τζανακάρη, ἀπό το βιβλίο του «Δακρυσμένη Μικρασία»

Από μέρους μας, γράφει ὁ Νίκος Ψυρούκης, ἡ ἐκστρατεία τοῦ Σαγγάριου δέν ἦταν «τίποτα ἄλλο παρὰ μία ἐκστρατεία συστηματικῆς καταστροφῆς τῆς τουρκικῆς ἐνδοχώρας». Φαινομενικά ἡ τακτική αὐτή παρουσιάζοταν ὡς προσπάθεια νά χάσει ὁ τουρκικός ἐπαναστατικός στρατός τίς βάσεις ἀνεφοδιασμοῦ του. Στήν πραγματικότητα, πάντα κατὰ τόν ἴδιο συγγραφέα, «ἐπρόκειτο γιά προώδηση τοῦ ἀγγλικοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ σχεδίου γιά τή δημιουργία ἀγεφύρωτου χάσματος ἀνάμεσα στούς Έλληνες καί στούς Τούρκους».

Δέν περνοῦν πολλές μέρες καί ἡ ἐλληνική Στρατιά βρίσκεται ἀνάμεσα σέ δύο ἀχανεῖς καί ἀνυδρες ἐκτάσεις. Ἡ μία αὐτή πού ἄφηνε πίσω της ὅσο προχωροῦσε. Ἡ ἄλλη ἐκείνη πού διαγραφόταν μπροστά της - ἄγνωστη, ἀφιλόξενη κι ἀπειλητική. Αὐτές οἱ δύο ἐκτάσεις εἶναι τώρα οἱ μεγάλοι της ἀντίπαλοι. Τό ἀχανές τους μέγεθος ἐκμηδενίζει τήν ἀρχική δύναμη τῆς Στρατιάς φτάνοντας τήν στούς 120.000 ἄντρες καί ἀκόμα πιό κάτω, μέ ὁλοένα πιό πολλούς ἀπό τοὺς στρατιῶτες

νά παραμένουν τώρα στά μετόπισθεν γιά νά διαφυλάξουν τά ἐχθρικά χωριά καί τίς πόλεις ἀπό ὀδυνηρές ἐκπλήξεις.

Ἦδη ὅλη ἡ τουρκική ἐνδοχώρα εἶναι ἓνας ἄγριος, ἀφιλόξενος χῶρος μέ ἰδιαίτερα ἐχθρικές τίς πληθυσμιακές του ὁμάδες. «Εἰς τά βάθη τῆς Ἀνατολῆς» γράφει ὁ συνταγματάρχης Δημήτριος Ἀμπελᾶς «τό Ἑλληνικόν στοιχεῖον δέν ὑπῆρχεν παρὰ ἀπονεκρωμένον». Ὑπῆρχαν λείψανα μακρινῶν ἐλληνικῶν πολιτισμῶν, ἀλλά τό πράγμα σταματοῦσε ἐκεῖ, στίς σπασμένες κολόνες μέ τίς ἀρχαῖες ἐλληνικές ἐπιγραφές καί στούς ἐρειπωμένους ναούς. «Τάς νίκας τῶν Ἑλληνικῶν ὀπλων» γράφει «δέν τάς ὑπεδέχετο πλέον τό δάκρυ τοῦ Ἑλλήνος γέροντος πού ἐπερίμενε χρόνια καί χρόνια αὐτήν τήν μεγάλην στιγμήν τοῦ λυτρωμοῦ. Τοὺς στρατιώτας μας δέν τοὺς ἔρραινον πλέον μέ ἄνθη γελαστά τῆς Μικρασίας κορίτσια [...] δέν ἤκουον πλέον καμπάνες νά ἤχοῦν ὅσον ποτέ χαρμὸς σύνως εἰς τό γαλανόν διάστημα [...] ἀνθρώπους μέ μάτια δακρυσμένα ἀπό συγκίνησιν».

Αὕτῃ εἶναι ἡ σκληρὴ πραγμα-
τικότητα. Οἱ Ἕλληνες στρατιῶτες
δέν βρίσκουν τώρα κανέναν νά
τούς ὑποδεχτεῖ ἐκεῖ ὅπου φτά-
νουν κατατσακισμένοι, νηστι-
κοί, ἄυπνοι. Ἀντίθετα, τὰ ἄλλοτε
«ζήτω» καί τὰ «καλῶς ὀρίσατε»
ἔχουν αντικατασταθεῖ ἀπό «τὴν
δραματικὴν σιωπὴν τῆς ἐχθρότη-
τος». Οἱ φαντᾶροι μπαίνουν σέ
μικρά καί μεγάλα χωριά, ἀτελεί-
ωτους τουρκομαχαλάδες, σπίτια
ἐπιχρισμένα μέ γάλα καί ἀσβέστη
(Ὁ ζωγράφος καί φωτογράφος
Μπουασονά, πού ἀκολούθησε
τὴν ἑλληνικὴ Στρατιά σέ ὅλη τὴ
διάρκεια τῆς προέλασης, ἀναφέ-
ρει ὅτι οἱ Τοῦρκοι συνήθιζαν νά
χρησιμοποιοῦν γάλα καί ἀσβέστη
γιά νά βᾶφουν ἄσπρα τὰ σπίτια
τους), ὅπου συναντοῦσαν ἐλάχι-
στους τρομοκρατημένους ἀνθρώ-
πους, «μέ τό μῖσος εἰς τὰ μάτια
καί τό χαμόγελον τῆς ὑποκρισίας
εἰς τό στόμα». Ἀντί τῶν «ῶσαν-
νά», ἡ κραυγὴ «Γιουνανλάρ γκε-
λίορλαρ» («Ἐρχονται οἱ Ἕλληνες»)
δονεῖ τώρα τὴν ἀτμόσφαιρα.

«Τό σύνθημα αὐτό» γράφει ὁ
Ἀμπελᾶς «ἐρρίπτετο ὥσάν σύν-
θημα ἐπερχομένης λαίλαπος. Οἱ
Ἕλληνες ἤρχοντο ὡς κατακτηταί
καί ἀπελευθερωταί εἰς περιοχάς
ὅπου δέν ὑπῆρχον Ἕλληνες»!

Λένε πῶς ἓνας στρατός δέν συ-
ντριβεται μόνον ἀπό τίς ἥττες,
ἀλλά πολλές φορές γονατίζει
σιγά σιγά καί στό τέλος διαλύ-
εται καί ἀπό τό βάρος πού τοῦ

δίνουν οἱ ἐπανειλημμένες νίκες
του. Οἱ Ἕλληνες ὅλα αὐτά τὰ
χρόνια ἔχουν νικήσει ἀμέτρητες
φορές, πέρα ἀπό κάθε αἰσιόδοξη
πρόβλεψη...

Ἀλλά οὔτε γιά τούς Τούρκους
τά πράγματα δείχνουν νά εἶναι
καλύτερα. Οἱ ἑλληνικές ὑπηρεσίες
εἶχαν πληροφορηθεῖ ἀπό αἰχμα-
λώτους καί αὐτόμολους ὅτι τό
ἡθικό τῶν Τούρκων ἦταν πεσμέ-
νο, τὰ τρόφιμα λιγοστά, οἱ ἐλλεί-
ψεις τους σέ ἱματισμό, ὅπλισμό
καί πυρομαχικά, παρά τίς παρο-
χές Ρώσων, Γάλλων, Ἰταλῶν, δυ-
σαναπλήρωτες, καί ἡ ἀπό μέρους
τῶν ἀξιωματικῶν τους συμπερι-
φορὰ ὄχι ἡ καλύτερη. Ἐπιπλέον
ἐξακολουθοῦσαν νά μετροῦν λι-
ποτάκτες καί ληστές, ἀλλά τώρα
λιγότερους ἀπ' ὅσους στήν ἀρχή.

Τό ἀνακοινωθέν τῆς Ἐθνοσυ-
νέλευσης τῆς Ἀγκυρας, τίς μέρες
πού ἡ ἑλληνικὴ προέλαση βρί-
σκεται στό ἀποκορύφωμά της,
δίνει γιά τό ἀντίπαλο στρατό-
πεδο τό στίγμα τοῦ «νῦν ὑπέρ
πάντων ὁ ἀγών», καθὼς ἡ ἀνα-
μέτρηση ἐξακολουθεῖ νά εἶναι
ἀδυσώπητη: «Ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας
οἱ ἀδελφοί μας πίπτουν ὑπὸ τὰς
σφαίρας τοῦ ἀπίστου. Μεταχει-
ριζόμενος ὅλα τὰ καταστρεπτικά
μέσα τὰ ὁποῖα ἡ ἄπιστος Εὐρώπη
ἐφηῦρεν, εἰσελαύνει ἀκατάσχετος
καί λεηλατῶν τό ἱερόν ἔδαφος
τῆς πατρίδος μας. Ἐπικαλεσθῆτε
τόν Θεόν καί τόν Προφήτην
ὅπως ἐκδιώξῃ τόν ἄπιστον καί

στέψη μέ δάφνας τά ὄπλα τῶν ἀπογόνων τοῦ Ὁσμάν».

Ἕνας Ἕλληνας ἀπό τό Κορδελιό, ὁ Νικόλαος Νικολαΐδης, πού τήν ἐποχή τῆς ἐλληνικῆς προέλασης ἦταν αἰχμάλωτος στήν Ἄγκυρα, περιγράφει ὡς ἐξῆς τήν κατάσταση στήν τουρκική πρωτεύουσα: Τριήμερος ἀγωνία, τριήμεροι παρακλήσεις καί δεήσεις εἰς τά τζαμιά. Νηστεία καί προσευχαί. Μόνον ἀπό τόν Θεόν ἀνεμένετο ἡ σωτηρία. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Ἄγκυρα εἶχεν ἐκκενωθῇ ἀπό τοῦ πλουσιωτέρου μέχρι τοῦ ἀπορωτέρου, τά ἐπίσημα γραφεῖα εἶχον ἀναχωρήσει, ἐκτός τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, παραμείναντος εἰς Ἄγκυραν. Ἡ ἐθνοσυνέλευσις, τά Ὑπουργεῖα, ἡ Διοίκησις, τό Φρουραρχεῖον εἶχον μεταφερθῇ ἀνατολικώτερον, εἰς ἀσφαλέστερον σημεῖον. Ὁ χειρότερος ὅμως ἐχθρός κατ' ἐκείνην τήν στιγμήν γιά τούς Τούρκους ἦτο ὁ ἐσωτερικός. Οἱ λιποτάκται, οἵτινες ὑπελογίζοντο εἰς 40.000 μέ πλήρη ὄπλισμόν, καταφυγόντες εἰς τά ὄρη τοῦ Τιτσέκ Ντάγ καί τοῦ Ντεβετζῆ Ντάγ, καί ὁ Ντισκιτλής, ὁ δραπετῆς τῶν φυλακῶν, πού μέ 1.500 ἱππεῖς εἶχεν διακόψει πᾶσαν συγκοινωνίαν τῆς Ἀγκύρας μέ τήν Καισαρείαν. Ὅσοι εἶχον ἀναχωρήσει ἔμενον εἰς Κεκσίν, 110 χμ. πέραν τῆς Ἀγκύρας, διότι πέραν τούτου ἡ ὁδός ἦτο ἀποκεκομμένη. Πλεῖσται ἐφοδιοπομποί δι-

ηρπάγησαν ὑπό τοῦ Ντισκιτλή. Τρεῖς στρατιωτικά ἀποστολαί μεταβαίνουσαι εἰς Ἄγκυραν διελύθησαν ὑπό τῶν ὀπαδῶν του. Ἡ ἀγανάκτησις τῶν βορείων περιοχῶν εἶχε φθάσει εἰς τό κατακόρυφον. Αἱ ταλαίπωροι Ὑοσγάτη, Τοκάτη, Ἀμάσεια, δεινῶς φέρουσαι τά ἀλλεπάλληλα πλήγματα τά ὁποῖα κατέφερον ἐναντίον των οἱ τύραννοι τῆς Ἀνατολῆς, ἀνέμενον ἀπό στιγμῆς εἰς στιγμήν τήν πτώσιν τῆς Ἀγκύρας ἵνα ἐπαναστατήσουν καί συλλάβουν ὅλους τούς πασάδες τῆς σφηκοφωλεᾶς αὐτῆς, πολλοί τῶν ὁποίων, προβλέποντες τί τούς ἀνέμενον, εἶχον ἀναχωρήσει ἐσπευσμένως ἄλλοι μέν διά Σεβάστειαν, ἄλλοι δέ δι' ἄλλα μέρη εἰς τά ἐνδότερα τῆς Ἀνατολῆς [...]. Τρεῖς ἡμέραι ἀκριβῶς παρήλθον διά νά ἐννοήσουν αἱ Τουρκικά ἐμπροσδοφυλακαί ὅτι Ἑλληνικός στρατός ἀπέναντί των δέν ὑπῆρχε πλέον. Οὔτε Ἑλληνικά ἀποσπάσματα ἐστέλλοντο καὶ πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ ἐδάφους κατόπιν τῆς ἀποτυχίας τῆς ἐπιθέσεως των τῆς 28ης Αὐγούστου. Μόλις ὅμως ὁ Κεμάλ ἐβεβαιώθη περί τῆς Ἑλληνικῆς ἀποχωρήσεως, ἐδημοσίευσεν ἐπίσημον ἀνακοινωθέν διά τήν «μεγάλην νίκην τοῦ Σαγγαρίου». Ὁ λαός ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἤγεν ἐορτάς καί πανηγύρεις.

(Συνεχίζεται...)

ΜΕΤΑΒΑΣΙΣ ΕΙΣ ΟΥΡΑΝΙΟΥΣ ΜΟΝΑΣ

Μητροπολίτης Νεαπόλεως καί Σαμαρείας Ἀμβρόσιος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων

Ἐκοιμήθη τήν Τετάρτη 11η Μαΐου 2022 στήν Τρίπολι, σέ ἡλικία 88 ἐτῶν, ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως καί Σαμαρείας Ἀμβρόσιος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

Ὁ μακαριστός ἐγεννήθη στόν Πειραιά τό ἔτος 1934. Ἐγκατεστάθη στήν Ἱεροσόλυμα τό ἔτος 1953 καί τό 1959 ἀπεφοίτησε τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς. Ἐκάρη Μοναχός καί ἐχειροτονήθη Διάκονος τό 1957. Ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος τό 1962 καί διωρίσθη Τελετάρχης καί εἰσηγητής τῶν Πατριαρχείων. Τό 1963 ἔλαβε τό ὀφφίκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου.

Ἐσπούδασε στήν Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διετέλεσε Βιβλιοφύλαξ, Ἀρχαιοφύλαξ, Καθηγητής τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς, Ἡγούμενος τοῦ Θεομητορικοῦ Μνήματος στή Γεθσημανή καί τό 1979 διωρίσθη Πατριαρχικός Ἐπίτροπος στήν Ἀκρῆ.

Τόν Μάρτιον τοῦ 1981 ἐξελέγη καί ἐχειροτονήθη Ἀρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως. Τό 1999

μετωνομάσθη Μητροπολίτης Νεαπόλεως. Τό 2001 διωρίσθη Μέλος τῆς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου καί Πατριαρχικός Ἐπίτροπος στη Βηθλεέμ.

Ὁ μακαριστός τά τελευταῖα ἔτη φιλοξενοῦνταν στό Δεκάζειο Γηροκομεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας, εὐγενῆ φροντίδα καί ἐπιστασία τοῦ Μητροπολίτου μας Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία ἐτελέσθη τήν Πέμπτη 12η Μαΐου 2022 καί ὥρα 12η μεσημερι-

νή στον Μητροπολιτικό Ίερό Ναό Αγίου Βασιλείου Τριπόλεως. Τόν επικήδειο λόγο έξεφώνησε ό Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Σωτήριος Άθανασούλιας:

«Πανιερώτατε Μητρ. Καπιτωλιάδος κ. Ήσύχιε, έκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ίεροσολύμων κ. Θεοφίλου,

Σεβασμιώτατε Μητρ. Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμῶνος κ. Γεώργιε,

Θεφιλέστατε Έπίσκοπε Τεγέας κ. Θεόκλητε, έκπρόσωπε του σεπτού Ποιμενάρχου ήμῶν, Μητρ. Μαντινείας και Κυνουρίας κ. Άλεξάνδρου,

Πανοσιολογιώτατε Έξαρχε του Παναγίου Τάφου έν Ελλάδα κ. Ραφαήλ,

σεβαστοί πατέρες και άδελφοί, εύλογημένε Λαέ του Κυρίου,

Ή τοπική μας Έκκλησία, ή Ίερά Μητρόπολις Μαντινείας και Κυνουρίας, όμού μετά του παλαιφάτου Πατριαρχείου Ίεροσολύμων, προπέμπει σήμερα στην αϊωνιότητα τόν μακαριστό Μητροπολίτη Νεαπόλεως και Σαμαρείας κυρό Άμβρόσιο. Τόν Άρχιερέα της Σιωνίτιδος Έκκλησίας, ό όποιος, άν και διακόνησε σέ τόπους μακρυνούς, αλλά τούς πλέον ήγιασμένους, συνδέθηκε στενά μέ την Μητρόπολή μας, λόγω της μακράς φιλίας του μέ τόν σεπτό Ποιμενάρχη μας κ. Άλέξανδρο και λόγω της γνωριμίας του μέ πάμπολλους

προσκυνητές, πού κατέφθαναν στην Αγία Γη, για να προσκυνήσουν τούς τόπους όπου ό Κύριός μας έζησε και περιεπάτησε, «έσταυρώθη δι' ήμᾶς» και «άνέστη εκ νεκρών... ζώήν χαρισάμενος».

Ό μακαριστός Μητροπολίτης Νεαπόλεως κυρός Άμβρόσιος, κατά κόσμον Νικόλαος Άντωνόπουλος, έγεννήθη στον Πειραιά τῷ 1934. Μετέβη στά Ίεροσόλυμα τῷ 1953, για να φοιτήσει στην εκεί Πατριαρχική Σχολή, από την όποία άπεφοίτησε τῷ 1959. Έκει εκάρη Μοναχός και έχειροτονήθη Διάκονος τῷ 1957 και Πρεσβύτερος τῷ 1962 και διωρίσθη Τελετάρχης και Εισηγητής των Πατριαρχείων. Τῷ 1963 έλαβε τό όφφίκιο του Άρχιμανδρίτου.

Έν συνεχεία έσπούδασε την ιερά Έπιστήμη στην Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Άθηνών. Διετέλεσε Βιβλιοφύλαξ, Άρχαιοφύλαξ, Καθηγητής της Πατριαρχικής Σχολής, Ήγούμενος του Θεομητορικού Μνήματος στην Γεθσημανή και τῷ 1979 διωρίσθη Πατριαρχικός Επίτροπος στην Άκρα.

Τόν Μάρτιο του 1981 έξελέγη και έχειροτονήθη Άρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως του Πατριαρχείου Ίεροσολύμων, τῷ δέ 1999 άνυψώθη σέ Μητροπολίτη της ιδίας εκκλησιαστικής Έπαρχίας. Τῷ 2001 διωρίσθη Μέλος της Αγίας και Ίεράς Συνόδου και Πατρι-

αρχικός Ἐπίτροπος στή Βηθλεέμ.

Συνώδευσε τόν μακαριστό Πατριάρχη Ἱεροσολύμων Βενέδικτο στίς ἐπίσημες ἐπισκέψεις του στήν Κωνσταντινούπολη, στή Ρωσία, στήν Ἀμερική, στήν Ἀγγλία καί στή Σερβία. Διετέλεσε μέλος τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας στήν ἐνδρόνιση τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Μαξίμου στή Βουλγαρία καί ἐξεπροσώπησε τό Πατριαρχεῖο καί τόν Πατριάρχη Ἱεροσολύμων σέ διάφορες ἀποστολές.

Περισσότερο, ὅμως, διεκρίθη γιά τό λειτουργικό καί διδακτικό του ἔργο, γιά τά φλογερά του κηρύγματα καί γιά τίς ἐνθουσιώδεις ξεναγήσεις του στά πανάγια προσκυνήματα. Μέσω αὐτῶν δημιούργησε, ἰσχυρές πνευματικές σχέσεις μέ Ἀρχιερεῖς, Κληρικούς καί ἀπλούς προσκυνητάς, ἐπωνύμους καί ἀνωνύμους. Πλείστους ἐξ αὐτῶν φιλοξένησε, διακόνησε καί διευκόλυνε στά ἐκεῖ προσκυνήματά των. Κληρικοί καί λαϊκοί τῆς Μητροπόλεώς μας καί πολλοί ἄλλοι ἐνθυμοῦνται μέ συγκίνηση τήν ἀγάπη, τό ἐνδιαφέρον καί τόν ζήλο, μέ τόν ὅποιο μετέδιδε τό φρόνημα, τήν παράδοση καί τό βίωμα τῆς Ἀγιοταφίτικῆς Ἀδελφότητος καί τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας.

Τούς πνευματικούς δεσμούς του μέ διάφορα πρόσωπα διετήρησε μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς του. Τό τελευταῖο διάστημα ἐπεσκέπτετο συχνά τή Μητρόπολή

μας, διέμενε κατά διαστήματα ἐδῶ, ἱερουργοῦσε, ἐκήρυττε, συνεβούλευε. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀλέξανδρος τόν δεχόταν σάν ἀγαπητό ἀδελφό, τόν περιέβαλε μέ ἰδιαίτερη ἀγάπη καί σεβασμό, τόν τιμοῦσε δεόντως. Ἡ Μητρόπολις Μαντινείας καί Κυνουρίας ἔγινε τό σπίτι του καί οἱ Κληρικοί τῆς ἔγιναν οἱ ἀδελφοί του, τά τέκνα του καί οἱ οἰκεῖοι του.

Ὅταν οἱ δυνάμεις του ἄρχισαν πλέον νά τόν ἐγκαταλείπουν, θέλησε νά φιλοξενηθεῖ στό Δεκαζεῖο Ἐκκλησιαστικό Γηροκομεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας, ἐδῶ στήν Τρίπολη, ὅπου διέμεινε τήν τελευταία ἐπταετία, δεχόμενος τήν στοργή, τήν φροντίδα καί τίς ὑπηρεσίες τῆς Διευθύντριας τοῦ Ἰδρύματος κ. Θεοδώρας Μπρακουμάτσου, τῶν ἐργαζομένων καί τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γηροκομείου. Δέν εἶναι, λοιπόν, καθόλου τυχαῖο, τό ὅτι ἐδῶ, στόν Μητροπολιτικό καί Καθεδρικό τοῦτο Ναό, τελεῖται ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία του, καί ἐδῶ, στήν Ἀρχαδική γῆ, θά ταφεῖ τό σεπτό σκῆνωμά του.

Ἐνθυμούμεθα μέ συγκίνηση τούς χειμαρῶδεις λόγους του, τίς μακρές νουθεσίες του, τίς ἐκτενεῖς διηγῆσεις του, τήν ἀστείρευτη πηγὴ τῶν λόγων του. Ἐκφράζοντας δέ τήν ἀγάπη, τή συγκίνηση, τήν κατ' ἀνθρωποθλίψη γιά τόν προσωρινό ἀπο-

χωρισμό, αλλά και την αναστάσιμη ἐλπίδα καὶ προσδοκία, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος λόγω ἀνωτέρας βίας ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν ἱερὰ αὐτὴ σύναξη, ὅλων τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ, εὐχόμεθα ἐκ βάθους καρδίας ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς Χριστός, νὰ ἀναπαύῃ μετὰ τῶν Δικαίων καὶ τῶν Ἁγίων τὴν ψυχὴ τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Νεαπόλεως Ἀμβροσίου, ἡ μνήμη αὐτοῦ νὰ εἶναι αἰωνία, ἡμεῖς δὲ πάντες, οἱ ζῶντες καὶ περιλειπόμενοι νὰ ἔχωμε τὴν εὐχὴ του καὶ τὴν ἐξ ὕψους εὐλογία του.

Ἀρχιμανδρίτης Δαμασκηνὸς Κέκεσης

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν Πέμπτῃ 14ῃ Ἀπριλίου 2022 ὁ Ἀρχιμανδρίτης Δαμασκηνὸς Κέκεσης, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καρυᾶς Κυνουρίας, κατόπιν πολυχρονίου ἀσθενείας.

Ὁ π. Δαμασκηνὸς Κέκεσης (κατὰ κόσμον Σταῦρος), τοῦ Βασιλείου καὶ τῆς Μαρίας, ἐγεννήθη στοὺς Ἁγ. Ἀναργύρους Ἀττικῆς τὴν 19ῃν Μαρτίου 1957. Ἐλαβε τὰ ἐγκύκλια γράμματα στὴν Ἀθήνα καὶ ἐν συνέχειᾳ ἠργάσθη ἐπὶ σειρά ἐτῶν ὡς δημόσιος υπάλληλος.

Ἐκάρῃ μοναχὸς ὑπὸ τοῦ Μη-

τροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ στὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καρυᾶς τὴν 7ῃν Ἰουλίου 1995. Ὑπὸ τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου ἐχειροτονήθη Διάκονος τὴν 3ῃν Νοεμβρίου 1999 στὸν Ἱερό Ναόν Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Μετοχίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρυᾶς στὸν Τυρό Κυνουρίας καὶ Πρεσβύτερος τὴν 20ῃν Νοεμβρίου 1999 στὸν Ἱερό Ναόν Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Λεωνιδίου.

Τὴν 7ῃν Ἰουλίου 2002 ἔλαβεν τὸ ὀφφίκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου καὶ τὴν πνευματικὴν πατρότητα. Διετέλεσε ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κουνουπιᾶς. Τὴν 4ῃν Σεπτεμβρίου 2005 διωρίσθη Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καρυᾶς.

Ἦ Ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ με-

ταστάντος ἐψάλλη τήν Παρασκευήν 15ην Ἀπριλίου 2022 καί ὄραν 12ην μεσιμβρινήν στόν Ἱερόν Ναόν Ἀγίου Γεωργίου Μετοχίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρυᾶς στόν Τυρόν Κυνουρίας, ὑπό τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τεγέας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ.

Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαήλ Ἀλευράς

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τήν Παρασκευή 11η Μαρτίου ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαήλ Ἀλευράς, Ἐφημέριος τῆς ἐνορίας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Τυροῦ Κυνουρίας.

Ὁ Ἱερεύς Μιχαήλ Ἀλευράς, τοῦ Ἑμμανουήλ καί τῆς Σταματικῆς, ἐγεννήθη στόν Τυρόν Κυνουρίας τήν 26ην Αὐγούστου 1943. Ἐφοίτησε στό ἐξατάξιο Γυμνάσιο. Τήν 20ην Ἰουλίου 1970 ἐνυμφεύθη τήν Μαρία Στύλ. Καμβύση μεθ' ἧς ἀπέκτησαν δύο τέκνα. Πρὸ τῆς χειροτονίας τοῦ ἡργάσθη ὡς ιδιωτικός ὑπάλληλος, ἔχοντας ὀλοκληρώσει σπουδές στόν τουριστικό κλάδο.

Ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κυροῦ Θεοκλήτου Β' Διάκονος τήν 18ην Ὀκτωβρίου 1970 στόν Ἱερό Ναόν Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Λεωνιδίου καί Πρεσβύτερος τήν ἐπομένην ἡμέραν στόν Ἱερό Ναόν Ἀγίας Αἰκατερίνης Λεωνιδίου. Ἐλαβεν ὑπό τοῦ ἰδίου Ἀρχιερέως τήν πνευματικήν πα-

τρότητα τήν 4ην Μαρτίου 1984. Ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ἔλαβεν τό ὁφφίκιον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου τήν 13ην Αὐγούστου 1994. Διεκόνησε ἐπὶ ἔνδεκα συναπτά ἔτη ὡς τακτικός ἐφημέριος του Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κουνουπιᾶς. Στήν Κουνουπιᾶ ἀνέδειξε τήν ἱστορικότητα τοῦ Ναοῦ μέσα ἀπό βαθιά ἱστορική μελέτη καί ἀνέσυρε παλιά κειμήλια μεγάλης ἀξίας πού ἦταν ἐγκαταλελειμμένα. Καδιέρωσε τήν ἀγρυπνία πού γίνεται μέχρι σήμερα κάθε χρόνο τοῦ Σταυροῦ καί πού ἱστορικά εἶναι συνδεδεμένη μέ ἓνα γεγονός ἀπό τήν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας. Μέ τήν ἀμέριστη συμπαράσταση τῶν πιστῶν καί τήν βοήθεια τῆς Παναγίας βελ-

τίωσε τις ἐγκαταστάσεις τοῦ Ναοῦ, ὁ ὁποῖος ἦταν καμένος, ξεκίνησε καί ὀλοκλήρωσε τήν ἀγιογράφηση τοῦ Ναοῦ.

Ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1982 μετετέθη ὡς τακτικός ἐφημέριος στήν ἐνορία Σαπουνακείων Κυνουρίας. Ἐκεῖ παρέλαβε ἕναν μικρό ναό κοντά στό λιμάνι ὁ ὁποῖος δέν μποροῦσε νά καλύψει τίς ἀνάγκες τοῦ τόπου, ἰδιαίτερος κατὰ τοὺς καλοκαιρινούς μῆνες. Ἄοκνα ἐργαζόμενος γιά πολλά χρόνια μέ συμπαράστατες τό ἐκκλησιαστικό συμβούλιο καί τοὺς πιστούς ἔφερε σέ πέρας τό ἔργο τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ νέου Ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος πού κοσμεῖ τήν περιοχή. Λίγες ἡμέρες πρό τῆς ἐκδημίας τοῦ ξεκίνησε καί ἡ ἀγιογράφηση τοῦ Ναοῦ.

Ἐξωστρεφής καί κοινωνικός, ἀγαποῦσε πολύ τόν τόπο του καί συνέβαλε φιλοπόνως στήν διάσωση τῆς τσακωνικῆς διαλέκτου καί τῆς λαογραφίας τῆς περιοχῆς μέσα ἀπό τήν ἀνάδειξη ἀγνώστων πηγῶν καί μέ συνεντεύξεις καί καταγραφές παραδόσεων ἀπό γέροντες τῆς περιοχῆς.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ μεταστάντος ἐψάλη τήν Κυριακήν τῆς Ὁρθοδοξίας 13ῃ Μαρτίου 2022 καί ὥραν 2:00 μ.μ., στόν Ἱερό Ναόν Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Τυροῦ ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καί

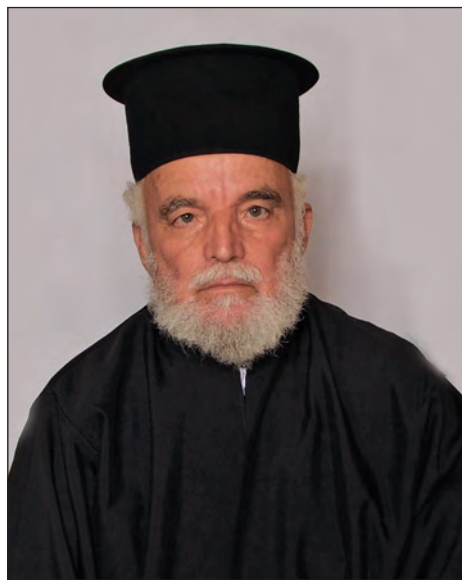
Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Οἰκονόμος Εὐστράτιος Λεονταρίτης

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τό Σάββατο 21ῃ Μαΐου 2022 ὁ π. Εὐστράτιος Λεονταρίτης, Συνταξιούχος Ἐφημέριος τῆς ἐνορίας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Καστάνιτσας Κυνουρίας.

Ὁ π. Εὐστράτιος, τοῦ Παναγιώτου καί τῆς Αἰκατερίνης, ἐγεννήθη στήν Καστάνιτσα Κυνουρίας τήν 6ην Ιουνίου 1936. Ἦταν ἀπόφοιτος τῆς Εἰδικῆς Σχολῆς Ἱερατικῆς Μορφώσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας. Τήν 12ην Νοεμβρίου 1961 ἐνυμφεύθη τήν Σταματίνα Π. Πέτρου μεθ' ἧς ἀπέκτησαν δύο τέκνα. Πρό τῆς χειροτονίας του ἡργάσθη ὡς ἱεροψάλτης καί γεωργός.

Ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ μακαρι-

στοῦ Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κυροῦ Θεοκλήτου Β' Διάκονος τήν 11ην Δεκεμβρίου 1981 στόν Ἱερό Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Τριπόλεως καί Πρεσβύτερος τήν ἐπομένην ἡμέραν στόν Ἱερό Ναόν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Τριπόλεως. Ἐλαβεν τό ὀφφίκιον τοῦ Οἰκονόμου ὑπό τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκοποῦ Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδουλου τήν 23ην Δεκεμβρίου 2005. Ἀπό τῆς χειροτονίας του ἕως τῆς συνταξιοδοτήσεώς του τήν 1ην Ἰουλίου 2008 διηκόνησε μέ μεγάλη ἀγάπη, αὐταπάρνηση καί ταπείνωση ὡς τακτικός ἐφημέριος τῆς ἐνορίας Καστάνιτσας Κυνουρίας.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ μεταστάντος ἐψάλη τήν Κυριακή 22α Μαΐου 2022 καί ὥραν 1:00 μ.μ. στόν Ἱερό Ναόν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Καστάνιτσας Κυνουρίας.

Πρεσβύτερος Εὐάγγελος Φουντούλης

Τήν Κυριακή 26η Ἰουνίου 2022 ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ μακαριστός Ἱερεὺς Εὐάγγελος Φουντούλης εἰς ἡλικίαν 73 ἐτῶν.

Ὁ π. Εὐάγγελος Φουντούλης, τοῦ Ἰωάννου καί τῆς Ἰφιγενείας, ἐγεννήθη εἰς Πειραιά τήν 10ην Μαρτίου 1949. Ἀπεφοίτησε ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Κορίνθου. Τήν 13ην Νοεμβρίου 1983 ἐνυμφεύθη τήν Σωτηρία Κουτροφίνη μεθ' ἧς ἀπέκτησαν

τρία τέκνα. Ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κυροῦ Θεοκλήτου Β' Διάκονος τήν 12ην Μαΐου 1991 εἰς τόν Ἱερόν Ναόν Ἁγίου Δημητρίου Τριπόλεως καί Πρεσβύτερος τήν 16ην Μαΐου 1991 εἰς τόν αὐτόν Ἱερόν Ναόν.

Διηκόνησε ὡς τακτικός ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς τό χωρίον Ἅγιος Γεώργιος Κυνουρίας, τήν 16ην Δεκεμβρίου 2000 μετετέθη εἰς τόν Ἱερόν Ναόν Ζωοδόχου Πηγῆς Στόλου καί κατόπιν ἕως τῆς ἐκδημίας του στήν ἐνορίαν Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἐπισκοπῆς Τεγέας.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία αὐτοῦ ἐψάλη εἰς τόν Ἱερόν Ναόν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας) τοῦ Ἀργους τήν Δευτέρα 27 Ἰουνίου 2022 περί ὥραν 11 πρωινήν.

Χ Ρ Θ Η Ι Κ Α

✨ Σύναξις των Ιερέων

Ἐν ὧσιν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, τὴν Τετάρτη 6ῃ Ἀπριλίου 2022 πραγματοποιήθηκε στά Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας σύναξις τῶν Προϊσταμένων τῶν Ἑνοριῶν τῆς Τριπόλεως ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ καὶ ἔγινε συζήτησις περὶ τῆς τελέσεως εὐπρεπῶς καὶ κατανυκτικῶς τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Ἁγίου Πάσχα, λαμβανόμενων μέτρων διὰ τὴν μὴ διάδοσιν τοῦ κορωνοϊοῦ

Ἡ σύναξις ἀπεφάσισε τὰ κάτωθι:

α) Ἡ τέλεσις τοῦ Μυστηρίου τοῦ ἱεροῦ Εὐχελαίου θὰ λάβῃ χώρα στοὺς ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῆς Τριπόλεως τὴν Μεγάλῃ Τετάρτῃ καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινήν.

β) Ἡ περιφορὰ τῶν ἱερῶν Ἐπιταφίων τῶν Ἑνοριῶν τῆς Τριπόλεως τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ θὰ πραγματοποιηθῇ σέ κάθε Ἑνορία ἐντός τῶν ὁρίων αὐτῆς.

γ) Ὁ Ἐπιτάφιος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως, διὰ νά μὴν ἐκλείψῃ ἡ ἱερά παράδοσις τῆς πόλεώς μας, θὰ περιαχθῇ στίς ὁδοὺς

Βασιλέως Γεωργίου, Ἑρμοῦ, Τάσου Σεχιώτη, Πλατεία Πέτρινου, 1Β' (Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως) καὶ Κεντρικῇ Πλατεία.

δ) Περιφορὰ Ἐπιταφίου θὰ πραγματοποιηθῇ καὶ στό Δεκαζεῖον Γηροκομεῖον Τριπόλεως περὶ ὥραν 5:30 τὸ ἀπόγευμα.

ε) Ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Πασχαλινὴ Θεία Λειτουργία εἰς ὅλους τοὺς ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῆς Μητροπόλεώς μας θὰ τελεσθῇ κατὰ τὸ εἰωθὸς τὴν 12ην νυχτερινήν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

στ) Ὁ Ἐσπερινὸς τῆς Ἀγάπης θὰ τελεσθῇ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως περὶ ὥραν 6ην ἀπογευματινὴν, ὅπου καὶ θὰ διανεμηθῇ ὡς εὐλογία ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τὸ πατροπαράδοτο πασχαλινὸ αὐγό.

✨ Ἀκάθιστος Ὑμνος

Τὴν Παρασκευὴ τὸ ἀπόγευμα 8 Ἀπριλίου 2022, στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως, ἐτελέσθη ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Τὴν Ἀκολου-

διά ἔψαλαν ἡ Μικτὴ Χορωδία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ἡ ὁποία ἀπαρτίζεται ἀπὸ νέους καὶ νέες, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ διδασκαλίαν τοῦ Χοράρχου αὐτῆς καὶ Πρωτοψάλτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ κ. Βασιλείου Γεωργαῶ.

Ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος μὲ τοὺς «Χαιρετισμούς» στήν Παναγία μας, ἡ τόσο δημοφιλὴς Ἀκολουθία τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶναι ἓνα ξεχωριστό καὶ πλούσιο ἀριστούργημα τῆς βυζαντινῆς ὑμνογραφίας, γραμμένο πάνω στοὺς κανόνες τῆς ὁμοτονίας, τῆς ἰσοσυλλαβίας καὶ τῆς ὁμοιοκαταληξίας. Εἶναι συνδεδεμένος μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐθνικὴ πορεία τοῦ Γένους μας. Ὁ Λαὸς μας στὸ πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἀνεγνώρισε τὴν Ὑπέρμαχο Στρατηγὸν, τὴν

Σκέπη, τὴν Καταφυγὴ καὶ τὴν Προστασία του.

Ὁ Σεβασμιώτατος εὐχήθηκε ἡ Παναγία Μητέρα μας νὰ χαρίζῃ σέ ὅλους ὑγεία καὶ εὐλογία καὶ συνεχάρη τὰ νέα παιδιά ποὺ τὴν ὕμνησαν τίς πέντε Παρασκευές τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

☀ 201ῃ Ἐπέτειος τῆς Συστάσεως Στρατοπέδου ἀπὸ τὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη

Τὴν Κυριακὴ Δ' τῶν Νηστειῶν, 10ῃ Ἀπριλίου 2022, ἐκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στὸ Πάπαρι Μαντινείας γιὰ τὴν συγκρότησιν Στρατοπέδου ἀπὸ τὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη τὴν 6ῃ Ἀπριλίου 1821.

Στὴν Θεία Λειτουργία προεξήρχε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, συλλειτουργοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τεγέας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ.

Ὁ Σεβασμιώτατος στὸ κήρυγμά του ἀνέλυσε τὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς ἡμέρας, τονίζοντας ὅτι ὁ Χριστὸς ἔγινε «λύτρον» ὑπὲρ τοῦ κόσμου, δίνοντας τὸ αἷμα του γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Κατόπιν, ἀναφέρθηκε στὸ ἱστορικὸ γεγονός ποὺ ἔλαβε χώρα πρὶν 201 χρόνια στὸν τόπο αὐτὸ καὶ ἀναφετὴ σπίδα τοῦ εὐλογημένου ἀγῶνα τῶν ὑποδοῦλων γιὰ ἐλευθερία.

Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, προκειμένου νὰ ἐπιτύχει τὴν

ἄλωσι τῆς Τριπολιτσᾶς, παρέκίνησε τοὺς Καπεταναίους νά

συστήσουν στό χωριό Πάπαρι Στρατόπεδο ἐκπαιδεύσεως γιά συστηματικό πόλεμο τῶν ἀνεκπαίδευστων πολεμιστῶν καί ἔγραψε γράμματα μέ τά ὁποῖα προσκαλοῦσε ὅλους τοὺς Ἕλληνες τῆς Πελοποννήσου «ζυγῶστε στήν Τρίπολιτσα ἐλᾶτε νά μέ βρῆτε στό Πάπαρι». Ἔτσι συγκεντρώθηκαν ἐκεῖ ὅλοι οἱ πρωτοκαπεταναῖοι μέ τά παλικάρια τους. Τό ἱστορικό αὐτό γεγονός θεωρεῖται μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας, ἀφοῦ συνετέλεσε στήν ἐμπύχωση καί ἀνασυγκρότησι τῶν ἀγωνιστῶν γιά τή συνέχισι τοῦ Ἀγῶνος καί τῶν μαχῶν πού δόθηκαν στό Βαλτέτσι, στά Τρίκορφα καί ἐν συνεχείᾳ στήν Τριπολιτσά.

Τό γεγονόςς αὐτό οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τό ἐορτάζουν ἀπό τότε μέ λαμπρότητα καί μέ πάνδημη παρουσία τοῦ Λαοῦ καί τῶν Ἀρχῶν τοῦ Νομοῦ Ἀρκαδίας.

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, ἐψάλη Ἐπιμνημόσυνος Δέησις ὑπέρ τῶν ψυχῶν τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 καί ἀκολούθησε κατάθεσις στεφάνων τιμῆς καί εὐγνωμοσύνης στήν προτομή τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη στή μεγάλη πλατεία τοῦ χωριοῦ καί ἐκφωνήθηκε ὁ πανηγυρικός τῆς ἡμέρας.

☀ Τό Καλάδι τοῦ Πτωχοῦ

Τό Φιλανθρωπικό Πρόγραμμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας «Τό Καλάδι τοῦ Πτωχοῦ Ἀδελφοῦ», τήν Τετάρτη 13ῃ Ἀπριλίου 2022 δέχθηκε τήν ἀγάπη καί τήν εὐγενῆ προσφορά χίλιων πεντακοσίων κιλῶν μῆλων προερχόμενων ἐκ τοῦ ἀγρότου κ. Νικολάου Χαραλαμπίκη, ὁ ὁποῖος ἔχει ψυγεῖο φρούτων στό Καμάρι τῆς Τεγέας, μέ σκοπό τήν ἐνίσχυσι τῶν

ἐν ἀνάγκῃ συνανθρώπων μας καί τῶν ἰδρυμάτων τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας γιά τίς ἡμέρες τοῦ Πάσχα.

Τήν ἴδια ἡμέρα, ἡ ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Μαλεβῆς παρέδωσε στό «Καλάδι τοῦ Πτωχοῦ Ἀδελφοῦ» μεγάλη ποσότητα τροφίμων καί ἐλαιολάδου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας καί οἱ συνεργάτες τοῦ Φιλανθρωπικοῦ μας Προγράμματος ἐκφράζουν τίς θερμές τους εὐχαριστίες γιά αὐτήν τήν πολύτιμη καί σημαντική στήριξη. Ἡ διανομή τῶν προσφερθέντων ἀγαθῶν ἔγινε ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας τό πρωί τῆς Παρασκευῆς 15 Ἀπριλίου 2022.

☀ Ἑορτή τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Δημητρίου

Ἡ 14ῃ Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους εἶναι ἡ ἡμέρα μνήμης τοῦ Νεομάρτυρος Δημητρίου, ἐνός ἐκ τῶν Πολιούχων Ἁγίων τῆς Τριπόλεως. ἐνώ ἀπό τίς ἀρχές τοῦ περασμένου αἰῶνος καθιερώθη ὥστε τήν

22αν Μαΐου ἐκάστου ἔτους νά συνορτάζεται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου ἀπό κοινοῦ.

Τό ἑσπέρας τῆς παραμονῆς, στό Ἱερό Παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Δημητρίου πολιούχου Τριπόλεως ἐτελέσθησαν οἱ Ἀκολουθίες τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Ὅρθρου, τῶν Ὁρῶν καί ἐν συνεχείᾳ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων. Πρὸς προσκύνησιν καί εὐλογία τέθηκε ἡ Τιμία Κάρα τοῦ Ἁγίου ἡ ὁποία φυλλάσσεται στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως.

✨ Παρασκευή, 15η Ἀπριλίου

Ἐν ὄψει τῆς ἐορτῆς τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας, τήν Παρασκευή 15η Ἀπριλίου 2022, μέ πρωτοστάτη τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Προγράμματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας «ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ» τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μαντινείας καί

Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ, παρεδόθησαν στοὺς ὑπευθύνους τῶν Ἑνοριῶν τῆς Τριπόλεως, τῆς Κυνουρίας καί τῶν Φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Μητροπόλεώς μας δέματα γιά τίς ἐν ἀνάγκῃ οἰκογένειες τῆς Μητροπόλεώς μας. Τά δέματα τῆς ἀγάπης περιεῖχαν διάφορα τρόφιμα, φρούτα καί κρέας (ἄνω τῶν 10 τόνων).

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας εὐχαρίστησε ὅλους ὅσους προσέφεραν τρόφιμα στό «ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ» καί εὐχήθηκε πατρικῶς εἰς πάντας καλὸ καί πανεφρόσυνο Πάσχα καί Καλή Ἀνάσταση.

✨ Μεγάλη Παρασκευή

Τήν Μεγάλη Παρασκευή 22α Ἀπριλίου 2022, ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας ἐτέλε-

σε παρουσία Κλήρου, Λαοῦ καὶ τῶν Ἀρχόντων τῆς Τριπόλεως τὴν Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Βασιλικῶν Ὁρῶν καὶ τῆς Ἀποκαδηλώσεως στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως καὶ τὸ ἑσπέρας τὴν Ἀκολουθίαν καὶ τῆς περιφορᾶς τοῦ Ἐπιταφίου.

✨ Ἁγιον Πάσχα 2022

Μέ μεγαλοπρέπεια ἐτελέσθη στήν Τρίπολη ἡ Ἀκολουθία τῆς Ἀναστάσεως στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Βασιλείου. Στίς 11.00 τῆς νυκτός ἔγινε ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ἁγίου Φωτός. Ἀκολουθῶς, ξεκίνησε ἡ λεγομένη Ἀκολουθία τῆς Παννυχίδος καὶ ἀνεγνώσθη ἡ Πασχαλινὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Μητροπολίτου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, μέ τὸ «Δεῦτε λάβετε φῶς», διένειμε τὸ ἅγιο Φῶς ἕως τὸ προαύλιο τοῦ Ναοῦ, ἀνέγνωσε τὴν εὐαγγελικὴ περικοπὴ καὶ ἔψαλε μετὰ δυνάμεως τὸν ἀναστάσιμο παιάνα «Χριστός ἀνέστη». Κατόπιν ἐτελέσθη ὁ ἀναστάσιμος Ὁρδρος καὶ ἡ πα-

σχαλινὴ Θεία Λειτουργία ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Νά σημειώσουμε ὅτι νωρίτερα τὸ ἀπόγευμα ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε τὴν Ἀναστάσιμη Ἀκολουθία στό Δεκάξειο Ἐκκλησιαστικὸ Γηροκομεῖο μαζί μέ τὸν φιλοξενούμενο στό Ἱδρυμα Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νεαπόλεως τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων κ. ΑΜΒΡΟΣΙΟ. Δόθηκε ἔτσι ἡ εὐκαιρία στοὺς γέροντές μας νά μετέχουν τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως.

Τὸ ἑσπέρας τῆς ἁγίας καὶ Μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ἐτελέσθη ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης, στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως. Τῆς Ἀκολουθίας προεξήρχε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, συγχորοστατοῦντος τοῦ Βοηθοῦ του Θεφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τεγέας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ.

Στό τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ ὁ Σεβασμιώτατος διένειμε εἰς ἓνα ἕκαστον τὸ κατά παράδοσιν κόκκινο αὐγὸ ἀνταλλάσσοντας τὸν Ἀνα-

στάσιμο χαιρετισμό «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ – ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ»!

✨ Έορτή τοῦ Ἁγίου Μάρκου

Ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, ἐορτάστηκε τήν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου στό χωρίο Πέλαγος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας κοντά στήν Τρίπολη, τοῦ ὁποῖου ὁ Ἐνοριακός Ναός εἶναι ἀφιερωμένος στόν Εὐαγγελιστή Μᾶρκο.

Τήν παραμονή τῆς ἐορτῆς ἐτέλεσθη ὁ πανηγυρικός Ἐσπερινός ἀπό Ἱερεῖς τῆς περιοχῆς. Τήν κυριώνυμο ἡμέρα τῆς πανηγύρεως, τήν Θεία Λειτουργία ἐτέλεσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, μέ τή συμμετοχή Κληρικῶν τῆς Τριπόλεως καί τῆς περιοχῆς.

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε τόν Ἀγιασμό τῶν Ἐγκαινίων τοῦ νεοανεγερθέντος Ἐνοριακοῦ Κέντρου τοῦ Ναοῦ, μίας εὐρύχωρης αἵδουσας ἐκδηλώσεων, πού ἀνοικοδομήθηκε μέ τή συνδρομή δωρητῶν τῆς ἐνορίας καί

ἐνοριτῶν. Πρὸ τῶν Ἐγκαινίων ὁμίλησε ὁ Ἐφημέριος τῆς ἐνορίας π. Σωτήριος Ἀθανασούλιας, εὐχαριστώντας τοὺς δωρητές καί ὅλους τοὺς συντελεστές τοῦ ἔργου. Στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ἀναφέρθηκε στή μακρά ἱστορία τοῦ Πελάγους, στόν ἐνοριακό Ναό, ἀπὸ τοὺς σπανιώτατους Ναοὺς πού ὑπάρχουν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Μάρκου, στοὺς δωρητές καί στοὺς ἐνορίτες. Τέλος ἀπέδωσε Εὐεργετήρια Γράμματα σέ δύο μεγάλους δωρητές τῆς ἐνορίας, τόν κ. Παναγιώτη Δημήτρουλα καί τήν κ. Σταυρούλα Τούντα - Δημοπούλου.

Στήν τελετὴ τῶν Ἐγκαινίων παρέστησαν ὁ Δήμαρχος Τριπόλεως κ. Κωνσταντῖνος Τζιούμης, ὁ Πρόεδρος τῆς Τοπικῆς Κοινότητος κ. Γεώργιος Μουλόπουλος, ὁ πρῶην Περιφερειάρχης κ. Πέτρος Τατούλης, Ἀντιδήμαρχοι, ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, ἄλλοι ἐπίσημοι, δωρητές καί πλῆθος φιλεόρων πιστῶν.

✨ Προσφορά Μονής Βατοπεδίου

Ο Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐφραίμ, Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, μετά τῆς συνοδείας του, προσέφεραν γιά μία ἀκόμα φορά 1.000 κιλά γάλα μακρᾶς διαρκείας, 500 κιλά τυροκομικά προϊόντα, 750 κιλά ὄσπρια (φακές, φασόλια, φάβα), 150 κιλά ζυμαρικά καί περί τόν ἕνα τόνο κατεψυγμένα κοτόπουλα τῆς ἐταιρείας «Πίνδος» στό «Καλάδι τοῦ Πτωχοῦ Ἀδελφοῦ» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μαντινείας καί Κυνουρίας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, οἱ ἐδελοντές καί οἱ συνεργάτες τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Προγράμματος τό «Καλάδι τοῦ Πτωχοῦ Ἀδελφοῦ» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας αἰσθάνονται τήν ὑποχρέωσι νά εὐχαριστήσουν τόν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἐφραίμ καί τήν εὐλογημένη συνοδεία του γιά τήν πολύ σημαντική αὐτή προσφορά ἀγαθῶν καί τροφίμων στό Φιλανθρωπικό Πρόγραμμα τῆς Μητροπόλεώς μας.

Ὁφείλουμε νά τονίσουμε, ὅτι ἡ Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου πάλιν καί πολλάκις ἔχει στηρίξει τό Φιλανθρωπικό μας Πρόγραμμα, τήν Ἱερά μας Μητρόπολη καί τούς ἐνδεεῖς ἀποδέκτες τῶν φιλανθρωπικῶν μας προγραμμάτων καί

ἰδρυμάτων, γεγονός τό ὁποῖο καταμαρτυρεῖ τήν ἀγάπη τοῦ Καθηγουμένου κ. Ἐφραίμ πρὸς τούς ἐνδεεῖς, ἀφού «ὁ ἐλεὼν πτωχὸν δανεῖζει τῷ Θεῷ». Ἡ φιλανθρωπία τῆς Μονῆς Βατοπαιδίου προσφέρεται ἀπλόχερα στήν Ἑλλαδική Ἐκκλησία, στίς Μητροπόλεις τῆς ἐπικράτειας, στήν Ἱεραποστολή καί ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη.

Εὐχαριστοῦμε πολύ καί εὐχόμεθα στόν Γέροντα Ἐφραίμ καί στήν ἀδελφότητά του ἔτη πολλά καί εὐλογημένα καί ὁ Θεός νά ἀνταποδώσει ἑκατονταπλασίονα, χαρίζοντας ὑγεία καί τήν αἰώνιο Βασιλεία Του.

✨ Ἑορτή τῶν Πολιούχων μας

Μέ λαμπρότητα ἐορτάσθηκε τό Σάββατο 21ῃ καί τήν Κυριακή 22α Μαΐου ἡ μνήμη τῶν πολιούχων Ἀγίων τῆς Τριπόλεως, τῶν Νεομαρτύρων Δημητρίου καί Παύλου.

Τήν παραμονή, τό ἐσπέρας τοῦ Σαββάτου, ἔγινε ἡ ὑποδοχή τῶν ἱερῶν Λειψάνων τῶν Ἀγίων ἀπό τήν Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Βαρσῶν καί τῆς τιμίας Κάρας τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Δημητρίου ἀπό τόν Μητροπολιτικό Ναό τῆς Τριπόλεως. Ἀκολούθως ἐτελέσθη ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀρτης κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε καί τόν θεῖο λόγο, συγχοροστατούντων

τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Πατρῶν κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὄρους καί Ἀρδαμερίου κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ, Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ καί τοῦ Ἐπισκόπου Τεγέας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ.

Τήν Κυριακή τό πρωί ἐτελέσθη ὁ Ὁρθρος τῆς ἑορτῆς, στόν ὁποῖο χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν. Τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, συλλειτουργοῦντων τῶν προαναφερθέντων Ἀρχιερέων. Τόν θεῖο λόγο ἐκήρυξε ὁ Μητροπολίτης Πατρῶν. Τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολούθησε Ἐπιμνημόσυνος Δέησις ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἱερισσοῦ στό Μνημεῖο τῶν Ἀρχιερέων καί Προκρίτων γιά τά θύματα τῆς Γενοκτονίας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐτελέσθη ὁ μεθέορτος Ἑσπερινός τῶν Ἀγίων καί ἀκολούθησε στούς δρόμους τῆς πόλεως ἡ Λιτάνευσις τῶν τιμίων Λειψάνων τους.

☀ Ἡ Παιδική μας Χορωδία

Τήν Κυριακή 29η Μαΐου 2022 τό ἀπόγευμα, στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Βασιλείου Τριπόλεως, πραγματοποιήθηκε ἐκδήλωση τῆς νεοσταθεῖσης Παιδικῆς Χορωδίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας

καί Κυνουρίας, ἐπ' εὐκαιρία τῆς λήξεως τοῦ χορωδιακοῦ ἔτους.

Ἡ Παιδική Χορωδία, ἄν καί μετρᾷ λίγους μῆνες ζωῆς καί μέ λιγοστές δραστηριότητες λόγῳ τῶν μέτρων τοῦ κορωνοϊοῦ, παρουσίασε ἓνα ὠραϊότατο μουσικό πρόγραμμα ἀπό ὕμνους, τραγούδια καί ἀπαγγελία ποιημάτων.

Τήν καλλιτεχνική ἐπιμέλεια τῆς ἐκδηλώσεως εἶχε ἡ Διευθύντρια τῆς Χορωδίας κ. Ἑλένη Ἀλεξοπούλου. Στό πιάνο συνόδευσε ἡ κ. Ἀμαλία Γούλα καί στό κανονάκι ἡ μαθήτρια τῆς Α' τάξεως τοῦ Μουσικοῦ Γυμνασίου Κωνσταντίνα Χριστοπούλου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρος, κλείνοντας τήν ἐκδήλωση, εὐχαρίστησε τήν μαέστρο γιά τούς κόπους τῆς, τήν πιανίστα καί τά παιδιά γιά τήν ὠραία τους παρουσία καί τόν χρόνο πού ἀφιερώνουν σ' αὐτή τήν προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας μας.

Συγχαίροντας τά παιδιά τῆς Χορωδίας, ἐτόνισε πώς οἱ φωνές τους εἶναι φωνές ἀγγελικῆς καί

τούς εὐχήθηκε πρόοδο καὶ ἐπιτυχίες, στοὺς δὲ γονεῖς τοὺς εὐχήθηκε νὰ τὰ χαίρουνται καὶ νὰ τὰ καμαρώνουν.

✨ Μοναχική Ἀδελφότης στήν Ἱερὰ Μονή

Τιμίου Προδρόμου Καστρίου

Ἡ Ἱερὰ Μονή Τιμίου Προδρόμου Καστρίου Κυνουρίας εἶναι μία Μονή μέ μακραίωνα ἱστορία. Δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν πληθύν των ἀσκητῶν τῆς χαράδρας τοῦ φαραγγίου Τάνου τῆς Κυνουρίας, ὅπως ἀναφέρεται στίς πηγές ἀπὸ τὸ ἔτος 930.

Δηλαδή στέκεται ἐκεῖ σάν ἀπρόσιτη ἀετοφωλιά κουρνιασμένη στὰ γρανιτένια βράχια τοῦ ἀνατολικοῦ Πάρνωνα καὶ προσφέρει τίς δωρεές καὶ τίς εὐλογίες του στό Λαὸ χίλια ἑκατὸ χρόνια, ἄλλοτε σέ ἀκμὴ καὶ εὐπορία καὶ ἄλλοτε σέ παρακμὴ καὶ πτωχεία. Στὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας ἀπετέλεσε καταφύγιον τοῦ σκλαβωμένου Γένους καὶ στὴν περίοδο τῶν ἡρωικῶν χρόνων τοῦ 1821 προσέφερε πολὺτιμες ὑπηρεσί-

ες στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ Ἑθνους, εἴτε σέ χρήματα εἴτε σέ πρόσωπα ἀγωνιστῶν καλογέρων οἱ ὁποῖοι μέ τὸ Σταυρὸ καὶ τὸ γαταγάνι ἀγωνίσθηκαν μαζί μέ ὅλους τοῦ πολεμιστῆς τοῦ 1821.

Στὴν περίοδο ὅμως τῆς ἐλευθερίας τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ ὀργανωμένου Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐγκαταλείφθηκε καὶ παρήκμασε, ὥστε ὁλόκληρον τὸν 20ον αἰῶνα καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου Ἡγουμένου Ἀρχιμ. Χριστοφόρου Διαμαντάκου νὰ ἐρημωθῇ, νὰ λεηλατηθῇ καὶ νὰ καταντήσῃ ἐρείπιον ἀλειτούργητον καὶ ἀκατοίκητον.

Ὅμως μέ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πρεσβεία τοῦ Τιμίου Προδρόμου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, εὐθύς ὡς κατεστάθη στὴν Τρίπολι, ἀνέλαβε ἀγῶνα ἀναπλάσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν Μοναστηριῶν τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐπέτυχε τὸ ἔτος 2000 νὰ ἐντάξῃ τὸ Μοναστήρι τοῦ Προδρόμου Καστρίου στὰ Κοινοτικά Προγράμματα καὶ ἀνακαίνισε ριζικά καὶ τὸ Μοναστήρι τοῦτο.

Ἐλεπεν ὅμως ἡ Μοναστική Ἀδελφότης ἡ ὁποία ἐμφανίστηκε τὸν προηγούμενο μῆνα καὶ ἐζήτησε νὰ ἐπανδρώσῃ τὸ Μοναστήρι τοῦ Προδρόμου καὶ ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστως παρέδωσε σ' αὐτοὺς τὸ Μοναστήρι μέ τὴν εὐχή καὶ τὴν εὐλογία νὰ εὐαρεστήσουν τὸν Θεόν καὶ νὰ προσφέρουν στὸν Λαὸν τὴν χάριν καὶ

τήν σωτηρίαν.

Ἡ Ἀδελφότης τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἦταν πενταμελής μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἀρχιμανδρίτη Παῖσιον καί προέρχεται ἀπό τά κελλιά τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Φεῦ, ὅμως, ἄνδρακες ὁ θησαυρός ἀπεδείχθη. Διότι ἡ ἀνωτέρω Μοναχική Ἀδελφότητα ἐν μιᾷ νυκτί καί μόνον ἀνεχώρησε καί «ὥσεί καπνός ἐκλιπέτωσαν» χωρίς καμμίαν ἀφορμήν.

Ο Παιδικός Σταθμός της Μητροπόλεώς μας

Εἶναι πλέον γνωστόν ὅτι ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μαντινείας καί Κυνουρίας, στό στόχο της νά βοηθήσῃ τήν νέα μας γενιά νά διαπαιδαγωγηθῇ ἀπό τά πρῶτα βήματα τῆς ζωῆς της μέ τά ἰδανικά καί τήν παράδοσι τοῦ Γένους μας, ἀπό δεκαετίας λειτουργεῖ στό εἰδυλλιακό χῶρο τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Κάρτσοβας Τριπόλεως Παιδικό Σταθμό μέ Νηπιαγωγεῖον.

Ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν νεαρῶν βλαστῶν μας εἶναι ἀρίστη καί ἡ μάθησις καί συμμετοχή τους στήν κοινωνική καί ἱστορική πορεία τῆς Πατρίδος μας εἶναι ἐξαιρετική.

Παραθέτομε στό ὀπισθόφυλλο στιγμιότυπα ἀπό τήν ἐθνική ἐκδήλωσι τῆς 25ης Μαρτίου 1821 ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν ἀπό τά παιδάκια τοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ μας στό Μαλλιαροπούλειον Θέατρον τῆς πόλεώς μας.

 Ἀσθένεια Σεβασμιώτατου
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, προσβληθεῖς ἀπό τῆς ἀσθενείας τοῦ κορωνοϊοῦ, ἐνοσηλεύθη εἰς τό ἐνταῦθα Παναρκαδικόν Νοσοκομεῖον «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» καί ἀκολούθως εἰς τό Νοσοκομεῖον τῶν Ἀθηνῶν «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ», ὅπου τυχόν τῆς ἀναλόγου θεραπείας καί μέ τήν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Παναγίας μας ἐπετεύχθη ἡ ἀποκατάστασις τῆς υἱείας του. Ἐτσι, συντόμως ἐπέστρεψεν εἰς τήν Τρίπολιν υἱῆς ἐν μέσῳ τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ μας, ἀπ' ὅπου καί ἀπηύθυνε τό ἀκόλουθον εὐχαριστήριον μήνυμά του.

«Ἐγερθεῖς «ἐκ κλίνης ὀδυνηρᾶς καί στρωμνῆς κακώσεως» λόγῳ τοῦ κορωνοϊοῦ πού προσέβαλε τήν ἀσημότητά μου, ἀπευθύνομαι σήμερα πρὸς ὅλους ἐσᾶς τά πνευματικά μου παιδιά, πρῶτον διὰ νά σᾶς εὐχηθῶ νά σᾶς φυλάττῃ ὁ Χριστός «ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, θλίψεως, ὀργῆς καί κινδύνου» καί δεύτερον διὰ νά σᾶς εὐχαριστήσω ἀπὸ καρδίας πού κατὰ τήν διάρκειαν τῶν πειρασμῶν τῆς ἀσθενείας μου ἐκφράσατε λόγον συμπαθείας καί παρηγορίας πρὸς τήν ταπείνότητά μου.

«Ὑμεῖς ἐστέ οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου» καί διὰ τοῦτο σᾶς εὐχα-

ριστῶ καί σᾶς παρακαλῶ, ἐπι-
τρέψατέ μου νά σᾶς ἀγαπῶ καί
ἀφήσατέ με νά σᾶς διακονῶ.

**Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης
πάντων ὑμῶν**

Μαντίνειας
Μαντίνειας

† Ὁ Μαντίνειας καὶ Κυνουρίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

☀ Τιμὴ στὸν Καθηγητὴ

Ὁ Δῆμος Τριπόλεως ἐτί-
μησε ἓνα ἄξιο τέκνο του, ἓναν
σπουδαῖο ἄνθρωπο καὶ ἰατρό, τὸν
Ἰωάννη Παπαδημητρίου.

Ἐκδηλώσις ὀνοματοθεσίας
ὁδοῦ, στὴν περιοχή Νέας Ἀγορᾶς
τοῦ Δήμου Τριπόλεως, μέ τὴν
ὀνομασία ὁδὸς «ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΙΩ-
ΑΝΝΗ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ»,
πραγματοποίησε ὁ Δῆμος Τριπό-
λεως τὸ μεσημέρι τῆς Κυριακῆς
22ας Μαΐου 2022.

Ὁ Ἰωάννης Παπαδημητρίου εἶχε
διατελέσει Πρόεδρος τοῦ Ὁνασει-
ου Καρδιοχειρουργικοῦ Κέντρου
καὶ πραγματοποίησε τὴν πρῶ-
τη ἐπιτυχημένη μεταμόσχευσι
ἥπατος στὴν Ἑλλάδα. Ἐγεννήθη
στό χωρίο Ἀραχαμίτες. Ἐσπού-
δασε Ἱατρικὴ στό Πανεπιστή-
μιο Ἀθηνῶν καὶ μετεκπαιδεύθη
στό Λονδίνο καὶ τὴ Στοκχόλμη.
Τό 1987 ἐξελέγη Τακτικός Κα-
θηγητὴς Χειρουργικῆς (Αθήνα)
καὶ Διευθυντὴς τῆς Β' Χειρουρ-
γικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστη-
μίου (Ἀρεταίειο Νοσοκομεῖο). Γιά
τὴν πρώτη ἐπιτυχημένη μετα-

μόσχευσιν ἥπατος στὴν Ἑλλάδα,
τό μεγάλου κύρους Ἱατρικὸ Πε-
ριοδικό «Archives of Surgery»,
τό 2000, τὸν ἀνακήρυξε ὡς ἓναν
ἀπὸ τοὺς 24 πλέον διακεκριμέ-
νους χειρουργούς σέ ὁλόκληρο
τὸν κόσμο. Διετέλεσε Visiting
Professor σέ 11 Πανεπιστήμια
τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Εὐρώπης καὶ
τῆς Ἀσίας. Συνέγραψε περίπου
400 ἐπιστημονικά ἄρθρα, 12 βι-
βλία καὶ βραβεύθηκε γιὰ τό ἔργο
του ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς
ἐκδηλώσεως πραγματοποιήθη-
καν τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς πι-
νακίδας τῆς ὁδοῦ μέ τό ὄνομα
τοῦ Ἰωάννου Παπαδημητρίου
στὴν περιοχή τῆς Νέας Δημο-
τικῆς Ἀγορᾶς.

ΟΔΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

☀️ Έξετάσεις στη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής

Μέ την εύλογητική παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας και Κυνουρίας κ. Αλεξάνδρου διεξήχθησαν την Δευτέρα 20 Ιουνίου

τατο και τούς διδάσκοντες σ' αυτή κ. Βασίλειο Γεωργαρά, διευθυντή της Σχολής, και κ. Δημήτριο Καραχάλιο.

Νωρίτερα, τό Σάββατο 4 Ιουνίου πραγματοποιήθηκαν οί διπλωματικές έξετάσεις της

ου οί προαγωγικές έξετάσεις στη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Ίερās Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας. Οί μαθητές όλων των τάξεων της Σχολής έξετάστηκαν από τόν Σεβασμιώ-

Σχολής μέ την παρουσία επιτροπής όρισμένης από τό άρμόδιο Ύπουργείο Πολιτισμού και Άθλητισμού αποτελούμενη από τόν διευθυντή της Σχολής, ως πρόεδρο, και μέλη τούς καθηγητές Βυζαντινής Μουσικής Κωνσταντίνο Μπιλάλη, Χαράλαμπο Ριμπά, Γεώργιο Φουντά και Αλέξανδρο Γεωργουλή καθώς και τόν κ. Ιωάννη Μεγαλοκονόμο ως εκπρόσωπο του άρμοδίου ύπουργείου, κατά τίς όποιες άπονεμήθηκε στόν κ. Ανάργυρο Δερδελάκο Δίπλωμα Βυζαντινής Μουσικής.

